

Uppföljning av regionala företagsstöd, stöd till projektverksamhet och stöd till kommersiell service

---

Budgetåret 2023

Vårt diarienummer Å 2021-2437

N2018/05858

Redovisning av regionala företagsstöd, projektverksamhet och stöd till kommersiell service

Beslutet att godkänna denna slutrapport har fattats av avdelningschef Lars Wikström.

Handläggningen har gjorts av Richard From, Elin Sixtensson, Ola Lundman, Pär-Ove Bergquist, Imber Råbock, Maria Löfvenberg, Federica Calidoni, Emelie Johansson, Eric Klingener och Eva Hagsten. Den sistnämnda var föredragande för ärendet.

Stockholm, 26 juni 2024

Lars Wikström

Eva Hagsten

Innehåll

Sammanfattning	5
1. Inledning.....	6
1.1 Störst belopp går till projektverksamhet	7
1.2 Fokus på innovation och företagande.....	7
1.3 Mest stöd går till norra Sverige	8
2. Stöd inom det regionala utvecklingsarbetet.....	11
2.1 Selektiva regionala företagsstöd.....	12
2.2 Transportbidrag.....	13
2.3 Stöd till kommersiell service	13
2.4 Stöd till projektverksamhet	14
3. Selektiva regionala företagsstöd.....	16
3.1 Övergripande bild	16
3.2 Investeringsstöd	19
3.3 Främjandestöd.....	23
3.4 Redovisning av enskilda stödtyper	27
4. Transportbidrag	39
4.1 Utveckling senaste åren.....	39
4.2 Geografisk spridning.....	41
4.3 Transportbidrag fördelat på företagsstorlek.....	42
4.4 Transportbidrag fördelat på branscher	43
4.5 Transportbidrag fördelat på transportslag	44
4.6 De tio största mottagarna av transportbidrag	45
4.7 Sammanfattning.....	46
5. Stöd till kommersiell service.....	47
5.1 Utveckling senaste åren.....	47
5.2 Geografisk spridning och unika företag som beviljats stöd.....	49
5.3 Branschfördelning	53
5.4 Sammanfattning.....	54
6. Stöd till projektverksamhet.....	55
6.1 Regionalt beslutad projektverksamhet.....	55
6.2 Tillväxtverkets projektverksamhet	65
6.3 Verksamhetsbidrag till Hela Sverige ska leva och Skärgårdarnas Riksförbund	73
7. Fördjupad finansieringsbild av den regionala projektverksamheten.....	74
7.1 Verksamhetslogik och resultatkedjor	74
8. Jämställdhet inom företagsstöden	80
8.1. Andel män och kvinnor i företagsledning och styrelse	80

9. Utveckling i företag som beviljats investeringsstöd, främjandestöd, transportbidrag eller stöd till kommersiell service under 2019.....	83
9.1. Inledning.....	83
9.2. Utveckling 2019-års stödmottagare.....	84
9.3. Inflytelsrika observationer	88
9.4. Sammanfattande slutsats.....	89
Bilagor	91
Bilaga 1. Stödområden.....	91
Bilaga 2. Regionalt investeringsstöd beviljat 2023 av Tillväxtverket, i miljoner kronor och antal.....	93
Bilaga 3. Regionalt investeringsstöd beviljat 2023 av regioner, i miljoner kronor och antal.	94
Bilaga 4. Beviljat stöd till regionala projekt per län och strategiskt område i miljoner kronor, år 2023.....	95
Bilaga 5. Total finansiering av stöd till projektverksamhet per aktörsgrupp, i miljoner kronor och procent.	97
Bilaga 6. Resultatkedjor	98
Bilaga 7 Länsbeskrivningar	99
Bilaga 8. Fördjupad jämställdhetsredovisning.....	120
Bilaga 9. Metod för framskrivning av antal anställda i företag med investerings- eller främjandestöd.....	122

Sammanfattning

Tillväxtverket har i uppdrag att årligen rapportera om regionala företagsstöd, stöd till projektverksamhet och stöd till kommersiell service i enlighet med myndighetens regleringsbrev. Även transportbidraget (Anslag 1:2), vilket handläggs av Tillväxtverket, finns med i rapporteringen.

Anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder får användas till utgifter för statsbidrag till projektverksamhet (inklusive riskkapitalfonder, lånefonder och garantifonder), regionala företagsstöd, ersättning för vissa kreditförluster samt stöd till kommersiell service. Vidare får anslaget användas för vissa administrativa utgifter.

Anslag 1:2 Transportbidrag avser kompensation till företag i de fyra nordligaste länen för kostnadsnackdelar till följd av långa transportavstånd för varor samt stimulerar till höjd förädlingsgrad i områdets näringsliv.

Det beviljade stödet från anslag 1:1 och 1:2 uppgick till **2 422,1** miljoner kronor år 2023, vilket motsvarar en ökning med 439,1 miljoner kronor sedan året innan. Den totala ökningen kan främst förklaras av att beviljade medel till projektverksamhet ökade med 450,9 miljoner.

Anslag 1:1 och 1:2 förmedlas via fem finansieringskällor, där resurserna går till projekt och olika företagsstöd. Projektverksamhet stod för 52,8 procent av totalt och transportbidraget för 21,4 procent under 2023. De selektiva företagsstöden (investering- och främjandestöd) varierar. Investeringstödet minskade med 93,1 miljoner medan främjandestödet ökat med 38,5 miljoner sedan året innan.

Rapporten redogör för finansieringens innehåll i förhållande till de strategiska områden som lyfts fram i *Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030*¹. Av det totala stödbeloppet (2 422,1 miljoner kronor) går 95 procent till satsningar på innovation, entreprenörskap och företagande, mer än under året 2022. En förklaring till det är att tre av fem finansieringskällor, helt och hållet, ryms inom denna prioritering (investeringstöd, främjandestöd och transportbidrag). En annan förklaring har att göra med Europeiska Regionala utvecklingsfondens (Regionalfondens) innehåll och upplägg. Regionalfondsprogrammen är särskilt inriktade på frågor kring innovation, entreprenörskap och företagande och de har en styrande effekt på hur 1:1-medlen används.

De största beloppen beviljades i Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland och Dalarna. Dessa län svarade för knappt 60 procent av totalsumman på 2 422,1 miljoner. Tonvikten på våra nordliga län är stabil över tid.

Utfallet för 2023 visar att andelen företag som beviljats stöd och som drivs av kvinnor ligger mellan 12 och 42 procent beroende på typ av stöd, där transportbidrag beviljas till företag med minst andel kvinnor i företagsledning och regionalt investeringstöd till företag med minst andel kvinnor i styrelse. Stöd till kommersiell service beviljas till företag där störst andel kvinnor är representerade i både styrelse och företagsledning.

---

¹ Regeringen (2021). *Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030*, Skr. 2020/21:133.

1. Inledning

Den regionala utvecklingspolitiken, vilken finns beskriven under statens utgiftsområde 19 *Regional utveckling*, har målet *utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet*.² Ett av de verktyg regionerna har för att arbeta mot målet i politikområdet är de särskilda medel som regeringen årligen anslår genom anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder, vilka ska bidra till genomförandet av strategiska satsningar i det regionala utvecklingsarbetet. De medel som regionerna tilldelas är fördelade på regionala företagsstöd, stöd till projektverksamhet och stöd till kommersiell service.

Tillväxtverket har i uppdrag att årligen rapportera om regionala företagsstöd, stöd till projektverksamhet och stöd till kommersiell service i enlighet med myndighetens regleringsbrev. Även transportbidraget (Anslag 1:2), vilket handläggs av Tillväxtverket, finns med i redovisningen.

Företagsstöden kan delas upp i investeringsstöd och främjandestöd, mot bakgrund av förordningarna (2022:1467) och (2022:1468). Bidrag till projektverksamhet ges enligt förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken. Stöd till kommersiell service ges enligt förordning (2000:284) om stöd till kommersiell service, förordning (2022:206) om statligt stöd till försäljningsställen för drivmedel och förordning (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder. Transportbidraget ges enligt förordning (2000:281) om regionalt transportbidrag.

I mars 2021 överlämnade regeringen skrivelsen *Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030* till riksdagen.³ Strategin med dess strategiska områden och prioriteringar är vägledande för inriktningen av de regionala utvecklingsstrategierna och styrande för vad de statliga medlen för regionalt utvecklingsarbete på anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder inom utgiftsområde 19 Regional utveckling får användas till. Regionerna rapporterade under 2023 i Tillväxtverkets ärendehanteringssystem, Nyps2020, i enlighet med den föreliggande nationella strategin.⁴

Nyps2020 bygger på en självrapportering från regionernas sida där de enligt regleringsbrev för anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder 2023 ska registrera uppgifter i Nyps senast tre veckor efter fattat beslut. Den regionala utvecklingspolitiken genomförs i en decentraliserad form, där betydande ansvar och beslutsrätt ligger hos regionala aktörer. Hur regionerna använder och rapporterar i Nyps2020 varierar, vilket påverkar kvalitén i data. För att förbättra kvalitén har Tillväxtverket dels erbjudit stöd och utbildning till relevanta aktörer, dels efterfrågat korrigeringar vid uppenbara fel. Vår bedömning är att de uppgifter som presenteras i rapporten håller en ändamålsenlig kvalitet.

Tillväxtverket har tidigare tagit fram underlag som kan användas för att prognosticera utvecklingen av antalet anställda i företag som beviljats investerings- eller främjandestöd.

---

² prop. 2019/20:1 utg.omr. 19, bet 2019/20:NU2, rskr. 2019/20:113

³ *Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030* ersätter *En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020*.

⁴ Den statistik som redovisas är hämtad ur handläggningssystemet Nyps2020 med följande undantag: a) texten om kommersiell service kompletteras med uppgifter från Jordbruksverket, b) information kring antal anställda tillhandahålls av Statistiska centralbyrån, c) de projektexempel som beskrivs i Bilaga 7 kommer från de regionala beslutsfattarna samt d) uppgifter om kostnader för att driva handläggningssystemet Nyps sammanställs från Tillväxtverkets interna ekonomisystem.

Metoden för denna beräkning är ett rullande genomsnitt över en förutbestämd tidsperiod. För mer information se Bilaga 9.

Anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder får användas till utgifter för statsbidrag till projektverksamhet (inklusive riskkapitalfonder, lånefonder och garantifonder), regionala företagsstöd, ersättning för vissa kreditförluster samt stöd till kommersiell service. Vidare får anslaget användas för viss administration, uppföljning och utvärdering samt viss central utvecklingsverksamhet.

Anslag 1:2 Transportbidrag avser kompensation till företag i de fyra nordligaste länen för kostnadsnackdelar till följd av långa transportavstånd för varor samt stimulerar till höjd förädlingsgrad i områdets näringsliv.

Det beviljade stödet från anslag 1:1 och 1:2 uppgick till **2 422,1** miljoner kronor år 2023, vilket motsvarar en ökning med 439,1 miljoner kronor sedan året innan. Den totala ökningen kan främst förklaras av att beviljade medel till projektverksamhet ökade med 450,9 miljoner.

1.1 Störst belopp går till projektverksamhet

Anslag 1:1 och 1:2 förmedlas via fem finansieringskällor, där resurserna går till projekt och olika företagsstöd. Tabell 1.1. visar att projektverksamhet stod för 52,8 procent av totalt och transportbidraget för 21,4 procent under 2023. De selektiva företagsstöden (investering- och främjandestöd) varierar. Investeringstödet minskade med 93,1 miljoner medan främjandestödet ökat med 38,5 miljoner sedan året innan.

Tabell 1.1. Anslag 1:1 och 1:2 fördelat på olika finansieringskällor, i miljoner kronor och procent, år 2023.*, **

Stödtypsfördelning	Beviljade medel	Andel (%)
Totalt	2422,1	100
Projektverksamhet	1279,9	52,8
Transportbidrag	517,6	21,4
Investeringstöd	351,9	14,5
Kommersiell service	141,2	5,8
Främjandestöd	131,5	5,4

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

*Stöden beviljas av regionerna och Tillväxtverket.

** Ett problem för i år (2023) är att då siffrorna inte tagits ut samtidigt kan det uppstå differenser i barometrar för *Finansiering regional utveckling*. Till exempel blir Tillväxtverket och regionernas sammanlagda projektmedel 1280,7 i rapporten kapitel 6 vilket avviker något från denna tabell. Problemet uppstår primärt hos projektmedel, då projekten ofta är fleråriga. Detta kommer att åtgärdas till kommande år då vi kommer ha låsta modeller av barometrar från årsskiftet.

1.2 Fokus på innovation och företagande

Tabell 1.2 redogör för finansieringens innehåll i förhållande till de strategiska områden som lyfts fram i *Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030*⁵ (hädanefter nationella strategin). Denna sammanställning visar att 95 procent av det totala stödbeloppet (2 422,1 miljoner kronor) gick till satsningar på innovation, entreprenörskap och företagande, mer än under året 2022. En förklaring till det är att tre av fem finansieringskällor, helt och hållet,

⁵ Regeringen (2021). *Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030*, Skr. 2020/21:133.

ryms inom denna prioritering (investeringsstöd, främjandestöd och transportbidrag). En annan förklaring har att göra med Europeiska Regionala utvecklingsfondens (Regionalfondens) innehåll och upplägg. Regionalfondsprogrammen är särskilt inriktade på frågor kring innovation, entreprenörskap och företagande och de har en styrande effekt på hur 1:1-medlen används.

Tabell 1.2. Anslag 1:1 och 1:2 gentemot den nationella strategin, i miljoner kronor, år 2023.*

Strategiska områden	Främjande- stöd	Investerings- stöd	Kommersiell service	Projekt- verksamhet	Transport- bidrag	Totalt
Totalt	131,3	351,9	141,2	1 279,9	517,6	2 422,0
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	131,3	351,9		855,8	517,6	1 856,8
Internationellt samarbete				0,1		0,1
Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet				118,0		118,0
Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet			141,2	59,6		200,7
Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet				95,4		95,4
UPPGIFT SAKNAS				41,6		41,6
Övriga insatser				3,5		3,5
Övrigt				20,6		20,6
Övrigt genomförande av RUS				85,3		85,3

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

*Investeringsstöd, främjandestöd och transportbidrag kategoriseras automatiskt under strategiskt område *Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet* eftersom stödet beviljas direkt till företag.

1.3 Mest stöd går till norra Sverige

De största beloppen beviljades i Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland och Dalarna. Dessa län svarade för knappt 60 procent av totalsumman på 2 422,1 miljoner. Tonvikten på våra nordliga län är stabil över tid.

Tabell 1.3. Anslag 1:1 och 1:2 fördelat på län, i miljoner kronor, år 2023.

Län	Främjande- stöd	Investerings- stöd	Kommersiell service	Projekt- verksamhet	Transport- bidrag	Totalt
Totaler	131,5	351,9	141,2	1 279,9	517,6	2 422,1
Stockholm	9,5		6,7	31,6		47,7
Uppsala	4,4		1,6	33,1		39,2
Södermanland	1,5		1,1	31,1		33,8
Östergötland	9,5	0,6	6,6	57,8		74,5
Jönköping	4,2		6,4	32,9		43,6
Kronoberg	6,6		6,0	22,3		35,0
Kalmar	3,8	13,0	11,7	39,8		68,2
Gotland	1,6		0,9	71,6		74,1
Blekinge	4,1	2,0	3,9	66,5		76,4
Skåne	16,7		3,3	22,0		41,9
Halland	9,4		1,2	12,1		22,6
Västra Götaland	7,3	32,1	8,2	71,1		118,7
Värmland	3,8	25,9	8,9	51,4		90,0
Örebro	4,1	9,1	1,8	49,1		64,1
Västmanland	16,2	4,6	1,0	28,5		50,3
Dalarna	3,9	9,3	8,9	106,0		128,2
Gävleborg	2,2	50,6	8,2	56,9		117,9
Västernorrland	12,1	83,9	11,5	72,0	59,8	239,3
Jämtland	4,9	95,1	11,6	80,8	63,0	255,4
Västerbotten	4,0	11,3	18,8	140,0	220,4	394,5
Norrbotten	1,7	14,5	12,9	203,2	174,4	406,8

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Den fortsatta texten inleds med en kort bakgrund till de olika stöd inom det regionala utvecklingsarbetet (kapitel 2), vilket följs av en redogörelse för respektive stöd (kapitel 3–6). Denna genomgång är beskrivande och speglar rapportens uppföljande syfte.

I kapitel 7 ges en detaljerad bild av regionernas projektverksamhet utifrån det nya uppföljningssystemet. I kapitel 8 beskrivs företagsstöden utifrån ett jämställdhetsperspektiv och i kapitel 9 (som kommer den 28 juni) presenteras en analys av hur stödmottagarna utvecklas över tid i förhållande till en grupp jämförbara företag utan intervention.

Till rapporten hör följande bilagor:

- Bilaga 1: Stödområden för investeringsstöd och transportbidrag
- Bilaga 2: Regionalt investeringsstöd beviljat av Tillväxtverket
- Bilaga 3: Regionalt investeringsstöd beviljat av regionerna
- Bilaga 4: Beviljat stöd till regionala projekt, per län och prioritering, i miljoner kronor
- Bilaga 5: Total finansiering av stöd till projektverksamhet per aktörsgrupp
- Bilaga 6: Resultatkedjor
- Bilaga 7: Länsbeskrivningar

- Bilaga 8: Fördjupad jämställdhetsredovisning
- Bilaga 9: Metod för framskrivning av antal anställda i företag med investerings- eller främjandestöd

2. Stöd inom det regionala utvecklingsarbetet

Här presenteras de stödtyper som ligger till grund för det regionala utvecklingsarbetet. Vi sammanfattar insatsernas mål och innehåll samt redovisar vem som beviljar medel och under vilka förutsättningar. Åtgärderna skiljer sig åt på ett grundläggande sätt. Vissa eftersträvar en hållbar utveckling och konkurrenskraft på företagsnivå, medan andra har ett bredare syfte, där det bland annat handlar om en säkrad varuförsörjning i vissa delar av landet.

Anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder får användas till utgifter för statsbidrag till projektverksamhet (inklusive riskkapitalfonder, lånefonder och garantifonder), regionala företagsstöd, ersättning för vissa kreditförluster samt stöd till kommersiell service. Vidare får anslaget användas för viss administration, uppföljning och utvärdering samt viss central utvecklingsverksamhet.

Tabell 2.1. Anslagsutveckling 1:1 Regionala Utvecklingsåtgärder, i miljoner kronor, år 2015–2026.

Budgetår		Belopp
2015	Utfall	1 410
2016	Utfall	1 523
2017	Utfall	1 397
2018	Utfall	1 979
2019	Utfall	1 578
2020	Utfall	1 587
2021	Utfall	1 531
2022	Utfall	1 582
2023	Utfall	1 678
2024	Budget	2 028
2025	Beräknat	2 087
2026	Beräknat	2 197

Källa: Budgetpropositionen 2017 och Budgetpropositionen 2024.

Anslag 1:2 Transportbidrag avser kompensation till företag i de fyra nordligaste länen för kostnadsnackdelar till följd av långa transportavstånd för varor samt ska stimulera till höjd förädlingsgrad i områdets näringsliv.

Tabell 2.2. Anslagsutveckling 1:2 Transportbidrag, i miljoner kronor, år 2015–2026.

Budgetår		Belopp
2015	Utfall	354
2016	Utfall	375
2017	Utfall	396
2018	Utfall	428
2019	Utfall	440
2020	Utfall	430
2021	Utfall	415
2022	Utfall	510
2023	Utfall	518
2024	Budget	480
2025	Beräknat	456
2026	Beräknat	456

Källa: Budgetpropositionen 2017 och Budgetpropositionen 2024.

2.1 Selektiva regionala företagsstöd

Det är framför allt regionerna som beviljar företagsstöd. Regionalt investeringsstöd där investeringar överstiger 25 miljoner kronor beslutas av Tillväxtverket.

Inriktningen av de regionala företagsstöden styrs av den nationella strategin med strategiska områden och prioriteringar, vilka är vägledande för de regionala utvecklingsstrategierna och styrande för vad de statliga medlen för regionalt utvecklingsarbete på anslaget 1:1 får användas till. Inriktningen styrs även av förordningar. Regionerna prioriterar beviljandet av sina regionala företagsstöd med utgångspunkt i de regionala utvecklingsstrategierna och de specifika regionala förutsättningar som gäller. Storleken på anslaget samt om länet har hela eller delar av sitt län inom ett stödområde styr prioriteringen av vilka företagsstöd man väljer att jobba med. Därför ser beviljandet olika ut i olika delar av landet.

Företagsstöden kan delas upp i investeringsstöd och främjandestöd, mot bakgrund av förordningarna (2022:1467) och (2022:1468).

Investeringsstöd

Förordning (2022:1467) om statligt stöd till regionala investeringar samlar olika stödtyper för investeringar. Syftet med stödet är att främja en hållbar tillväxt och stärka konkurrenskraften i företag och därmed främja en hållbar regional utveckling.

Stöden sorteras utifrån följande kategorier:

- Stöd till nystartade företag
- Investeringsstöd till små och medelstora företag
- Regionalt investeringsstöd i stödområde
- Investeringsstöd till forskningsinfrastruktur
- Investeringsstöd till testnings- och experimentinfrastruktur
- Investeringsstöd till laddning- och tankningsinfrastruktur
- Investeringsstöd till energieffektivitetsåtgärder i byggnader
- Investeringsstöd till andra energieffektivitetsåtgärder än i byggnader
- Investeringsstöd till energieffektivitetsåtgärder
- Investeringsstöd för återvinning och återanvändning av avfall
- Investeringsstöd till resurseffektivitet och till att stödja övergången till en cirkulär ekonomi
- Stöd till fasta bredbandsnät
- Stöd till backhaulnät
- Stöd till kultur och bevarande av kulturarvet
- Stöd till idrottsinfrastruktur och multifunktionell rekreationsinfrastruktur
- Investeringsstöd till lokal infrastruktur
- Särskilt investeringsstöd till små och medelstora företag

Insatserna ovan genomförs i hela landet, förutom regionalt investeringsstöd som endast får beviljas i stödområde 1, 2 och 3 (Bilaga 1).

Främjandestöd

Främjandestöden vänder sig till små och medelstora företag i hela landet och styrs av förordning (2022:1468) om statligt stöd för att regionalt främja företag. Syftet med stödet är att främja en hållbar tillväxt och stärka konkurrenskraften i företag och därmed främja en hållbar regional utveckling.

Precis som investeringsstöden kan främjandestöden delas upp i olika kategorier och insatstyper. Denna indelning bestäms av förordning (2022:1468) och ser ut så här:

- Mässdeltagande
- Innovationsstöd
- Stöd till konsulttjänster
- Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt
- Stöd till innovationskluster
- Stöd till process- och organisationsinnovation
- Stöd till utbildning
- Stöd till företagsutveckling
- Stöd för deltagande i projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete
- Riskfinansieringsstöd
- Stöd för miljöstudier
- Stöd till studier och konsulttjänster i miljöskydds- och energifrågor

2.2 Transportbidrag

Transportbidraget ska dels kompensera för kostnadsnackdelar, dels stimulera till en höjd förädlingsgrad. Grunden är att företag på vissa platser har betydande transportkostnader för de varor som de tillverkar och att de, åtminstone delvis, bör kompenseras för detta.

Transportbidraget är ett generellt företagsstöd, vilket skiljer denna åtgärd från de selektiva stöd som vi presenterat ovan. Generella företagsstöd tilldelas utan konkurrens när vissa grundkriterier uppfylls. För transportbidraget gäller till exempel följande omständigheter: a) varan ska genomgå en betydande bearbetning i stödområdet, b) transportsträckan måste vara minst 401 kilometer, samt c) transporten behöver ske via antingen järnväg, på väg, eller sjöfart.

2.3 Stöd till kommersiell service

För att uppnå en god servicenivå i hela landet finns flera olika ekonomiska stöd till i första hand dagligvarubutiker och drivmedelsstationer i serviceglesa områden. Stödet till kommersiell service sker på olika sätt och de finansieringsformer som används sammanfattas i tabellen nedan.

Stöden (enligt förordning (2000:284) om stöd till kommersiell service) får lämnas i områden där servicen är för gles för att det skall kunna upprätthållas en försörjning med dagligvaror och drivmedel som är tillfredsställande med hänsyn till geografiska och befolkningsmässiga förhållanden.

Stöd enligt förordning (2022:206) om statligt stöd till försäljningsställen för drivmedel lämnades under 2022–2023 för att korrosionsskydda rörledningar i mark.

Från år 2016 till mars 2024 kan även länsstyrelser lämna stöd till dagligvarubutiker och drivmedelsstationer i landsbygder, enligt bestämmelser i förordning (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder, för investeringar och rådgivning. Tillväxtverket kan även bevilja stöd i landsbygdsprogrammet till kompetensutveckling och pilotprojekt för serviceutveckling.

Tabell 2.3.1. Olika stöd till kommersiell service.

Typ av stöd	Beskrivning
Investeringsbidrag Förordning (2000:284)	Investeringsbidrag kan ges för fyra huvudsakliga ändamål: a) ny-, till-, eller ombyggnad eller större reparation av lokal. b) inköp av inredning och utrustning. c) kompetenshöjande insatser för näringsidkare och anställda inom dagligvarubranschen och drivmedelsbranschen. d) utarbetande av åtgärdsprogram i syfte att förbättra företagets lönsamhet.
Investeringslån Förordning (2000:284)	Investeringslån lämnas av samma skäl som bidraget ovan samt för anskaffning av varulager.
Servicebidrag Förordning (2000:284)	Servicebidrag kan lämnas om det finns särskilda skäl och andra åtgärder har prövats, men inte visat sig vara ändamålsenliga. Skäl för bidrag kan vara tillfälliga lönsamhets- och likviditetsproblem, och för att hindra eller fördröja en nedläggning som riskerar att försämra försörjning med dagligvaror och drivmedel.
Hemsändningsbidrag Förordning (2000:284)	Hemsändningsbidrag kan beviljas för att bekosta kommunens hemsändning av dagligvaror till de hushåll som har störst avstånd till eller saknar möjlighet att ta sig till butiken. Bidraget kan även beviljas för att bekosta inköpsturer.
Särskilt driftsstöd i sårbara och utsatta områden Förordning (2000:284)	Särskilt driftsstöd får lämnas till försäljningsställe som har ett mångsidigt utbud av dagligvaror och som: - är beläget mer än 10 kilometer från närmsta dagligvarubutik, - har fasta lokaler som är öppna året runt, - har en nettoomsättning för dagligvaror på högst 11 miljoner kronor.
Stöd till korrosionsskydd för drivmedelsstationer 2022-2023 Förordning (2022:206)	Stöd lämnades för att bygga om eller byta ut rörledningar i mark för hantering av brandfarlig vätska. Åtgärd ska vara nödvändig för att säkerställa det skydd mot korrosion som krävs enligt gällande föreskrifter. Stöd får lämnas till ett företag med försäljningsställe för drivmedel som - tillhandahåller drivmedel för motordrivna fordon till allmänheten på åretruntbasis, - är beläget i ett landsbygdsområde där servicen är gles, - är beläget mer än 15 kilometer från ett annat försäljningsställe för drivmedel, och - är i behov av stöd för att fortsätta bedriva verksamheten.
Investeringsstöd, rådgivning och projektmedel från landsbygdsprogrammet (LBP), 2016–2024 Förordning (2005:406)	Investeringsstöd, rådgivning och projektmedel med finansiering från LBP kan beviljas för att stödja dagligvarubutiker och drivmedelsanläggningar, men även exempelvis för att etablera servicepunkter och för att testa distributions- och logistiklösningar. <i>Stöden från landsbygdsprogrammet belastar inte anslag 1:1 regionala utvecklingsåtgärder.</i>

Källa: Förordningar (2000:284), (2022:206), (2015:406)

2.4 Stöd till projektverksamhet

Regeringen, Tillväxtverket, regioner och Gotlands kommun beslutar om bidrag för projektverksamhet enligt förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den

regionala utvecklingspolitiken. Med projektverksamhet avses i denna förordning sådan verksamhet som avser projekt med syfte att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken. Med projekt avses i denna förordning insatser som är avgränsade från den ordinarie verksamheten i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats. Bidrag får lämnas för att genomföra projekt som bidrar till att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken.

Den projektverksamhet som finansieras av Tillväxtverket ska vara förenlig med regionala strategier och program. Innan beslut om bidrag fattas ska Tillväxtverket samråda med den berörda regionen. När Tillväxtverket fattat beslut om bidrag ska regionen informeras om detta.

Den projektverksamhet som finansieras av regioner ska bedrivas i enlighet med den regionala utvecklingsstrategin för regionens utveckling.

Det som styr prioriteringen av stöd till projektverksamhet är respektive regions regionala utvecklingsstrategi och den nationella strategin med dess strategiska områden och prioriteringar som är vägledande för inriktningen av de regionala utvecklingsstrategierna och styrande för vad de statliga medlen för regionalt utvecklingsarbete på anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder inom utgiftsområde 19 Regional utveckling får användas till.

3. Selektiva regionala företagsstöd

I detta kapitel redovisas beviljade selektiva regionala företagsstöd under budgetåret 2023. De selektiva regionala företagsstöden kan delas upp i investeringsstöd och främjandestöd, mot bakgrund av förordningarna (2022:1467) och (2022:1468).

3.1 Övergripande bild

Utveckling senaste åren

Den beviljade summan för de regionala företagsstöden minskade under 2023. Orsakerna kan vara flera, däribland det osäkra omvärldsläget, stigande inflation och högre räntor som gör att företagen avvaktar med att genomföra planerade investeringar.

Under 2023 visar Norrbottens och Västerbottens län minskade beviljade stödbelopp i jämförelse med tidigare år. Förklaringen till det är att de valt att lägga upp en del av sina företagsstöd på en annan finansiering än 1:1-anslaget, då de finansieras med EU-medel. Medlen ingick tidigare år i tabellerna för företagsstöd finansierade med 1:1-anslaget och har i vissa tidigare rapporter särredovisats som möjlig EU-delfinansiering. Medlen uppgår för år 2023 till 68,3 miljoner kronor fördelat på 83 ärenden.

Tabell 3.1.1. Beviljade regionala företagsstöd* i miljoner kronor, år 2017–2023.

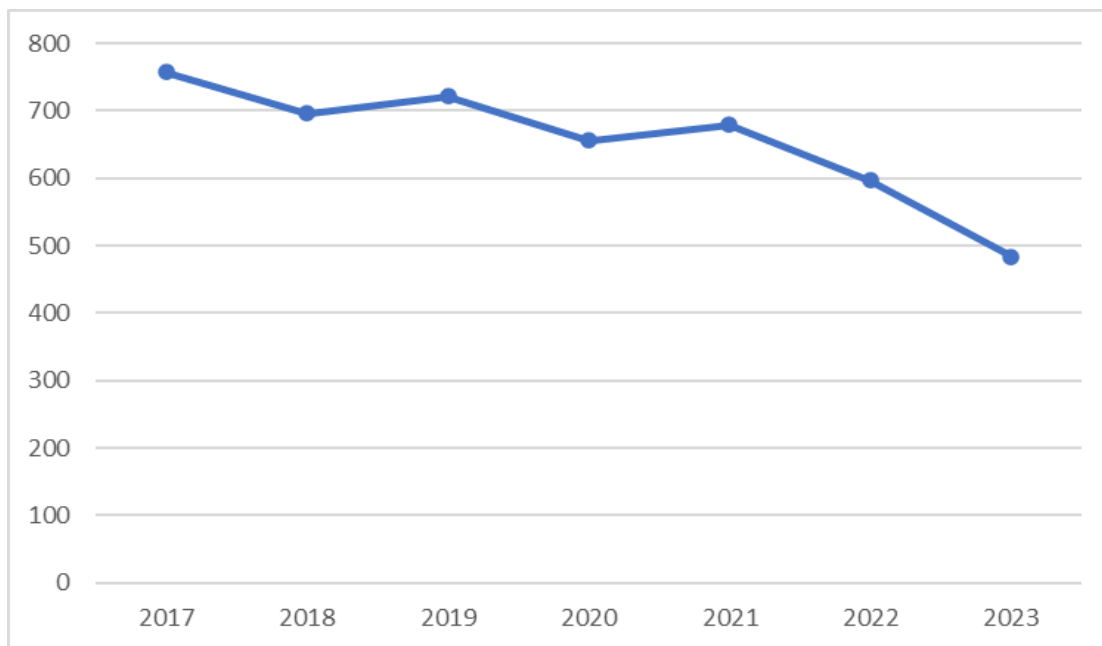
Indikatorer	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Beräknade investeringar som delfinansieras med de regionala företagsstöden	2 584,7	2 861,2	2 407,6	1 646,2	2 741,5	1 780,1	1 237,8
Beviljat stöd	756,7	695,9	721,1	655,4	679,6	538,5	483,4

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

* Stöden beviljas av regioner och Tillväxtverket.

Figur 3.1.1. Beviljade regionala företagsstöd 2017 – 2023, miljoner kronor.*

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

* Stöden beviljas av regioner och Tillväxtverket.

Företagsstöden minskade med 55,2 miljoner kronor i förhållande till 2022. Beviljad stödprocent i förhållande till de totala investeringarna har ett medelvärde på 39 procent.

Geografisk spridning

De regionala företagsstöden var störst i Jämtland och Västernorrland som tillsammans svarade för 40,5 procent av de beviljade medlen år 2023. Mest stöd beviljades i Jämtland med 100 miljoner kronor, följt av Västernorrland med 95,9 miljoner kronor.

Tabell 3.1.2. Beviljade regionala företagsstöd* fördelat på län, i miljoner kronor**, år 2023.

Län	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp
Totalt	1 588	1 238,1	483,4
Stockholm	46	18,8	9,5
Uppsala	22	8,7	4,4
Södermanland	16	2,7	1,5
Östergötland	92	18,6	10,1
Jönköping	27	8,1	4,2
Kronoberg	54	13,3	6,6
Kalmar	86	49,9	16,7
Gotland	16	1,8	1,6
Blekinge	69	14,4	6,1
Skåne	90	32,8	16,7
Halland	96	18,5	9,4
Västra Götaland	116	112,9	39,4
Värmland	71	117,6	29,8
Örebro	69	40,9	13,2
Västmanland	140	40,2	20,8
Dalarna	80	36,3	13,2
Gävleborg	75	161,7	52,8
Västernorrland	205	214,4	95,9
Jämtland	53	247,6	100,0
Västerbotten	127	29,6	15,3
Norrbottn	38	49,4	16,3

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

* Stöden beviljas av regioner och Tillväxtverket.

** Avser investeringsstöd och främjandestöd.

Tabell 3.1.3. Regionala företagsstöd, antal anställda män och kvinnor i stödföretagen*.

Län	Antal män	Antal kvinnor
Stockholm	270	382
Uppsala	92	45
Södermanland	116	49
Östergötland	465	382
Jönköping	215	105
Kronoberg	285	127
Kalmar	432	171
Gotland	83	11
Blekinge	187	58
Skåne	713	481
Halland	649	426
Västra Götaland	626	262
Värmland	263	59
Örebro	454	212
Västmanland	318	231
Dalarna	219	126
Gävleborg	201	91
Västernorrland	630	304
Jämtland	504	322
Västerbotten	608	226
Norrbottn	145	71
Totalt	7 475	4 141

* Denna statistik är hämtad från Statistiska centralbyrån BAS (Befolkningens arbetsmarknadsstatus), baserat på data från 2022. BAS ersätter tidigare RAMS från och med detta år. För 649 företag saknas uppgift. Detta beror dels på att vissa arbetsställen inte har några anställda enligt BAS, dels på att flera arbetsställen har registreringsdatum under 2023. Siffrorna utgår från det arbetsställe där stödet hamnat.

3.2 Investeringsstöd

Utveckling senaste åren

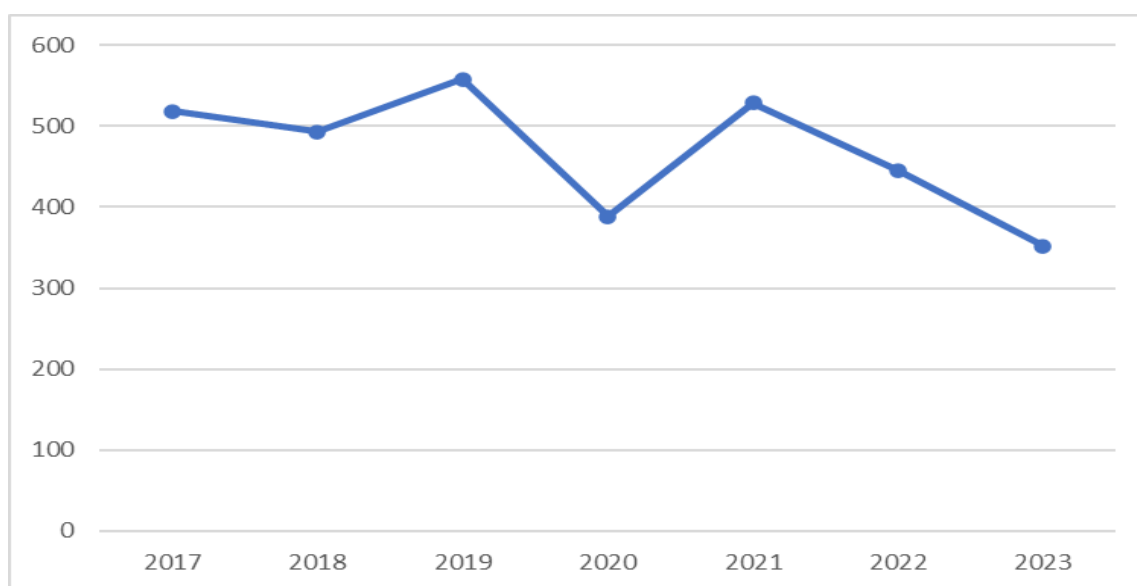
Investeringsstöd beviljas av Tillväxtverket och regionerna. Tabell 3.2.1. samt Figur 3.2.1. visar att beviljat investeringsstöd fluktuerar mellan åren 2017–2023 med en återhämtning 2021 för att sedan falla igen åren 2022 och 2023.

Tabell 3.2.1. Beviljat investeringsstöd i miljoner kronor, år 2017–2023.

Indikatorer	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Beräknade investeringar som delfinansieras med de regionala företagsstöden	2 072,6	2 435,0	2 068,9	1 189,7	2 480,2	1 597,3	987,1
Beviljat stöd	518,3	493,1	557,6	388,1	528,6	445,3	351,9

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Figur 3.2.1. Beviljat investeringsstöd i miljoner kronor, år 2017–2023.

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

I jämförelse med föregående år minskade beviljat investeringsstöd med 21 procent, vilket motsvarar 93,4 miljoner kronor. Beviljat investeringsstöd 2023 var 351,9 miljoner kronor och visar en nedåtgående trend.

Orsaken till minskningen består främst i tidigare nämnda förklaring avseende Norr- och Västerbotten, som lagt en del av sina tidigare 1:1-företagsstöd på EU-finansiering. Majoriteten av de ärendena är investeringsstöd.

En ytterligare förklaring till ovanstående förändring kan vara det rådande läget i världen med stigande energikostnader, högre räntor för att finansiera en investering samt att finansiärer är mindre riskvilliga.

Tabell 3.2.2. Investeringsstöd fördelat per GBER-artikel i miljoner kronor, procent och antal, år 2023.

Stödtyp	GBER-artikel	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp	Stödandel (%)
Totalt		402	987,2	351,9	36
Bredbandsinfrastruktur	GBER 52	7	195,6	92,7	47
Energieffektiviseringsåtgärder	GBER 38	17	9,0	4,2	46
Lokal infrastruktur	GBER 56	1	24,4	5,0	20
Nystartade företag	GBER 22	118	37,7	21,4	57
Regionalt investeringsstöd	GBER 14	41	499,4	150,0	30
Rekreationsinfrastruktur	GBER 55	2	13,9	8,3	60
Särskilt investeringsstöd	De minimis	216	207,2	70,3	34

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Geografisk spridning

Investeringsstöden var störst i Jämtland och Västernorrland som tillsammans svarade för 50,9 procent av de beviljade medlen år 2023. Mest stöd beviljades i Jämtland med 95,1 miljoner kronor, följt av Västernorrland med 83,9 miljoner kronor.

Tabell 3.2.3. Investeringsstöd fördelat på län, i miljoner kronor och antal, år 2023.

Län	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp
Totalt	402	987,2	351,9
Östergötland	29	1,2	0,6
Kalmar	27	42,4	13,0
Blekinge	11	6,5	2,0
Västra Götaland	65	98,5	32,1
Värmland	35	110,8	25,9
Örebro	30	33,1	9,1
Västmanland	13	13,2	4,6
Dalarna	20	28,0	9,3
Gävleborg	44	157,3	50,6
Västernorrland	43	190,0	83,9
Jämtland	29	237,3	95,1
Västerbotten	44	22,8	11,3
Norrbottnen	12	46,1	14,5

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Tabell 3.2.4. Investeringsstöd, antal anställda män och kvinnor i stödföretagen*.

Län	Antal män	Antal kvinnor
Totalt	1 912	878
Östergötland	3	19
Kalmar	101	35
Blekinge	26	4
Västra Götaland	89	17
Värmland	148	22
Örebro	274	92
Västmanland	46	29
Dalarna	114	56
Gävleborg	172	66
Västernorrland	315	124
Jämtland	413	286
Västerbotten	154	111
Norrbottn	57	17

* Denna statistik är hämtad från Statistiska centralbyrån BAS (Befolkningens arbetsmarknadsstatus), baserat på data från 2022. BAS ersätter tidigare RAMS from detta år. För 179 företag saknas uppgift. Detta beror dels på att vissa arbetsställen inte har några anställda enligt BAS, dels på att flera arbetsställen har registreringsdatum under 2023. Siffrorna utgår från det arbetsställe där stödet hamnat.

Branschfördelning

Investeringsstöden beviljades, precis som tidigare år, i stor utsträckning till tillverkningsindustrin. En orsak kan vara kravet inom det regionala investeringsstödet att det sökande företaget ska verka på en utomregional marknad, vilket stämmer bättre för kunder till tillverkningsindustrin än inom exempelvis tjänsteproducerande branscher. Tillverkning fick 41,8 procent av det totala investeringsstödet (351,9 mnkr).

Tabell 3.2.5. Investeringsstöd fördelat på bransch, i miljoner kronor och antal, år 2023.

Bransch	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp
Totalt	402	987,2	351,9
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	6	7,9	3,1
C Tillverkning	155	481,5	147,2
E Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	1	3,6	1,8
F Byggverksamhet	10	88,6	39,0
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	18	20,1	6,1
H Transport och magasinering	4	3,4	1,4
I Hotell- och restaurangverksamhet	43	54,9	19,9
J Informations- och kommunikationsverksamhet	43	124,3	62,6
L Fastighetsverksamhet	4	52,6	13,5
M Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	52	54,1	19,8
N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	14	14,5	6,6
O Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	1	0,7	0,4
P Utbildning	12	5,4	2,4
Q Vård och omsorg; sociala tjänster	5	1,5	0,8
R Kultur, nöje och fritid	29	73,7	27,3
S Annan serviceverksamhet	5	0,4	0,2

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Sammanfattning

Investeringsstödet fortsätter vara större i de nordligaste länen. Investeringar med investeringsstöd har minskat i beviljat stöd samtidigt som vi kan se en ökning i procentuellt beviljat stöd i förhållande till investeringskostnader. Tillverkningsindustrin är den bransch som hade flest antal ärenden och klart störst andel av beviljat stöd.

3.3 Främjandestöd

Utveckling senaste åren

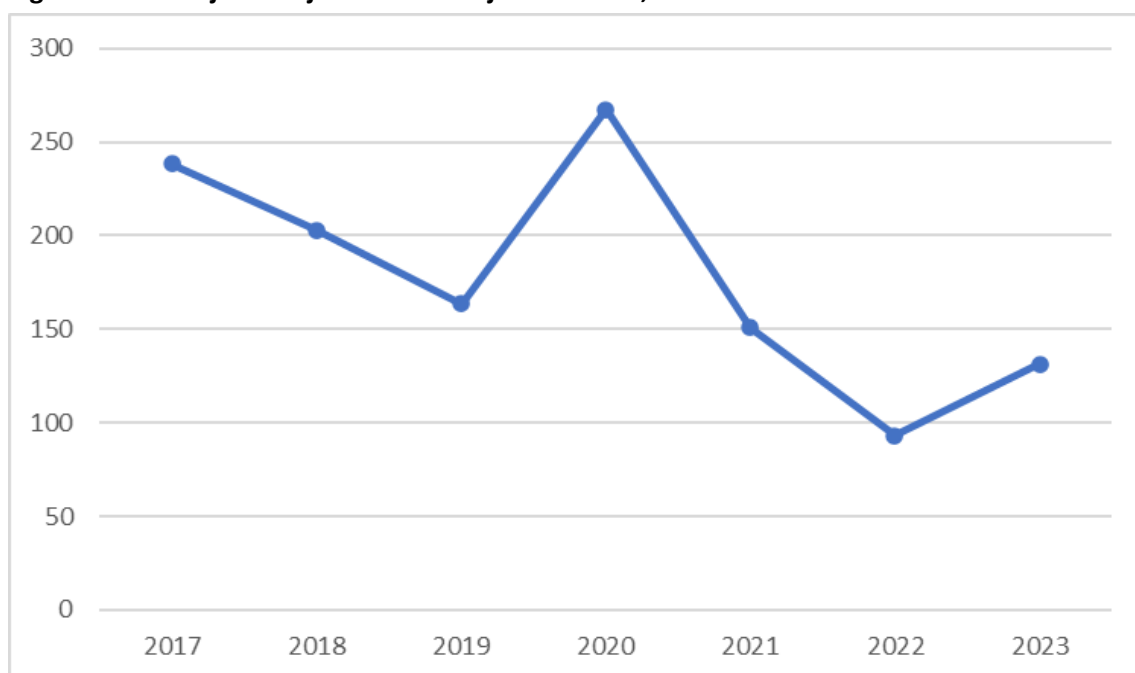
Av tabell 3.3.1. samt figur 3.3.1. framgår att beviljat främjandestöd fluktuerade mellan åren 2017–2023, med en uppgång under 2023 där beviljat stöd blev 131,5 miljoner kronor. Beviljat stöd nådde sin topp 2020 med 267,3 miljoner kronor.

Tabell 3.3.1. Beviljat främjandestöd i miljoner kronor, år 2017–2023.

Indikatorer	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Beräknade investeringar som delfinansieras med de regionala företagsstöden	512,1	426,2	338,7	456,6	261,3	182,8	250,6
Beviljat stöd	238,5	202,8	163,5	267,3	150,9	93,2	131,5

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Figur 3.3.1. Beviljat främjandestöd i miljoner kronor, år 2017–2023.

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Tabell 3.3.2. Främjandestöd per GBER-artikel, i miljoner kronor, procent och antal, år 2023.

Stödtyp	GBER-artikel	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp	Stödandel (%)
Totalt		1 186	250,9	131,3	52
Företagsutveckling	De minimis	846	166,3	88,9	53
Konsulttjänster	GBER 18	260	59,1	30,6	52
Deltagande i mässor	GBER 19	4	0,4	0,2	50
Forsknings och utvecklingsprojekt	GBER 25	61	23,4	10,5	45
Innovationsstöd	GBER 28	4	0,8	0,5	66
Utbildning	GBER 31	11	1,0	0,7	70

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Främjandestödet ökade 2023 och bröt den nedåtgående trenden från 2020. Det beviljade stödet 131,5 miljoner innebär en uppgång med 41,1 procent.

Geografisk spridning

Främjandestöd beviljas i hela landet. Av Tabell 3.3.3 framgår det att Skåne och Västmanland hade tilldelats störst andel av beviljat stöd med respektive 12,7 procent och 12,3 procent av totalt beviljat stöd.

Tabell 3.3.3. Främjandestöd fördelat på län, i miljoner kronor och antal, år 2023.

Län	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp
Totalt	1 186	250,9	131,3
Stockholm	46	18,8	9,5
Uppsala	22	8,7	4,4
Södermanland	16	2,7	1,5
Östergötland	63	17,4	9,5
Jönköping	27	8,0	4,2
Kronoberg	54	13,3	6,6
Kalmar	59	7,5	3,8
Gotland	15	1,8	1,4
Blekinge	58	7,9	4,1
Skåne	90	32,8	16,7
Halland	96	18,5	9,4
Västra Götaland	51	14,4	7,3
Värmland	36	6,8	3,8
Örebro	39	7,8	4,1
Västmanland	127	27,0	16,2
Dalarna	60	8,3	3,9
Gävleborg	31	4,4	2,2
Västernorrland	163	24,4	12,1
Jämtland	24	10,4	4,9
Västerbotten	83	6,8	4,0
Norrbottn	26	3,3	1,7

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Tabell 3.3.4. Främjandestöd, antal anställda män och kvinnor i stödföretagen*.

Län	Antal män	Antal kvinnor
Totalt	5 563	3 263
Stockholm	270	382
Uppsala	92	45
Södermanland	116	49
Östergötland	462	363
Jönköping	215	105
Kronoberg	285	127
Kalmar	331	136
Gotland	83	11
Blekinge	161	54
Skåne	713	481
Halland	649	426
Västra Götaland	537	245
Värmland	115	37
Örebro	180	120
Västmanland	272	202
Dalarna	105	70
Gävleborg	29	25
Västernorrland	315	180
Jämtland	91	36
Västerbotten	454	115
Norrbottn	88	54

* Denna statistik är hämtad från Statistiska centralbyrån BAS (Befolkningens arbetsmarknadsstatus), baserat på data från 2022. BAS ersätter tidigare RAMS från detta år. För 470 företag saknas uppgift. Detta beror dels på att vissa arbetsställen inte har några anställda enligt BAS, dels på att flera arbetsställen har registreringsdatum under 2023. Siffrorna utgår från det arbetsställe där stödet hamnat.

Branschfördelning

Av Tabell 3.3.5. framgår bland annat att Tillverkningsindustrin beviljades 35,7 miljoner kronor och hade störst andel av totalt beviljat främjandestöd (27,1 procent).

Branschen Handel beviljades 16,5 procent av totalt beviljat främjandestöd, vilket gör den till näst största bransch.

Tabell 3.3.5. Regionala främjandestöd fördelat på branscher, i miljoner kronor och antal, år 2023.

Bransch	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp
Totalt	1 186	250,9	131,3
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	13	2,7	1,3
B Utvinning av mineral	1	0,2	0,1
C Tillverkning	312	65,8	35,7
D Försörjning av el, gas, värme och kyla	4	1,1	0,5
E Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	6	1,3	0,8
F Byggverksamhet	35	8,6	4,2
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	174	42,2	21,7
H Transport och magasinering	15	4,0	2,0
I Hotell- och restaurangverksamhet	68	10,9	5,8
J Informations- och kommunikationsverksamhet	153	38,4	20,0
K Finans- och försäkringsverksamhet	5	0,9	0,4
L Fastighetsverksamhet	10	2,0	1,0
M Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	171	38,3	19,7
N Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	70	12,6	6,6
O Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	2	0,3	0,2
P Utbildning	47	9,5	4,9
Q Vård och omsorg; sociala tjänster	19	3,0	1,5
R Kultur, nöje och fritid	36	4,5	2,4
S Annan serviceverksamhet	45	4,6	2,5

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Sammanfattning

Främjandestödet ökade gällande beviljat stöd 2023 och bryter den nedgång som skedde sedan 2020. Skåne och Västmanland var mest framträdande vad gäller beviljat stöd och tillverkningsindustrin var den bransch som hade störst andel av stöden.

3.4 Redovisning av enskilda stödtyper

Tabellerna ovan fokuserar på de regionala företagsstöden i stort och redogörelsen baseras på övergripande kategorier såsom investerings- och främjandestöd. I detta avsnitt bryter vi loss tre stödtyper och presenterar dem separat. Denna särredovisning utgår från stödets storlek men vi tar även hänsyn till de insatser som berör båda förordningarna (2022:1467) och (2022:1468). Detta gäller för särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling samt för innovationsstöd.

Regionalt investeringsstöd

Regionalt investeringsstöd som beviljas i Stödområde 1, 2 och 3 (se Bilaga 1) utgör den största kostnadsposten bland de företagsstöd som finansieras via anslag 1:1.

Investeringsstöd beviljas av Tillväxtverket och regionerna. År 2022 beviljade Tillväxtverket stöd om totalt 46 miljoner kronor, fördelat på fyra ärenden. Detta kan jämföras med föregående års beviljning om 88,9 miljoner kronor, fördelat på 8 ärenden. Nedgången kan förklaras med det osäkra ekonomiska läget, vilket medför försiktighet i företags investeringsvilja.

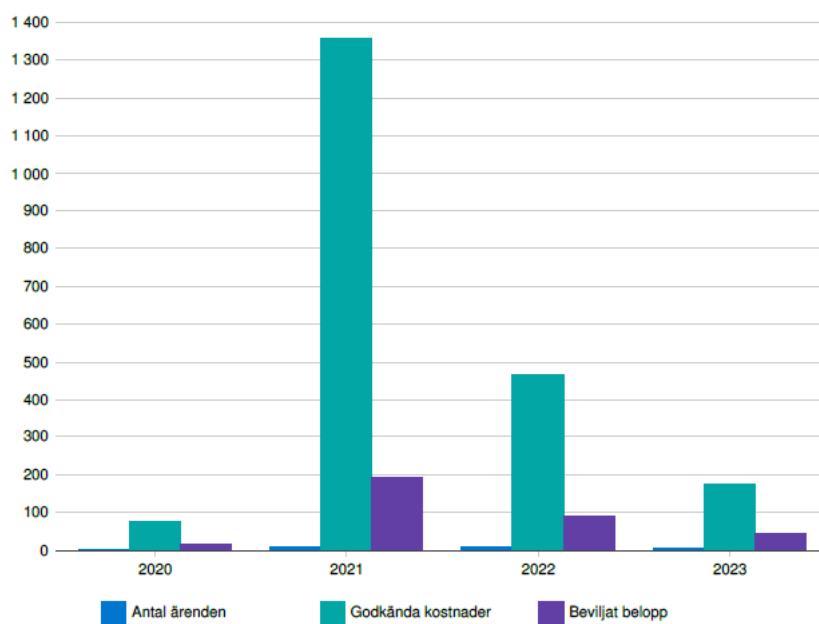
Tabell 3.4.1. Regionalt investeringsstöd beviljat av Tillväxtverket i miljoner kronor och antal, år 2017–2023.

Indikatorer	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antal ärenden	11	11	9	2	8	8	4
Beräknade investeringar som delfinansieras med de regionala företagsstöden	597,2	1 158,8	715,4	74,4	1 357,5	465,1	173,4
Beviljat stöd	105,8	125,9	126,7	17,1	193,6	88,9	46,0

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Figur 3.4.1. Regionalt investeringsstöd beviljat av Tillväxtverket i miljoner kronor och antal, år 2020–2023.

Regionalt investeringsstöd
Beviljat av Tillväxtverket i miljoner kronor och antal

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

År 2023 beviljade regionerna stöd om totalt 104 miljoner kronor fördelat på 37 ärenden. Detta kan jämföras med föregående års 156,5 miljoner kronor fördelat på 64 ärenden. Antalet ärenden och beviljat stöd fluktuerar mellan åren 2017–2023 med tydlig nedgång 2023.

Tabell 3.4.2. Regionalt investeringsstöd, beviljat av regionerna, i miljoner kronor och antal, år 2017–2023.

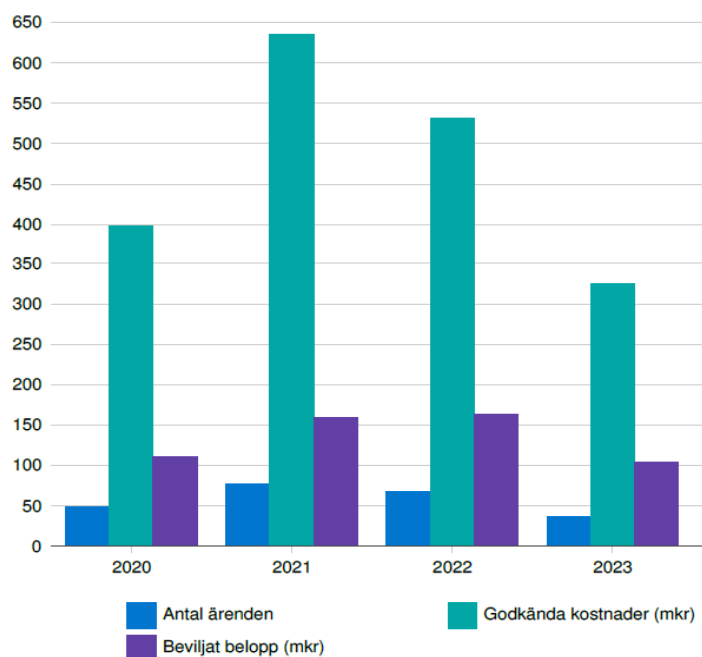
Indikatorer	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antal ärenden	118	82	74	49	77	64	37
Beräknade investeringar som delfinansieras med de regionala företagsstöden	992,4	761,8	666,6	396,2	635,1	519,9	325,9
Beviljat stöd	249,1	197,6	193,2	110,2	160,1	156,5	104,0

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Figur 3.4.2. Regionalt investeringsstöd, beviljat av regionerna, i miljoner kronor och antal, år 2020-2023.

Regionalt investeringsstöd

|Beviljat av regioner, i miljoner kronor och antal

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

För en mer detaljerad redovisning av regionalt investeringsstöd se Bilaga 2 och Bilaga 3.

Affärsutvecklingscheckar

Checkar för affärsutveckling ges till insatser för digitalisering, internationalisering, grön omställning, kompetens och innovation.

Under 2023 beviljades affärsutvecklingscheckar för totalt 43,1 miljoner kronor. 21,6 miljoner kronor användes till digitalisering, 14,8 miljoner kronor till internationalisering, 4,4 miljoner för grön omställning, 1,4 miljoner för kompetensutveckling och slutligen 0,8 miljoner till innovation. 228 företag fick ta del av satsningen i form av affärsutvecklingscheckar.

Affärsutvecklingscheckarna utgör ett viktigt företagsstöd som kompletterar annat stöd till företag för affärsutveckling. Ett exempel är regionernas satsning kring Regional Exportsamverkan där internationaliseringscheckarna utgör ett bra medel där samverkan mellan regionala aktörer stärks för att hitta bästa lösningen för företag. Det ger också en start, ett incitament till företag som vill bli mer digitaliserade och/eller som vill göra en grön omställning av sin verksamhet.

Som ett komplement till statistiken ovan visar tabellen nedan hur affärsutvecklingscheckarna fördelar sig mellan olika branscher. Precis som vid främjandestöden i stort kan vi konstatera att de högsta beloppen tillföll Tillverkningsindustrin.

Tabell 3.4.3. Affärsutvecklingscheckar fördelat på län, i miljoner kronor och antal, år 2023.

Län	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp
Totalt	228	85,2	43,1
Stockholm	45	18,6	9,3
Uppsala	20	8,4	4,2
Södermanland	12	1,8	0,9
Östergötland	31	11,2	5,7
Jönköping	12	5,3	2,7
Kronoberg	13	4,1	2,0
Skåne	64	25,0	12,5
Halland	9	3,6	1,8
Örebro	7	3,5	1,8
Västmanland	15	3,6	2,1

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Tabell 3.4.4. Affärsutvecklingscheckar fördelat på län och typ, i miljoner kronor, år 2023.

Län	Totaler	Digitalisering	Grön omställning	Innovation	Internationalisering	Kompetens
Totalt	43,1	21,6	4,4	0,8	14,8	1,4
Stockholm	9,3	4,7	1,0		3,7	
Uppsala	4,2	1,7			2,6	
Södermanland	0,9	0,5	0,2		0,2	
Östergötland	5,7	2,9	0,8		2,0	
Jönköping	2,7	1,0	0,5		1,2	
Kronoberg	2,0	1,6	0,0		0,4	
Skåne	12,5	6,2	2,0		3,0	1,4
Halland	1,8	1,4			0,4	
Örebro	1,8	0,3			1,5	
Västmanland	2,1	1,3		0,8		

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Tabell 3.4.5. Affärsutvecklingscheckar, antal anställda män och kvinnor i stödföretagen*.

Län	Antal män	Antal kvinnor
Totalt	1 368	1 157
Stockholm	266	373
Uppsala	78	42
Södermanland	96	49
Östergötland	203	136
Jönköping	83	40
Kronoberg	95	71
Skåne	376	319
Halland	38	57
Örebro	68	43
Västmanland	65	27

* Denna statistik är hämtad från Statistiska centralbyrån BAS (Befolkningens arbetsmarknadsstatus), baserat på data från 2022. BAS ersätter tidigare RAMS från och med detta år. För 28 företag saknas uppgift. Detta beror dels på att vissa arbetsställen inte har några anställda enligt BAS, dels på att flera arbetsställen har registreringsdatum under 2023. Siffrorna utgår från det arbetsställe där stödet hamnat.

Tabell 3.4.6. Affärsutvecklingscheckar fördelat på branscher, i miljoner kronor och antal, år 2023.

Bransch	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp
Totalt	228	85,2	43,1
C Tillverkning	54	19,6	10,0
F Byggverksamhet	4	1,4	0,7
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	46	17,6	8,8
H Transport och magasinering	2	0,6	0,3
I Hotell- och restaurangverksamhet	12	4,0	2,0
J Informations- och kommunikationsverksamhet	32	11,9	6,2
K Finans- och försäkringsverksamhet	1	0,2	0,1
L Fastighetsverksamhet	2	0,5	0,3
M Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	41	16,4	8,2
N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	14	5,1	2,5
P Utbildning	11	5,0	2,5
Q Vård och omsorg; sociala tjänster	5	2,1	1,1
S Annan serviceverksamhet	4	0,8	0,4

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling

Särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling är stöd av mindre betydelse och de beviljas enligt såväl förordning (2022:1467) som (2022:1468). Till skillnad från det regionala investeringsstödet, men i likhet med affärsutvecklingscheckarna, kan dessa stöd beviljas i hela Sverige. Stöden ges till små och medelstora företag för investeringar i byggnader, maskiner, anläggningar och inventarier. Stöd får lämnas på högst 50 procent av investeringens kostnad, med ett tak på 200 000 euro per treårsperiod, och stödnivån varierar i olika delar av landet.

Tabellen nedan visar hur särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling fördelades per län under 2023. Av tabellen framgår att totala antalet ärenden var 1 063 och det beviljade beloppet 159,3 miljoner kronor.

Tabell 3.4.7. Särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling fördelat på län, i miljoner kronor och antal, år 2023.

Län	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp
Totalt	1 062	373,5	159,2
Stockholm	46	18,8	9,5
Uppsala	21	8,5	4,3
Södermanland	15	2,5	1,4
Östergötland	60	16,8	9,1
Jönköping	16	6,1	3,1
Kronoberg	53	13,1	6,4
Kalmar	80	21,3	7,9
Gotland	14	1,8	1,3
Blekinge	39	7,9	2,8
Skåne	86	32,0	16,1
Halland	22	6,2	3,2
Västra Götaland	14	12,6	4,6
Värmland	51	32,7	9,7
Örebro	41	34,0	9,9
Västmanland	105	25,4	13,7
Dalarna	52	23,4	7,8
Gävleborg	43	16,8	6,1
Västernorrland	140	40,9	16,7
Jämtland	30	19,8	8,9
Västerbotten	114	27,7	14,3
Norrbottn	20	5,1	2,3

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling beviljades i högst grad till Västernorrland med 10,5 procent och Skåne med 10,1 procent.

Tabell 3.4.8. Särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling, antal anställda män och kvinnor i stödföretagen*.

Län	Antal män	Antal kvinnor
Totalt	4 828	2 688
Stockholm	270	382
Uppsala	84	42
Södermanland	110	49
Östergötland	421	291
Jönköping	174	79
Kronoberg	268	124
Kalmar	368	131
Gotland	64	11
Blekinge	74	16
Skåne	636	449
Halland	219	131
Västra Götaland	100	27
Värmland	172	51
Örebro	423	176
Västmanland	219	188
Dalarna	86	44
Gävleborg	79	36
Västernorrland	351	190
Jämtland	154	53
Västerbotten	531	209
Norrbottn	25	9

* Denna statistik är hämtad från Statistiska centralbyrån BAS (Befolkningens arbetsmarknadsstatus), baserat på data från 2022. BAS ersätter tidigare RAMS från och med detta år. För 399 företag saknas uppgift. Detta beror dels på att vissa arbetsställen inte har några anställda enligt BAS, dels på att flera arbetsställen har registreringsdatum under 2023. Siffrorna utgår från det arbetsställe där stödet hamnat.

Tabell 3.4.9. Särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling fördelat på branscher, i miljoner kronor och antal, år 2023.

Bransch	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp
Totalt	1 062	373,5	159,2
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	12	3,5	1,4
C Tillverkning	319	158,2	62,2
D Försörjning av el, gas, värme och kyla	1	0,3	0,1
E Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	6	4,7	2,5
F Byggverksamhet	31	12,3	5,7
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	142	40,5	18,3
H Transport och magasinering	13	3,8	1,6
I Hotell- och restaurangverksamhet	86	35,4	13,7
J Informations- och kommunikationsverksamhet	95	21,2	11,4
K Finans- och försäkringsverksamhet	2	0,3	0,2
L Fastighetsverksamhet	8	1,3	0,7
M Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	152	46,9	20,5
N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	55	16,8	7,2
P Utbildning	41	11,3	5,5
Q Vård och omsorg; sociala tjänster	18	2,8	1,4
R Kultur, nöje och fritid	39	10,1	4,5
S Annan serviceverksamhet	42	4,0	2,2

Källa: Tillväxtverket (Nypps)

Tillverkningsindustrin hade störst andel ärenden och beviljat stöd. 2023 beviljades 62,2 miljoner kronor som är 39 procent av totalt beviljade stöd och antalet ärenden 319 motsvarade 30 procent av ärendemängden.

Innovationsstöd

Innovationsstöd består av olika insatser i tidiga skeenden, däribland stödtyperna: innovationsstöd, stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt, stöd till process- och organisationsinnovation, samt stöd till nystartade företag. Innovationsstöd beviljas som bidrag och villkorlån. Finansieringen täcker normalt 50 procent av kostnaden, vilket innebär att stödföretagen står för halva investeringen.

Tabellen nedan visar hur innovationsstöd fördelades på län under 2023. Av tabellen framgår att det totalt beviljades 32,4 miljoner kronor i innovationsstöd. Västra Götaland lånade ut 15 miljoner kronor som innovationsstöd och var det enda län som använde sig av villkorlån.

Mest bidrag av beviljat stöd gick till Västra Götaland med 3,5 miljoner kronor. Det län med flest hanterade ärenden var Västernorrland med 19,1 procent av totalt antal stöd.

Tabell 3.4.10. Innovationsstöd fördelat på län, i miljoner kronor och antal, år 2023.

Län	Bidrag/Lån	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp
Totalt		183	61,9	32,4
Östergötland	Bidrag	29	1,2	0,6
Kalmar	Bidrag	1	1,1	0,5
Gotland	Bidrag	1		0,1
Västra Götaland	Bidrag	27	6,8	3,5
Västra Götaland	Lån	34	25,5	15,0
Värmland	Bidrag	13	2,9	1,4
Örebro	Bidrag	12	4,0	1,8
Västmanland	Bidrag	6	,8	2,2
Dalarna	Bidrag	3	0,3	0,3
Gävleborg	Bidrag	8	2,5	1,2
Västernorrland	Bidrag	35	5,7	2,6
Jämtland	Bidrag	3	6,0	2,7
Västerbotten	Bidrag	11	1,1	0,5

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Tabell 3.4.11. Innovationsstöd, antal anställda män och kvinnor i stödföretagen*.

Län	Antal män	Antal kvinnor
Totalt	254	126
Gotland	19	0
Värmland	6	0
Västernorrland	61	26
Västra Götaland	165	78
Örebro	0	3
Östergötland	3	19

* Denna statistik är hämtad från Statistiska centralbyrån BAS (Befolkningens arbetsmarknadsstatus), baserat på data från 2022. BAS ersätter tidigare RAMS från och med detta år. För 129 företag saknas uppgift. Detta beror dels på att vissa arbetsställen inte har några anställda enligt BAS, dels på att flera arbetsställen har registreringsdatum under 2023. Siffrorna utgår från det arbetsställe där stödet hamnat.

Innovationsstöd ska gå till företag med en nyskapande verksamhet. I Tabell 3.4.12. ser vi att tillverkningsindustrin var den bransch som fick mest beviljat bidrag, 5,1 miljoner kronor som innebär 29,3 procent av totalt beviljat bidrag.

Tabell 3.4.12. Innovationsstöd fördelat på branscher, i miljoner kronor och antal, år 2023.

Bransch	Totalt	Totalt	Totalt	Bidrag	Bidrag	Bidrag	Lån	Lån	Lån
	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp	Antal ärenden	Godkända kostnader	Beviljat belopp
Totalt	183	61,9	32,4	149	36,4	17,4	34	25,5	15,0
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	1	0,1	0,1	1	0,1	0,1			
C Tillverkning	37	16,6	8,4	30	10,6	5,1	7	6,0	3,3
D Försörjning av el, gas, värme och kyla	1	0,4	0,2	1	0,4	0,2			
F Byggverksamhet	2	0,3	0,1	2	0,3	0,1			
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	11	4,6	2,1	10	4,0	1,7	1	0,6	0,4
H Transport och magasinering	2	2,0	1,0	1	0,8	0,3	1	1,3	0,6
I Hotell- och restaurangverksamhet	4	0,1	0,1	4	0,1	0,1			
J Informations- och kommunikationsverksamhet	58	15,4	8,2	50	9,8	4,7	8	5,6	3,5
K Finans- och försäkringsverksamhet	1	0,1	0,1	1	0,1	0,1			
M Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	33	15,5	8,7	20	6,2	3,1	13	9,3	5,5
N Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	6	2,2	1,2	4	1,1	0,5	2	1,2	0,8
O Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	2	0,9	0,5	1	0,2	0,1	1	0,7	0,4
P Utbildning	7	1,4	0,7	7	1,4	0,7			
Q Vård och omsorg; sociala tjänster	3	1,4	0,7	2	0,5	0,3	1	0,9	0,5
R Kultur, nöje och fritid	11	0,7	0,3	11	0,7	0,3			
S Annan serviceverksamhet	4	0,2	0,1	4	0,2	0,1			

Källa: Tillväxtverket (Nypps)

Sammanfattning

En jämförelse av stödtyper under 2023 visar likheter i att branschen Tillverkning framträdde när det gäller antalet ärenden och beviljat stöd.

Regionalt investeringsstöd har minskat i beviljade medel jämfört med föregående år. Förklaring kan ligga i den ekonomiska instabilitet företagen upplever i Sverige och världen.

Särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling beviljades i högst grad till Västernorrland med 10,5 procent och Skåne med 10,1 procent. Bransch Tillverkning hade störst andel ärenden och beviljat stöd med 39 procent av totalt beviljade stöd och 30 procent av ärendemängden.

Innovationsstödet beviljades i högst grad till Västra Götaland med 3,5 miljoner kronor. Det län med flest hanterade ärenden var Västernorrland med 19,1 procent av totalt antal stöd. Västra Götaland var ensamt om att använda sig av villkorsslån som innovationsstöd.

4. Transportbidrag

I detta kapitel fokuserar uppföljningen på transportbidrag utbetalt per län, företagsstorlek, bransch och transportslag. Vi redovisar även resultat från den årliga enkäten som vi skickar till vår målgrupp. De summor som presenteras avser utbetalda belopp, vilket är detsamma som beviljade medel när det gäller transportbidrag, eftersom stödet ofta betalas ut samma dag som det beslutas.

Transportbidraget ges enligt förordning (2000:281) om regionalt transportbidrag och har två syften: a) att kompensera för kostnadsnackdelar, bland annat på grund av långa avstånd till företagens marknader och b) att stimulera till förhöjd förädlingsgrad.

4.1 Utveckling senaste åren

Under 2023 har 517,6 miljoner kronor betalats ut i transportbidrag. Det är en ökning jämfört med förra året och beror främst på ökade transportkostnader drivet av höga drivmedelspriser. Transportbidraget som betalades ut år 2023 gäller transporter som utförts under andra halvåret 2022 och första halvåret 2023. Bidraget kompenserade i genomsnitt 27 procent av företagens bidragsgrundande⁶ transportkostnader.

Under år 2023 fattade Tillväxtverket beslut om transportbidrag i 1 068 ärenden. Jämfört med förra året då 1 095 ärenden beslutades, är det en viss minskning. Antalet sändningar har minskat något.

Tillväxtverket skickar årligen ut en enkät till sökande av transportbidrag. Där ställs bland annat frågor som handlar om i vilken grad sökande anser att transportbidraget haft positiv effekt på ett antal aspekter. På frågan om transportbidraget har haft en positiv effekt på deras vidareförädling har 62 procent instämt till viss grad, i hög grad och i mycket hög grad. I tabell 4.1 redovisas svaren från sökande.

---

⁶ Bidragsgrundande transportkostnader är kostnader som är beroende av transportavstånd, godsvikt, godsslag, frakttillägg och andra avgifter som kan hänföras till själva transporten. Mervärdesskatt, administrativa avgifter och liknande är inte berättigade till transportbidrag.

Tabell 4.1. Svar från Enkät om transportbidrag, år 2023.* Fråga: I vilken grad har transportbidraget haft positiv effekt på följande aspekter av er företagsverksamhet?

	I mycket liten grad/ I liten grad	I viss grad / I hög grad / I mycket hög grad	Vet ej
Fått nya kunder/marknader	20,9 %	61,9 %	17,2 %
Stimulerat till ökad vidareförädling	19,4 %	61,9 %	18,7 %
Bidragit till att öka försäljningen	15,3 %	71,3 %	13,4 %
Bidragit till att öka företagets konkurrenskraft	8,5 %	84,0 %	7,5 %
Bidragit till att verksamheten kunnat fortsätta som tidigare	12,7 %	79,8 %	7,5 %
Bidragit till att företaget stannat kvar på orten	16,5 %	75,7 %	7,8 %
Bidragit till att företaget etablerat sig på orten	30,2 %	42,6 %	27,2 %

Källa: Tillväxtverket.

* Antal svar: 341. Svarsfrekvens 47 procent.

Jämfört med förra årets enkät har svaren inte förändrats så mycket. Företagen anser att transportbidraget fortsätter ha ungefär samma positiva effekt. På frågan om transportbidraget har haft en positiv effekt på företagets konkurrenskraft svarade 84 procent i viss grad, i hög grad och i mycket hög grad. Den frågan, tillsammans med frågan om bidragets positiva effekt på att företaget har stannat kvar på orten, var de som hade ökat mest. I dessa två frågor fick svarsalternativen i viss grad, i hög grad och i mycket hög grad, en ökning med tre procent. Tillväxtverket ställde även en fråga om transportbidraget gett den sökande en ökad förmåga att driva företag och 73 procent svarade ja på den frågan. Svarsfrekvensen för enkäten var 47 procent.

I början av 2023 redovisade Tillväxtverket två regeringsuppdrag. Det första uppdraget gällde en analys av merkostnaderna generellt för transport av varor för företag i stödområdet för transportbidrag. Övergripande är resultatet att företag i stödområdet har merkostnader för transporter jämfört med företag utanför stödområdet. Resultaten visar också att merkostnaderna kan skilja kraftigt mellan kommuner även om de gränsar till varandra.

Det andra uppdraget var ett tilläggsuppdrag till det första uppdraget och gällde att bedöma möjligheterna att samla in kompletterande information om transportavstånd kopplat till de faktiska transportkostnaderna. Ett resultat är att det skulle innebära en mycket stor informationsinhämtning. För att sådan information skulle kunna samlas in, skulle både systemutveckling och utveckling av ansökningsförfarande behövas, både hos Tillväxtverket och hos sökande företag. Det skulle medföra en ökad administrativ börda, särskilt för små företag.

Under 2023 har stort fokus varit på arbetet med att föra in transportbidraget i ärendehanteringssystemet Nyps2020 och därmed även nytt ansökningsförfarande i Min ansökan. Eftersom Tillväxtverket hanterar stora volymer ansökningar och stora volymer medel, krävs ett effektivt och säkert ärendehanteringssystem. Enligt planeringen sker införandet av transportbidraget in i Nyps2020 den 1 februari 2024.

Tillväxtverket gör företagsbesök hos sökande företag för att gå igenom regelverk och ansökningsförfarande samt för att i vissa fall bedöma bearbetningsprocessen hos nya sökande. En prioritering är att besöka nya sökande företag. Vi har haft ett internt mål under flera år att besöka minst fem procent av de sökande företagen. Under 2023 och 2024 har vi höjt det målet

till 5-10 procent för att kompensera för de helt uteblivna besöken under pandemin. Resultatet för förra året är att sex procent av företagen har besökts.

4.2 Geografisk spridning

År 2023 erhöll tillverkningsföretag i de fyra nordligaste länen 517,6 miljoner kronor i transportbidrag, se tabell 4.2. Ökningen beror som tidigare nämnts, främst på fortsatt höga drivmedelspriser.

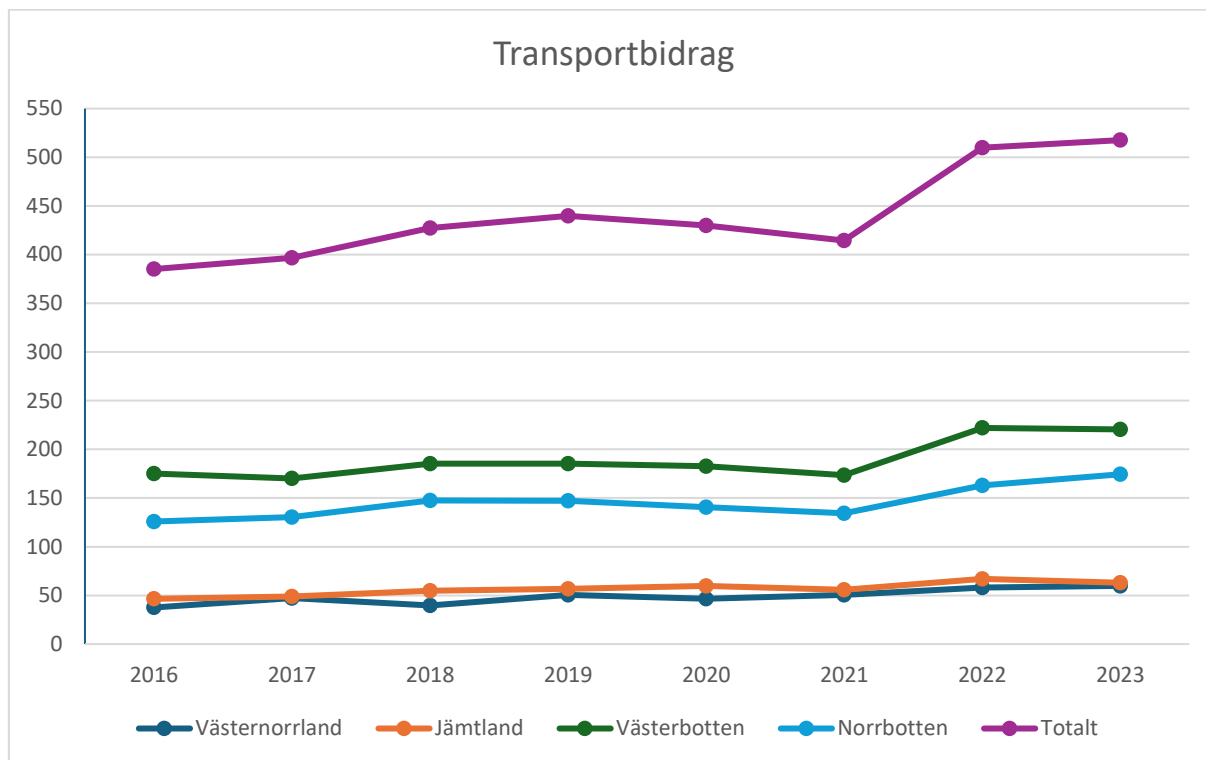
Företag i Västerbottens län har erhållit störst andel transportbidrag under år 2023, liksom tidigare år. Det beror på att antalet företag är stort i länet, att bidragsprocenten är hög i många av länets kommuner och att flera av företagen är stora och producerar stora volymer gods. Företag i Jämtlands och Västernorrlands län tog emot 12 procent vardera, vilket är en liten minskning för Jämtlandsföretagen. En något längre tidsserie presenteras i figur 4.1.

Tabell 4.2. Transportbidrag fördelat på län, i miljoner kronor och procent, år 2018–2023.

Län	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022	%	2023	%
Totalt	427,3	(100)	439,7	(100)	429,9	(100)	414,5	(100)	509,8	(100)	517,6	(100)
Jämtland	54,9	(13)	56,8	(13)	59,9	(14)	55,9	(13)	67,2	(13)	63,0	(12)
Norrbotten	147,5	(35)	147,1	(33)	140,7	(33)	134,3	(32)	162,9	(32)	174,4	(34)
Västerbotten	185,2	(43)	185,3	(42)	182,8	(43)	173,7	(42)	222,1	(44)	220,4	(43)
Västernorrland	39,7	(9)	50,5	(11)	46,5	(11)	50,6	(12)	57,6	(11)	59,8	(12)

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Figur 4.1. Transportbidrag fördelat på län, i miljoner kronor, år 2016–2023.

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

4.3 Transportbidrag fördelat på företagsstorlek

Flest antal ansökningar kommer från små⁷ företag. I tabell 4.3 redovisas uppgifter om hur transportbidraget har fördelats på företagsstorlek under åren 2017 och fram till 2023. Cirka 73 procent av de beviljade ansökningarna kom från små företag. Tittar man istället på utbetalt bidrag visar det att 38 procent gick till små företag medan 42 procent av utbetalt bidrag gick till medelstora företag och 16 procent gick till stora företag.

Transportbidraget söks och beviljas per arbetsställe varför uppgifterna är uppdelade per arbetsställe. De flesta sökande företag har enbart ett arbetsställe men det förekommer även att företag har flera arbetsställen. Bidrag kan beviljas alla företagsstorlekar från små, medelstora och till stora företag.

Transportbidraget är ett regionalt driftstöd vilket gör att många av de sökande företagen är återkommande år efter år. Av de arbetsställen som fick stöd under 2023 fick 95 procent transportbidrag även under 2022. Det tillkommer årligen några nya sökande företag, genom bland annat nyetableringar, förändringar i försäljningsmarknad eller för att de inte känt till transportbidraget tidigare. Därtill försvinner något eller några företag genom konkurser, fusioner, uppköp eller andra förändringar.

⁷ Små företag: företag med högst 49 anställda och en årsomsättning eller balansomslutning som inte överstiger 10 miljoner euro. Medelstora företag: företag med fler än 49 och högst 249 anställda och en årsomsättning som inte överstiger 50 miljoner euro eller en balansomslutning som inte överstiger 43 miljoner euro. Stora företag: överskrider ovanstående angivna värden.

Tabell 4.3. Transportbidrag fördelat på företagsstorlek, i miljoner kronor och antal, år 2017–2023.

Antal anställda		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1–4	Antal arbetsställen	81	91	96	87	89	93	66
	Transportbidrag	4,9	4,0			5,9	7,5	6,8
	Antal män	167	192	212	188	188	192	195
	Antal kvinnor	31	40	33	35	38	40	32
5–9	Antal arbetsställen	97	100	85	94	95	77	74
	Transportbidrag	12,5	12,1			13,4	12,2	14,6
	Antal män	566	569	485	516	502	427	429
	Antal kvinnor	108	113	116	124	141	95	111
10–19	Antal arbetsställen	108	119	119	112	110	119	113
	Transportbidrag	22,7	24,2			31,3	43,8	54,2
	Antal män	1 275	1 333	1 327	1 291	1 259	1 327	1 269
	Antal kvinnor	257	306	331	304	310	321	323
20–49	Antal arbetsställen	143	152	143	136	141	147	154
	Transportbidrag	86,0	97,5			105,1	114,2	123,0
	Antal män	3 579	3 796	3 615	3 560	3 662	3 779	3 851
	Antal kvinnor	763	835	693	722	755	845	941
50–249	Antal arbetsställen	102	101	107	108	101	101	101
	Transportbidrag	177,0	181,6			170,1	215,1	218,9
	Antal män	7 519	7 711	8 089	8 091	7 564	7 793	7 747
	Antal kvinnor	2 049	2 055	2 319	2 345	2 300	2 313	2 524
250-	Antal arbetsställen	14	15	15	15	14	13	14
	Transportbidrag	84,2	92,3			73,4	101,5	84,9
	Antal män	6 211	6 461	6 528	6 265	5 872	5 966	6 177
	Antal kvinnor	1 217	1 301	1 328	1 322	1 306	1 557	1 638
Ingen uppgift*	Antal arbetsställen	10	23	14	22	24	21	37
	Transportbidrag	9,4	15,6			15,5	15,5	15,2
	Antal män							
	Antal kvinnor							
Totalt	Antal arbetsställen	555	601	565	574	574	571	559
	Transportbidrag	396,7	427,3	439,7	429,9	414,5	509,8	517,6
	Antal män	19 317	20 062	20 256	19 911	19 047	19 419	19 668
	Antal kvinnor	4 425	4 650	4 820	4 852	4 850	5 151	5 569

Källa: Tillväxtverket (Nyps), och Statistiska centralbyrån BAS baserat på data från 2022.

Uppgifterna om arbetsplatsen storlek är framtagna per arbetsställe, eftersom bidragen söks på den nivån.

Beviljat belopp saknas per arbetsställe för 2019 och 2020.

* För 37 arbetsställen saknas uppgift. Detta beror dels på att vissa arbetsställen inte har några anställda enligt BAS, dels på att flera arbetsställen har registreringsdatum under 2023.

4.4 Transportbidrag fördelat på branscher

Transportbidraget beviljas för uttransporter för produkter som har genomgått en betydande bearbetning i stödområdet. Vissa branscher har även rätt till bidrag för intransporter för de råvaror och halvfabrikat som ska ingå i tillverkningen. Bidragssatsen för intransporter är fem procentenheter lägre än för uttransporter. År 2023 utbetalades 455,2 miljoner kronor för uttransporter, vilket motsvarar 88 procent av totalt utbetalt transportbidrag. Resterande 62,4 miljoner kronor utbetalades för intransporter.

I tabell 4.4 redovisas transportbidrag fördelat på branscher. Företag inom trävarutillverkning är likt tidigare, de som mottar den största delen av bidraget. I den branschen ingår bland annat sågade och hyvlade trävaror men också monteringsfärdiga trähus och övriga snickerier. Störst skillnad märks på tillverkning av transportmedel, med en sänkning. Men sänkningen har gått från en ovanligt hög andel förra året, beroende på ett ärende med höga transportkostnader som tillhörde budgetåret 2021 men inte kunde betalas ut förrän 2022.

Tabell 4.4. Transportbidrag fördelat på branscher, i miljoner kronor och procent, år 2018–2023.

Bransch	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022	%	2023	%
Totalt	427,3	(100)	439,7	(100)	429,9	(100)	414,5	(100)	509,8	(100)	517,6	(100)
Jordbruk, skog och fiske	0,5	(0)	1,1	(0)	1,5	(0)	1,5	(0)	1,7	(0)	1,6	(0)
Järn, stål och metallverk	13,3	(3)	11,7	(3)	12,0	(3)	12,2	(3)	16,9	(3)	16,6	(3)
Kemisk industri	37,3	(9)	36,7	(8)	29,8	(7)	39,5	(10)	44,8	(9)	50,8	(10)
Livsmedel	34,0	(8)	39,0	(9)	36,9	(9)	28,2	(7)	34,8	(7)	40,9	(8)
Maskintillverkning	41,3	(10)	45,3	(10)	40,8	(9)	40,3	(10)	48,5	(10)	55,8	(11)
Metallvarutillverkning (ej maskin)	38,5	(9)	40,5	(9)	45,3	(11)	40,5	(10)	47,4	(9)	47,0	(9)
Tillverkning av massa och papper samt förlag	0,9	(0)	0,8	(0)	0,9	(0)	1,0	(0)	1,2	(0)	1,3	(0)
Tillverkning av textilier och läder	1,2	(0)	1,1	(0)	1,1	(0)	1,2	(0)	1,3	(0)	1,3	(0)
Tillverkning av transportmedel	42,8	(10)	44,8	(10)	36,0	(8)	29,9	(7)	61,7	(12)	39,8	(8)
Trävarutillverkning	159,8	(37)	165,4	(38)	172,3	(40)	177,0	(43)	199,0	(39)	203,3	(39)
Övrig tillverkning (Elektri. komponent, elapparatur, datorer)	10,4	(2)	10,8	(2)	10,9	(3)	11,4	(3)	12,4	(2)	12,3	(2)
Övrig tillverkning (Möbler, inred., annan tillverkning, rep & instal.)	5,7	(1)	5,0	(1)	5,1	(1)	5,3	(1)	6,1	(1)	6,6	(1)
Övrig tillverkning (Plast, gummi, andra icke metal. prod.)	41,6	(10)	37,5	(9)	37,4	(9)	26,7	(6)	33,8	(7)	40,4	(8)

Källa: Tillväxtverket (Nypps)

4.5 Transportbidrag fördelat på transportslag

Störst andel av utbetalt transportbidrag, cirka 85 procent har gått till transporter på väg, detta redovisas i tabell 4.5. Transporter på sjö är den kategori som haft en viss ökning över tid och utgör under 2023 nio procent av utbetalt transportbidrag. Majoriteten av gods på sjö är sågat och hyvlat virke samt olika kemikalier.

Inom kategorin bil ingår även en stor del kombitransporter där flera transportslag kombineras. Den vanligaste typen av kombitransport är väg och järnväg. Då är oftast den längre sträckan av transporten på järnväg efter omlastning från lastbil på kombiterminaler i en av kuststäderna. Det kan vara gods som hämtats med lastbil i inlandet eller kringliggande orter men också inom orten då järnvägsspår direkt från arbetsstället är ytterst ovanligt. Godset omlastas efter järnvägssträckan därefter till lastbil igen för utleverans till kund. I den uppföljningsdata som finns tillgänglig har Tillväxtverket inte möjlighet att bedöma kombitransporternas omfattning.

Tabell 4.5. Transportbidrag fördelat på transportslag, i miljoner kronor och procent, år 2018–2023.

Transportmedel	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022	%	2023	%
Totalt	427,3	(100)	439,7	(100)	429,9	(100)	414,5	(100)	509,8	(100)	517,6	(100)
Bil	374,0	(88)	384,4	(87)	383,6	(89)	367,8	(89)	431,5	(85)	439,2	(85)
Järnväg	28,9	(7)	31,5	(7)	22,4	(5)	20,4	(5)	43,2	(8)	34,2	(7)
Sjö	24,4	(6)	23,8	(5)	23,9	(6)	26,3	(6)	35,1	(7)	44,3	(9)

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

4.6 De tio största mottagarna av transportbidrag

I tabell 4.6 redovisas de tio största transportbidragsmottagarna under 2023. Dessa fick ungefär 29 procent av det totala stödet. Flera av företagen som finns i tabellen har flera arbetsställen inom stödområdet och respektive arbetsställe söker transportbidrag för sig.⁸ Det betyder att ett företag med flera arbetsställen kan beviljas över 15 miljoner kronor under ett kalenderår, eftersom begränsningen om 15 miljoner kronor per kalenderår gäller per arbetsställe.

Sex av de tio största mottagarna av transportbidrag finns inom trävarutillverkning, framförallt inom verksamheter med sågning och hyvling av trä. Två företag som tillverkar kemiska produkter är också stora mottagare av bidraget. Att flertalet av de största bidragsmottagarna är just inom trävarutillverkning, speglar redovisningen över transportbidrag fördelat på branscher, tabell 4.4, som visar att trävarutillverkning är den bransch som får den största delen av transportbidraget.

Tabell 4.6. De tio största mottagarna av transportbidrag, i miljoner kronor, år 2023.

Företagsnamn	Bransch	Transportbidrag (mnkr)
Totalt		148,3
Holmen Wood Products AB	Tillverkning av fanér och träbaserade skivor	19,1
Boliden Mineral AB	Tillverkning av andra oorganiska baskemikalier	16,7
Älvsbyhus AB	Tillverkning av monteringsfärdiga trähus	16,4
Skogsägarna Norra Skog Ekonomisk Förening	Hyvling av trä	15,5
Glommers Timber AB	Sågning av trä	15,5
Nouryon Pulp and Performance AB	Tillverkning av andra oorganiska baskemikalier	15,3
Volvo Lastvagnar Umeå AB	Tillverkning av karosserier för motorfordon; tillverkning av släpfordon och påhängsvagnar	15,0
Stenvalls Trä AB	Sågning av trä	12,9
Setra Trävaror AB	Sågning av trä	11,0
Lindab Profil AB	Tillverkning av andra kallformade produkter av stål	10,9

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

⁸ Transportbidrag söks för transporter utförda 1 januari – 30 juni respektive 1 juli – 31 december och handläggs löpande i efterhand, vilken betyder att utbetalning sker cirka ½ år efter att transporten utförts.

4.7 Sammanfattning

Under år 2023 har 517,6 miljoner kronor betalats ut i transportbidrag och det är en ökning jämfört med året innan som främst beror på ökade transportkostnader drivet av höga drivmedelspriser.

Likt tidigare år är det företag inom trävarutillverkning som tar emot störst andel transportbidrag. Majoriteten av transporterna går via lastbil, där även kombitransporter ingår. Vi ser en liten ökning av transporter på sjö under de senaste åren.

I den årliga enkäten som Tillväxtverket skickade till de sökande företagen uppgav majoriteten att transportbidraget har en positiv effekt på flera aspekter av deras verksamhet. En av frågorna handlade om i vilken grad som transportbidraget har haft en positiv effekt på företagets konkurrenskraft. 84 procent av de tillfrågade svarade i viss grad, i hög grad och i mycket hög grad.

5. Stöd till kommersiell service

5.1 Utveckling senaste åren

Under 2023 beviljades 141 miljoner kronor från anslag 1:1 för olika stöd till kommersiell service. Här ingår servicebidrag, hemsändningsbidrag, investeringsbidrag, särskilt driftstöd, stöd till korrosionsskydd för drivmedelsstationer. Av tabell 5.1 framgår att om vi även inkluderar beviljade projektmedel⁹ som syftar till att stärka kommersiell service så uppgick beviljade medel från anslag 1:1 till 173 miljoner kronor.

Om vi även räknar in de stöd som utgår ifrån Landsbygdsprogrammet 2016–2023 genom länsstyrelserna eller Tillväxtverket, så uppgick det totala stödet för år 2023 till 218 miljoner kronor, vilket är det näst högsta beloppet sedan 2016.

Tabell 5.1 samt figur 5.1 visar att investeringsbidraget är den stödtyp som har varierat mest inom utgiftsområde 19. Variationerna beror främst på att det mellan åren 2016–2023 har beviljats investeringsstöd inom Landsbygdsprogrammet inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel med ett liknande syfte. Det är därför även investeringsstödet i landsbygdsprogrammet redovisas i flera av tabellerna i kapitlet. Det är förändringar i landsbygdsprogrammets budget för investeringsstöd mellan olika år som påverkat om regionerna har beviljat mer eller mindre investeringsbidrag. Vissa år har länsstyrelser haft slut i sina budgetar för investeringsstöd och andra år har det tillkommit mer pengar från Jordbruksverket. Samtidigt har regionerna ibland haft svårt att med kort varsel börja bevilja investeringsbidrag från anslaget 1:1. Från 2023 får Tillväxtverket via regeringsuppdrag¹⁰ fördela medel från Tillväxtverkets 1:1-anslag till regionerna för investeringsbidrag. Totalt beviljades 92 miljoner kronor i investeringsbidrag (anslag1:1) eller investeringsstöd (landsbygdsprogrammet) under 2023.

Det särskilda driftstödet infördes 2016. De två första åren fanns medel på maximalt 35 miljoner kronor för driftstödet, men från 2018 utökade regeringen finansieringens volym till maximalt 70 miljoner kronor (undantag för 2023 då Tillväxtverkets anslag för stödet var maximalt 57 miljoner kronor). Bestämmelsen om minsta avstånd till närmaste butik ändrades 2018 från 15 till 10 kilometer, vilket medförde en markant ökning i antalet butiker som är berättigade till driftstöd (från omkring 180 till drygt 270 butiker). Efter denna ändring uppgår beviljat driftstöd till cirka 55 miljoner kronor per år.

Efter att det särskilda driftstödet infördes 2016 minskade servicebidraget från 6,3 till 3,8 miljoner kronor mellan 2016–2021. Den trenden bröts 2022 då servicebidragen ökade med 65 procent från 2021, och under 2023 ökade bidraget med ytterligare 60 procent till 10 miljoner kronor. Det beror på de utmaningar som uppstått för dagligvarubutiker i landsbygder sedan 2022. Det handlar om ökade elkostnader, ökade inköpspriser samt förändrat köpbeteende hos kunderna. Då människor också har stora utgifter för el och minskat utrymme i plånboken genom inflationen så väljer de i högre utsträckning att handla i större butiker i större tätorter vilka ofta har lägre priser på dagligvaror. Dessa utmaningar bedömdes fortsätta även under 2023 och därför beslutade regeringen, att för budgetåret 2023, göra en omfördelning av Tillväxtverkets 1:1-anslag. Anslaget för särskilt driftstöd minskades från 70 till 57 miljoner kronor. Samtidigt

---

⁹ Under 2023 utgörs beloppet uteslutande av beviljade projektmedel till 20 regioner för utlysningen "Stärkt kapacitet inom kommersiell service 2023–2026". 25,2 mnkr avser Tillväxtverkets medel och 6 mnkr avser fem regioners medfinansiering till samma utlysning. Dessa belopp ingår i de projektmedel som redovisas i kap. 6.

¹⁰ Uppdrag att fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023–2027 (N2022/02400)

beslutades att Tillväxtverket fick använda maximalt 25 miljoner kronor till att fördela medel till regioner för servicebidrag till näringsidkare med försäljningsställen för dagligvaror.

Tabell 5.1. Beviljat stöd till kommersiell service fördelat på olika stödtyper, i miljoner kronor, år 2016–2023.

Stödtyper (Utgiftsområde 19)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Servicebidrag	6,3	5,5	5,7	3,5	4,7	3,8	6,2	10,0
Hemsändningsbidrag	12,4	13,1	13,3	12,7	14,8	23,4	20,1	19,1
Investeringsbidrag	12,4	0,3	9,8	29,0	15,5	9,6	18,8	51,3
Investeringslån		0,3	0,1			0,7		
Särskilt driftstöd	32,3	34,0	52,0	54,3	54,5	54,5	54,0	55,3
Stöd till korrosionsskydd för drivmedelsstationer							6,5	5,7
Projektmedel – kommersiell service	6	10,2	4,8	2,4 ⁽¹⁾	0,8 ⁽¹⁾	1,2 ⁽¹⁾	2,2 ⁽¹⁾	31,2 ⁽¹⁾
Totalt stöd inom utgiftsområde 19	69	63	86	102	90	93	108	173
Stödtyper (Utgiftsområde 23)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Investeringsstöd i Landsbygdsprogrammet	44,5	72,6	82,7	147,0	61,9	61,7	73,0	40,5
Projektmedel i Landsbygds- programmet ⁽²⁾	22,9	28,6	27,2	14,1	1,1	0,4	8,7	4,7
Kompetensutveckling och information ⁽³⁾		3,9	6,6	0,9		3,6		
Rådgivning ⁽⁴⁾	0,7	1,8	0,2	8,6				
Totalt stöd inom utgiftsområde 23⁽⁵⁾	68	107	117	171	63	66	82	45
Totalt stöd till kommersiell service	138	170	202	272	153	159	190	218

Källor: Tillväxtverket, Nyps (utgiftsområde 19) och Jordbruksverket (utgiftsområde 23)

⁽¹⁾ De projekt som Tillväxtverket bedömer syftar till att främja tillgänglighet till kommersiell service. Belopp ingår även i de projektmedel som redovisas i kap. 6. För 2023 utgörs beloppet av beviljade projektmedel till 20 regioner för utlysningen "Stärkt kapacitet inom kommersiell service 2023–2026". 25,2 mnkr avser Tillväxtverkets medel och 6 mnkr avser fem regioners medfinansiering till samma utlysning.

⁽²⁾ Avser projektmedel som beviljas av Tillväxtverket inom Landsbygdsprogrammets åtgärd 16.2.

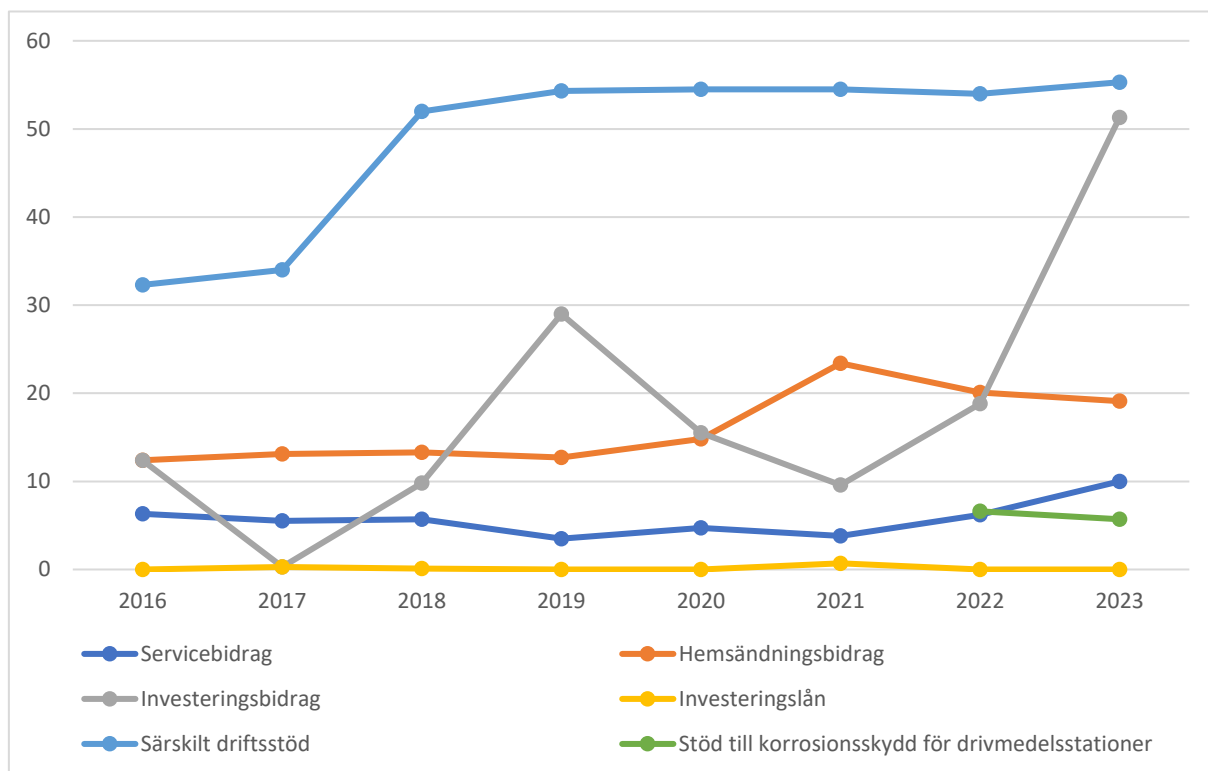
⁽³⁾ Avser Tillväxtverket beviljade medel i landsbygdsprogrammets åtgärd 1.1+1.2

⁽⁴⁾ Avser Länsstyrelser beviljade medel i landsbygdsprogrammets åtgärd 2.1

⁽⁵⁾ För stöden inom utgiftsområde 23 har beloppen för beviljade stöd 2016–2022 justerats med hänsyn till återföringar i avslutade stödsatser.

Figur 5.1. Beviljat stöd till kommersiell service från anslag 1:1 fördelat på olika stödtyper, i miljoner kronor, år 2016–2023.

Källa: Tillväxtverket (Nypps)

Hemsändningsbidraget hade en liten ökning under perioden 2016–2020. Detta berodde främst på att flera kommuner valde att höja ersättningen för hemsändning¹¹ av dagligvaror till hushåll som själva har svårt att ta sig till närmaste dagligvarubutik. Under 2020–2021 så bidrog coronapandemin till att kommunerna ökade hemsändningar av dagligvaror till äldre personer över 70 år eftersom de bedömdes som riskgrupper för sjukdomen Covid19. Det var inte förrän 2021 som effekten av detta syntes markant i beviljade bidrag. Detta eftersom kommunerna enligt bestämmelser ska söka bidraget årligen i efterskott. Ökningen av hemsändningsbidraget var hela 84 procent mellan 2019 och 2021, till drygt 23 miljoner kronor. Även för 2023 ligger bidraget fortfarande på en hög nivå i förhållande till innan pandemiåren. Det beror troligt på att bidraget för 2023 avser kommunernas utgifter för 2022 vilket var ett år som fortfarande påverkades av pandemin.

5.2 Geografisk spridning och unika företag som beviljats stöd

Stöd till kommersiell service lämnas i den utsträckning det finns medel. För regionerna som hanterar stöden inom anslag 1:1 så varierar storleken på anslaget stort mellan länen. Regioner bestämmer själva hur stor andel av sitt 1:1-anslag som de prioriterar för olika stöd till kommersiell service, vilket i sin tur beror på vilka utmaningar som finns i länet. Stöd får lämnas i områden där servicen är gles för att det skall kunna upprätthållas en försörjning med

¹¹ Maximalt bidrag till kommunen är 50 procent av kostnad per hemsändning, dock max 100 kr. Alltså kan kommunens ersättning till transportör (ofta dagligvarubutik) vara 200 kr. Ju högre ersättning kommun betalar desto mer ökar kommunens utgift. Landsbygdskommuner har ofta mindre resurser men samtidigt relativt fler äldre personer som bor i serviceglesa områden, vilket är målgrupp för hemsändningsbidraget.

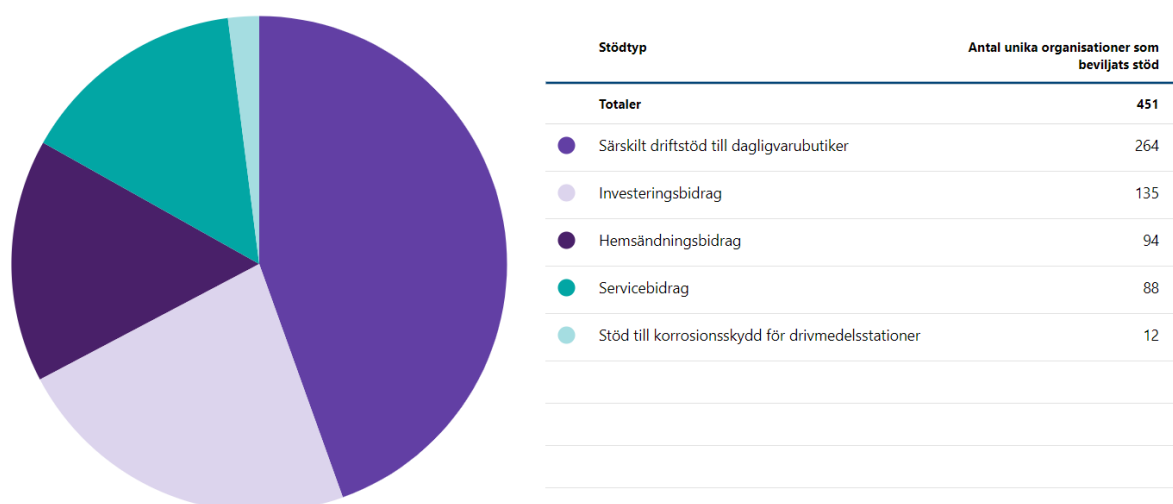
dagligvaror och drivmedel som är tillfredsställande med hänsyn till geografiska och befolkningsmässiga förhållanden.

I Tabell 5.3 presenteras fördelningen av beviljade stöd per län under 2023. Regionerna beviljar stöden från anslag 1:1 och länsstyrelserna beviljar investeringsstödet i landsbygdsprogrammet. Antalet ärenden är fler än antalet unika organisationer eller företag som fått stöd. Under 2023 beviljades stöd till totalt 690 ärenden, fördelat på de sex olika stödtyperna, men antalet unika företag som fått stöd är betydligt färre. Detta eftersom ett och samma företag kan ges flera olika stöd under samma år. I nedersta raden i tabellen redovisas antal unika företag som beviljats stöd för respektive stödtyp, antal unika företag som beviljats något stöd från anslag 1:1, samt antal unika företag som beviljats något av samtliga stöd till kommersiell service.

Figur 5.2 visar delvis samma information som i tabell 5.3 men enbart antalet unika företag som beviljats stöd från anslag 1:1:

- Totalt beviljades 451 unika organisationer stöd från anslag 1:1
- Om vi räknar bort de 101 ärenden för hemsändningsbidrag som beviljades till 94 kommuner, så beviljades 357 unika företag stöd inom 1:1-anslaget.

Figur 5.2. Antal unika organisationer som beviljats stöd till kommersiell service från anslag 1:1, år 2023.

Källa: Tillväxtverket (NYPS)

Om vi räknar in investeringsstöd från landsbygdsprogrammet så beviljades totalt 387 unika företag medel från någon eller flera av de olika stödtyperna. Exempelvis beviljades 100 företag särskilt driftstöd eller servicebidrag i kombination med någon av stödtyperna investeringsbidrag, stöd till korrosionsskydd för drivmedelsstationer eller investeringsstöd från landsbygdsprogrammet.

Vidare beviljades 54 företag både särskilt driftstöd och servicebidrag, vilket är 28 fler än år 2022. Denna kombination av stöd är möjlig men det sammanlagda stödbeloppet för servicebidrag och driftstöd får inte överstiga 300 000 kronor. Servicebidrag ges ofta till dagligvarubutiker i sårbara områden som har fått ett relativt litet driftstöd, på grund av en låg försäljningsomsättning. Servicebidraget kan då användas som ett kompletterande verktyg för att öka totala stödbeloppens storlek, och därmed företagets möjlighet att fortsätta tillhandahålla service till befolkning och företag.

En närmare granskning av tabell 5.3 visar att det var 530 olika beviljade stödärenden (89+278+151+12) som finansierades av 1:1-anslaget (servicebidrag, särskilt driftstöd, investeringsbidrag, stöd till korrosionsskydd). Som framgick av ovan så fördelas dessa ärenden på 357 unika företag. Ett företag kan exempelvis ha flera olika arbetsställen, exempelvis butiker eller drivmedelsstationer, som beviljats stöd. Ett företag kan också beviljas flera olika stöd under året.

Tabell 5.2 visar att stöden servicebidrag, särskilt driftstöd, investeringsbidrag och stöd till korrosionsskydd för drivmedelsstationer, vilka finansieras av 1:1-anslaget, har nått ut till totalt 368 unika arbetsställen under 2023. I samma tabell redovisas även antal anställda, såväl totalt som uppdelat på män och kvinnor, i de arbetsställen som fått stöd till kommersiell service inom anslaget 1:1. Totalt hade dessa arbetsställen 1 493 anställda.

Tabell 5.2. Ärenden, arbetsställen och anställda i företag som fått stöd till kommersiell service från anslag 1:1, år 2023.⁽¹⁾

Län	Antal ärenden	Antal arbetsställen	Antal anställda ⁽²⁾		
			Män	Kvinnor	Totalt
Totalt	530	368	483	1010	1493
Stockholm	32	24	33	34	67
Uppsala	5	5	6	14	20
Södermanland	10	7	7	34	41
Östergötland	50	29	38	92	130
Jönköping	27	22	27	73	100
Kronoberg	21	16	33	60	93
Kalmar	32	20	18	33	51
Gotland	2	2	3	6	9
Blekinge	8	7	16	18	34
Skåne	11	8	21	23	44
Halland	5	3	0	7	7
Västra Götaland	33	27	48	65	113
Värmland	23	18	21	61	82
Örebro	17	11	20	40	60
Västmanland	4	4	7	5	12
Dalarna	32	22	39	55	94
Gävleborg	24	14	9	40	49
Västernorrland	37	24	24	56	80
Jämtland	43	27	31	88	119
Västerbotten	63	46	53	111	164
Norrbotten	51	32	29	95	124

Källa: Tillväxtverket (Nyps) och Statistiska centralbyrån BAS.

⁽¹⁾ Följande stödtyper ingår i tabellen: servicebidrag, särskilt driftstöd, investeringsbidrag, stöd till korrosionsskydd för drivmedelsstationer.

⁽²⁾ Denna statistik är hämtad från Statistiska centralbyrån BAS (Befolkningens arbetsmarknadsstatus), baserat på data från 2022. BAS ersätter tidigare RAMS från och med detta år. För 82 företag saknas uppgift. Detta beror dels på att vissa arbetsställen inte har några anställda enligt BAS, dels på att flera arbetsställen har registreringsdatum under 2023.

Tabell 5.3. Stöd till kommersiell service fördelat på län, stödtyp, antal ärenden och beviljat stöd, i miljoner kronor och antal, år 2023.

Län	Hemsändningsbidrag		Servicebidrag		Särskilt driftstöd		Investeringsbidrag		Stöd till korrosionsskydd		Totalt stöd Anslag 1:1		Investeringsstöd i landsbygdsprogrammet		Totalt stöd till kommersiell service 2023	
	Antal ärenden	mnkr	Antal ärenden	mnkr	Antal ärenden	mnkr	Antal ärenden	mnkr	Antal ärenden	mnkr	Antal ärenden	mnkr	Antal ärenden	mnkr	Antal ärenden	mnkr
Stockholm		-	6	0,8	20	3,7	5	1,3	1,0	0,9	32	6,7	6	3,0	38	9,7
Uppsala	2	0,2		-	5	1,5		-		-	7	1,6	1	0,8	8	2,4
Södermanland		-	7	0,5	3	0,6		-		-	10	1,1	3	1,7	13	2,8
Östergötland	5	0,5	22	1,1	18	3,6	10	1,4		-	55	6,6		-	55	6,6
Jönköping	4	0,6	3	0,4	17	3,1	7	2,3		-	31	6,4	1	0,4	32	6,8
Kronoberg	5	1,0	2	0,4	11	2,4	8	2,2		-	26	6,0	6	3,0	32	9,0
Kalmar	10	2,9	7	1,3	11	2,4	13	4,2	1,0	0,9	42	11,7		-	42	11,7
Gotland		-		-	1	0,1		-	1,0	0,9	2	0,9	2	1,1	4	2,0
Blekinge	5	1,0	4	0,7	1	0,2	3	1,9		-	13	3,9		-	13	3,9
Skåne		-		-	4	1,0	7	2,3		-	11	3,3		-	11	3,3
Halland		-	1	0,04	3	0,6	1	0,6		-	5	1,2		-	5	1,2
Västra Götaland	6	0,4	1	0,1	23	4,9	9	2,7		-	39	8,2	2	0,9	41	9,1
Värmland	10	2,0	2	0,4	11	2,3	6	3,2	4,0	0,8	33	8,9	1	0,1	34	8,9
Örebro	2	0,1	1	0,1	6	1,0	10	0,6		-	19	1,8		-	19	1,8
Västmanland	2	0,2	1	0,3	3	0,6		-		-	6	1,0		-	6	1,0
Dalarna	4	0,5	7	0,5	14	2,9	11	5,0		-	36	8,9	5	2,8	41	11,7
Gävleborg	9	2,7	2	0,2	12	2,4	10	2,9		-	33	8,2	2	0,6	35	8,7
Västernorrland	6	1,2	5	0,8	20	4,3	12	5,3		-	43	11,5	4	3,3	47	14,9
Jämtland	8	1,5	7	1,0	21	3,8	12	3,5	3,0	1,7	51	11,6	8	6,5	59	18,0
Västerbotten	12	2,3	3	0,4	44	8,1	14	7,7	2	0,6	75	19,0	3	0,5	78	19,5
Norrbotten	11	1,9	8	1,1	30	6,0	13	4,0		-	62	12,9	15	16,0	77	29,0
Totalt	101	19,1	89	10,0	278	55,3	151	51,3	12	5,7	631	141,3	59	40,5	690	181,9
Antal unika företag som beviljats stöd ⁽¹⁾			88		264		135		12		357		56		387	

Källa: Tillväxtverket (Nyps) och Jordbruksverket (Investeringsstöd i landsbygdsprogrammet)

⁽¹⁾ Här inkluderas inte kommuner med hemsändningsbidrag. Med företag avses aktiebolag, ekonomiska föreningar, handelsbolag, enskilda firmor eller ideella föreningar.

5.3 Branschfördelning

De olika ekonomiska stöden till kommersiell service syftar till att främja tillgänglighet till främst dagligvaror och drivmedel. I tabeller 5.4 och 5.5 fördelas 2023 års totalt beviljade medel, på totalt 182 miljoner kronor, utifrån om de syftar till att stärka tillgängligheten till dagligvaror eller drivmedel.

Tabell 5.4. Stöd till kommersiell service fördelat på stödtyp och bransch i miljoner kronor, år 2023.

	Hemsändningsbidrag (anslag 1:1) mnkr	Särskilt driftstöd (anslag 1:1) mnkr	Servicebidrag (anslag 1:1) mnkr	Investeringsbidrag (anslag 1:1) mnkr	Stöd till korrosionsskydd (anslag 1:1) mnkr	Investeringsstöd LBP (UO 23) mnkr	Totalt mnkr
Totalt	19,1	55,3	10,0	51,3	5,7	40,5	182
Dagligvaror	19,1	55,3	10,0	44,0		28,7	157,1
Drivmedel				7,3	5,7	10,2	23,3
Servicepunkt						1,6	1,6

Källa: Tillväxtverket, Nyps (anslag 1:1 utgiftsområde 19). Jordbruksverket (utgiftsområde 23).

Tabell 5.5. Stöd till kommersiell service fördelat på stödtyp och bransch, antal ärenden, år 2023.

	Hemsändningsbidrag (anslag 1:1) mnkr	Särskilt driftstöd (anslag 1:1) antal	Servicebidrag (anslag 1:1) antal	Investeringsbidrag (anslag 1:1) antal	Stöd till korrosionsskydd (anslag 1:1) antal	Investeringsstöd LBP (UO 23) antal	Totalt antal
Totalt	101	278	89	151	12	59	690
Dagligvaror	101	278	89	136		47	651
Drivmedel				15	12	9	36
Servicepunkt						3	3

Källa: Tillväxtverket, Nyps (anslag 1:1 utgiftsområde 19). Jordbruksverket (utgiftsområde 23).

Hemsändningsbidrag och det särskilda driftstödet avser i sin helhet att stärka tillgänglighet till dagligvaror. Stöd till korrosionsskydd avser i sin helhet att stärka tillgänglighet till drivmedel. I många fall är en dagligvarubutik samordnad med en drivmedelsstation och när ett företag söker servicebidrag eller investeringsbidrag (anslag 1:1) eller investeringsstöd (landsbygdsprogrammet) så kan ansökan innehålla både insatser för dagligvaror och drivmedel. I ansökan anger sökande vilken service som stödet i huvudsak syftar att stärka.

För beviljade stöd på anslag 1:1 med 141 miljoner kronor så avser 128 miljoner kronor att stärka tillgängligheten till dagligvaror. Det motsvarar 91 procent av beviljade medel.

För beviljade investeringsstöd i landsbygdsprogrammet med 41 miljoner kronor så kategoriseras ärenden på huvudsaklig inriktning – dagligvaror, drivmedel eller servicepunkt. Av dessa stöd avser 29 miljoner kronor dagligvaror. Det motsvarar 71 procent av beviljade medel.

Av totalt beviljade stöd avser 157 miljoner kronor dagligvaror. Det motsvarar 86 procent av beviljade medel.

5.4 Sammanfattning

Under 2023 beviljades totalt 173 miljoner kronor från anslag 1:1 till olika stöd för att främja tillgänglighet till kommersiell service samt regionala utvecklingsprojekt. Inräknat de stöd som även beviljades från landsbygdsprogrammet 2016–2023 genom länsstyrelser eller Tillväxtverket, uppgick totala stödet till 218 miljoner kronor, vilket är det näst högsta beloppet sedan 2016.

Investeringsbidraget är den stödtyp som har varierat mest inom utgiftsområde 19 (anslag 1:1). Det beror främst på att det mellan åren 2016–2023 har beviljats investeringsstöd inom Landsbygdsprogrammet (utgiftsområde 23) med ett liknande syfte. Det är förändringar i landsbygdsprogrammets budget för investeringsstöd som påverkat om regionerna har beviljat mer eller mindre investeringsbidrag mellan olika år. Totalt beviljades 92 miljoner kronor i investeringsbidrag (anslag1:1) eller investeringsstöd från landsbygdsprogrammet under 2023.

Efter att det särskilda driftstödet infördes 2016 minskade servicebidraget från 6,3 till 3,8 miljoner kronor mellan 2016–2021. Den trenden bröts 2022 då servicebidragen ökade med 65 procent från 2021, och under 2023 ökade bidraget med ytterligare 60 procent till 10 miljoner kronor. Det beror på de utmaningar som uppstått för dagligvarubutiker i landsbygder sedan 2022. Det handlar om ökade elkostnader, ökade inköpspriser samt förändrat köpbeteende hos kunderna.

Under 2020 bidrog coronapandemin till att kommunerna ökade hemsändningar av dagligvaror till äldre personer över 70 år eftersom de bedömdes som riskgrupper för sjukdomen Covid19. Det var inte förrän 2021 som effekten av detta syntes markant i beviljade bidrag. Detta eftersom kommunerna söker bidraget årligen i efterskott. Ökningen av hemsändningsbidraget var hela 84 procent mellan 2019 och 2021, till drygt 23 miljoner kronor. Även för 2023 ligger bidraget fortfarande på en hög nivå i förhållande till innan pandemiåren. Det beror troligt på att bidraget för 2023 avser kommunernas utgifter för 2022, vilket var ett år som fortfarande påverkades av pandemin.

Totalt beviljades 690 ärenden olika stöd till kommersiell service (inklusive investeringsstöd i landsbygdsprogrammet). Förutom 94 kommuner som beviljades hemsändningsbidrag har 387 unika företag beviljats medel från någon av de övriga stödtyperna. För de stöd som gått till företag och som finansieras av 1:1-anslaget (servicebidrag, särskilt driftstöd, investeringsbidrag, stöd till korrosionsskydd) uppgick antalet ärenden till 530 under år 2023. Dessa ärenden fördelades på 357 unika företag och 368 arbetsställen, vilka tillsammans hade 1 493 personer anställda.

6. Stöd till projektverksamhet

I det här kapitlet redovisar Tillväxtverket stöd till projektverksamhet via anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder under 2023. Beslut om projektstöd fattas av såväl regionerna som av Tillväxtverket. I den fortsatta texten beskrivs dessa beslutsnivåer var för sig och vi redogör för verksamhetens inriktning i förhållande till den nationella strategins strategiska områden och prioriteringar.

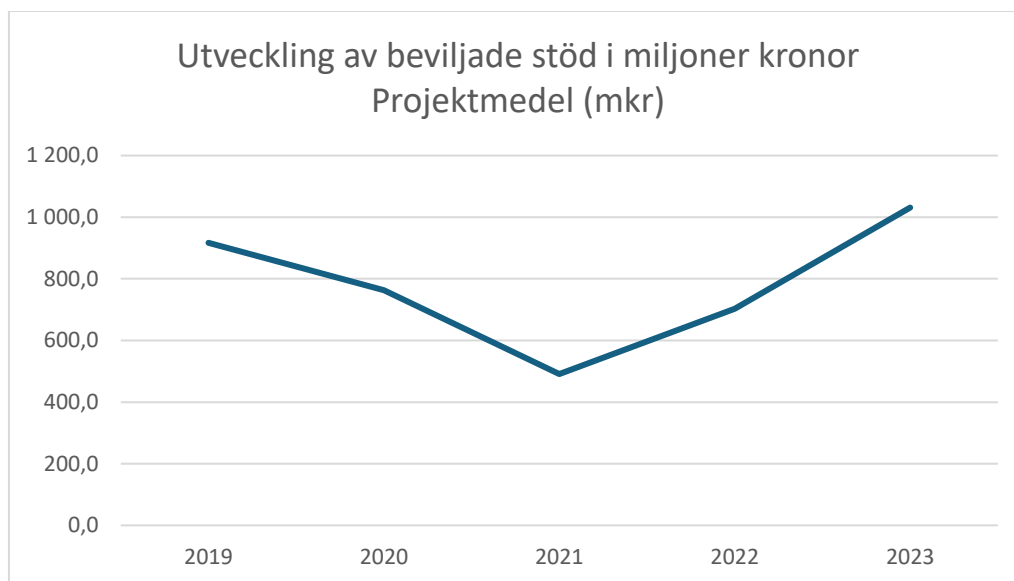
6.1 Regionalt beslutad projektverksamhet

De regionala projektmedlen fungerar som en katalysator som gör att strategiska insatser kan komma till stånd. De används ofta som en hävstång och ett medfinansieringsinstrument för att kunna frigöra medel från till exempel Regionalfondens program.¹²

Utveckling senaste åren

Figur 6.1 visar hur beviljning av stöd för projektverksamhet har varierat de senaste fem åren.

Figur 6.1. Utveckling av beviljade stöd till projektverksamhet, i miljoner kronor, år 2019–2023.

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

De regionala projektmedlen uppgick till 1 031,9¹³ miljoner kronor under 2023. Det motsvarar en ökning med 328,9 miljoner kronor jämfört med 2022 då stödet uppgick till 703,0 miljoner kronor. En anledning till att besluten var fler under 2023 jämfört med 2022 har att göra med EU-programmens cykler. En betydande

¹² Se även Tillväxtverkets sammanställning av redovisningar om hållbart regionalt utvecklingsarbete för 2023. Tillväxtverket (2024), *Regionalt utvecklingsarbete 2023*.

¹³ Uttag ur Nypsbarometern visar olika siffror på totalen för projektmedel under 2023; alltifrån 1 031,4, 1 031,5 samt 1 031,9 miljoner kronor. Något som kan bero på att siffrorna är tagna vid olika tillfällen. Det kommer rättas till nästa år med låsta modeller men det går inte att göra något åt i år.

del av de regionala projektmedlen används som tidigare nämnts till att medfinansiera insatser inom Regionalfonden. Investeringarna den här programperioden, 2021–2027 går främst till forskning och innovation, utveckla färdigheter för smart specialisering, digitalisering och bredband, miljö och klimat, kompetensförsörjning, transporter och resande samt till företag och näringsliv.¹⁴ Det är därför naturligt att dessa tematiska områden präglar den regionala projektverksamheten och att inriktningen är förhållandevis konstant under programperioden. Under 2023 uppgick EU-medlen till cirka 1 175 miljoner kronor vilket utgör ungefär 35 procent av den totala projektfinansieringen om cirka 3,5 miljarder kronor. Se även tabell 6.4. Under 2022 uppgick EU-medlen till knappt 838 miljoner kronor vilket då motsvarade 34 procent av den total som det året uppgick till cirka 2,5 miljarder kronor.

Strategiska områden och prioriteringar

Den nationella strategin består av fyra strategiska områden och tolv prioriteringar. Tabell 6.1 visar fördelningen på en övergripande nivå med utgångspunkt i strategins strategiska områden. Tabell 6.1 visar bland annat att finansieringen till det strategiska området *Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet* översteg, precis som för 2022, det stöd som tilldelades övriga strategiska områden tillsammans. Stödet uppgick till drygt 685 miljoner kronor jämfört med drygt 474 miljoner kronor under 2022 för samma strategiska område. Tabell 6.1 visar även att beviljat stöd till det strategiska området *Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet* minskade med nästan hälften mellan år 2022 och 2023, från drygt 69 miljoner kronor till cirka 33 miljoner kronor. *Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet* ökade med åtta miljoner kronor, från cirka 76 miljoner kronor till cirka 84 miljoner kronor. Stödet till *Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet* nästan femdubblades under 2023, från drygt 20 miljoner kronor 2022 till drygt 95 miljoner kronor 2023.

---

¹⁴ Tillväxtverket. EU-fonder. [uppdaterad 2024-02-12]. Hämtad från: [EU-fonder - Tillväxtverket \(tillvaxtverket.se\)](https://www.tillvaxtverket.se)

Tabell 6.1. Beviljat stöd till regionala projekt per strategiskt område, i miljoner kronor, år 2022 och 2023.¹⁵

Strategiskt område	2022	2023
Totaler	703,	1031,5
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	474,2	685,9
Internationellt samarbete	17,6	0,1
Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	76,2	85,8
Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	69,7	34,4
Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet	20,3	95,4
UPPGIFT SAKNAS		22,4
Övriga insatser	24,5	3,5
Övrigt	20,5	18,6
Övrigt genomförande av RUS		85,3

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Tabell 6.2 illustrerar hur de regionala projektmedlen förhöll sig till prioriteringarna i den nationella strategin, både vad gäller totalsummor och andelar. Av tabellen framgår det att stöden framför allt riktades till prioriteringarna *Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering, En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi* samt *Ett gott näringsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning* inom det strategiska området *Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet*. Det ligger i linje med 2022 års uppföljning av medlen med den skillnaden att prioriteringen *Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering* erhöll mest medel för 2023. De nu nämnda prioriteringarna beviljades drygt 219, 212 respektive 112 miljoner kronor vardera vilket motsvarar cirka 21, 21 respektive 11 procent av medlen på totalen under 2023.

Prioriteringen *en Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer* inom prioriteringen *Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet* beviljades cirka 18 miljoner kronor, vilket motsvarar knappt två procent av medlen. Prioriteringen *Väl fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande* inom det strategiska området *Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet* beviljades 65 miljoner kronor vilket motsvarar drygt sex procent av medlen. Prioriteringen *Tillgänglighet genom hållbara transportsystem* inom det strategiska området *Tillgänglighet i hela landet genom*

¹⁵ När uppföljningssystemet infördes gällde *En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020*. Den ersattes 2021 av *Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030*. Det innebar en förändring av uppföljningssystemet i två steg. Först gjordes en översättningsnyckel som översatte prioriteringar och fokusområden för den tidigare strategin till strategiska områden och prioriteringar i den nya. I steg två gjordes uppföljningssystemet om för att matcha den nya nationella strategin. De olika systemen går in i varandra under en övergångsperiod, varvid tabellerna även visar inaktuella poster för den nya nationella strategin samt att vissa ärenden definieras som N/A. I tabell 6.1 är posten *Övrigt genomförande av RUS* om 89,3 (tkr) för 2023 ett exempel på det. N/A står för typ saknas. Se även not 18 och not 27.

digital kommunikation och transportsystemet beviljades knappt 73 miljoner kronor, vilket motsvarar drygt sju procent av medlen.

Tabell 6.2. Beviljat stöd till regionala projekt per prioritering, i miljoner kronor och procent, år 2023.¹⁶

Strategiska områden	Prioriteringar	Projektmedel (mkr)	Andel (%)
Totaler		1 031,5	100,0
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	Besöksnäring och turism	3,0	0,3
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi	211,6	20,5
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	Ett gott näringsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning	111,5	10,8
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	Internationalisering, investeringsfrämjande och ökad export	41,5	4,0
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering	219,3	21,3
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	Tillvarata digitaliseringens möjligheter	96,6	9,4
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	Utvecklat regionalt kompetensförsörjningsarbete	2,4	0,2
Internationellt samarbete	Internationalisering, investeringsfrämjande och ökad export	0,1	0,0
Internationellt samarbete	Internationellt samarbete inom attraktiva miljöer och tillgänglighet?	0,0	0,0
Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	Utvecklat regionalt kompetensförsörjningsarbete	20,8	2,0

¹⁶ Se not 15.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	Väl fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande	65,0	6,3
Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	God samhällsplanering	9,5	0,9
Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	God tillgång till kommersiell och offentlig service	6,5	0,6
Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer	18,4	1,8
Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet	Förbättrad tillgång till snabbt bredband och ökad digital användning	22,5	2,2
Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet	Tillgänglighet genom hållbara transportsystem	72,8	7,1
UPPGIFT SAKNAS	UPPGIFT SAKNAS	22,4	2,2
Övriga insatser	Nyps licenskostnader	0,7	0,1
Övriga insatser	Uppföljning och utvärdering	2,9	0,3
Övrigt	Genomförande av RUS	10,0	1,0
Övrigt	Insatser med huvudsakligt fokus på hållbar utveckling: klimat, miljö, jämställdhet, integration och mångfald	0,8	0,1
Övrigt	Övriga insatser	7,8	0,8
Övrigt genomförande av RUS	UPPGIFT SAKNAS	85,3	8,3

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

De regionala projektmedlen som listas utöver prioriteringarna i tabellen, under kostnadsposten övriga insatser, uppgick till drygt 22 miljoner kronor under 2023 och utgjorde drygt två procent av den totala finansieringen under året.¹⁷ Projektens inriktning varierade men fokuserade bland annat på licenskostnader för Nyps samt uppföljning och utvärdering. Andra insatser handlade om genomförande av regionala utvecklingsstrategier samt insatser med huvudsakligt fokus på hållbar utveckling såsom klimat, miljö, jämställdhet, integration och mångfald. Även insatser för uppföljning och utvärdering av andra projekt än de som finansierades med anslag 1:1 till 100 procent enligt regleringsbrev för anslag 1:1 finns med här. Under 2023 avsåg knappt 13 procent av kostnadsposten

¹⁷ Motsvarande prioritering finns inte i den nuvarande nationella strategin varför inriktningen från den tidigare nationella strategin kvarstår.

övriga insatser, insatser som fokuserade på uppföljning och utvärdering medan cirka 45 procent avsåg insatser som handlade om genomförande av regionala utvecklingsstrategier. Motsvarande siffror för 2022 var drygt 48 procent respektive cirka 31 procent.

Geografisk spridning

Tillväxtverkets uppföljningsdata visar att det strategiska området *Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet* utgjorde det finansieringsmässigt största strategiska området i 21 län under 2023. Det indikerar att det regionala utvecklingsarbetet hade ett likartat fokus runt om i landet, åtminstone på en övergripande nivå. Det kan ha flera anledningar, varav en är den tematiska inriktningen i Regionalfonden som nämnts tidigare i avsnittet. För en fördjupad redovisning av hur anslag 1:1 stödjer regionala projekt, per län och strategiskt område, se bilaga 4¹⁸.

Beviljat stöd till uppföljning och utvärdering samt Nyps per län

Det stöd som beviljades till uppföljning och utvärdering samt Nyps-användning redovisas i tabell 6.3. Tabellen presenterar kostnader per län och beslutsfattare via en uppdelning i regioner och länsstyrelser. De samlade utgifterna för kostnadsposten uppgick till cirka 25,9 miljoner kronor under 2023 vilket motsvarar cirka 2,5 procent av den regionala projektverksamheten. För en mer kvalitativ beskrivning av de analyser, uppföljningar och utvärderingar som har genomförts under året med koppling till det regionala utvecklingsarbetet och som helt eller delvis har finansierats av anslag 1:1, se kapitel fyra i Tillväxtverkets sammanställning av redovisningar om hållbart regionalt utvecklingsarbete för 2023.¹⁹

---

¹⁸ Bilaga 4 visar regionernas beviljningar. Det finns inga avvikelser på totalen utan det är inom fördelningarna per strategiskt område/prioritering. Det beror förmodligen på avvikelser i Nypsbarometern då siffrorna påverkas av nya beviljningar. Det ska åtgärdas till nästa års rapportering. Se även not 15 och not 27.

¹⁹ Tillväxtverket (2024), *Regionalt utvecklingsarbete 2023*.

Tabell 6.3. Beviljat stöd till uppföljning och utvärdering samt Nyps per län, i tusen kronor, år 2023.

Län	Beslutande Organisation	Uppföljning och utvärdering (tkr)	Nyps licenskostnader (tkr)	Total (tkr)
Totaler		14 265,1	11 632,8	25 897,9
Stockholm	Region		418,1	418,1
Uppsala	Länsstyrelse		68,0	68,0
Uppsala	Region	1 350,0	113,0	1 463,0
Södermanland	Region	1 106,0	159,0	1 265,0
Östergötland	Region		177,0	177,0
Jönköping	Region	1 000,0		1 000,0
Kronoberg	Region		600,0	600,0
Kalmar	Region		1 400,0	1 400,0
Gotland	Region		300,0	300,0
Blekinge	Region		1 400,0	1 400,0
Halland	Region	450,0		450,0
Västra Götaland	Region	429,5	438,8	868,3
Värmland	Länsstyrelse	68,0		68,0
Värmland	Region	2 000,0		2 000,0
Örebro	Länsstyrelse	600,0		600,0
Örebro	Region	830,6		830,6
Västmanland	Länsstyrelse	68,0		68,0
Västmanland	Region	900,0		900,0
Dalarna	Länsstyrelse	68,0		68,0
Dalarna	Region	2 000,0		2 000,0
Gävleborg	Region		2 000,0	2 000,0
Västernorrland	Region		2 000,0	2 000,0
Jämtland	Region	1 327,0	559,0	1 886,0
Västerbotten	Länsstyrelse	68,0		68,0
Västerbotten	Region		2 000,0	2 000,0
Norrbotten	Region	2 000,0		2 000,0

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Finansiering av stöd till projektverksamhet mellan olika aktörgrupper

Efter att ha redogjort för den regionala projektverksamheten utifrån den nationella strategins strategiska områden, prioriteringar och geografisk spridning ger den fortsatta texten en bild av hur insatserna finansierades, med ett särskilt fokus på utgiftsfördelningen mellan olika aktörgrupper.

Inklusive medfinansiering omfattade den regionala projektverksamheten en investering på cirka 3,5 miljarder kronor i regional utveckling. Motsvarande belopp för 2022 var cirka 2,5 miljarder kronor. Anslag 1:1 har under de senaste åren varierat. Som exempel kan nämnas att under 2019 uppgick stödet till cirka 27 procent medan det under 2020 uppgick till 29 procent. Under 2021 utgjorde det 30 procent av totalsumman medan det under 2022 utgjorde cirka 25 procent av densamma. I tabell 6.4 framgår det att anslag 1:1 utgjorde den näst största

utgiftsposten med knappa 31 procent av totalsumman efter EU-medel²⁰ med dryga 35 procent under 2023. Privata medel och medel från kommuner bidrog med cirka åtta procent vardera. Anslag 1:1 har under 2023 ökat med cirka 3,5 procentenheter som andel sedan 2022.

Tabell 6.4. Total finansiering per aktörsgrupp, i miljoner kronor och procent, år 2023.

Finansiärstyp	Summa SEK	Procent
1:1-projektmedel	1 031,9	30,8
EU-medel	1175	35,1
Kommuner	258,1	7,7
Länsstyrelser, övrig finansiering	6,6	0,2
Privat	255,5	7,6
Regional utveckling, Tillväxtverket	19	0,6
Regioner, övrig finansiering	180,5	5,4
Övrig statlig finansiering	385,7	11,5
Övriga medel	38,3	1,1

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Det faktum att anslag 1:1 utgjorde runt en tredjedel av den totala projektfinansieringen åskådliggör som tidigare nämnts, den hävstångseffekt som innebär att projektverksamheten ska växla upp och samordna det regionala utvecklingsarbetet genom att attrahera ytterligare medel från såväl offentliga som privata aktörer.²¹ I bilaga 5 går att se hur den totala finansieringen av stödet till den regionala projektverksamheten per aktörsgrupp har varierat de senaste tretton åren.

Övrig statlig finansiering

Tabell 6.5 ger en bild av kategorin *Övrig statlig finansiering*. Uppgifterna visar att Högskola och universitet stödde den regionala projektverksamheten med mest medel under 2023, drygt 117 miljoner kronor. Vinnova bistod med drygt 75 miljoner kronor följt av Almi med knappt 71 miljoner kronor. Norrlandsfonden samt Leader stödde båda med knappt 24 miljoner kronor. Saminvest Mitt AB stödde med 15,0 miljoner kronor, RISE med knappa 15,0 miljoner kronor, Informationsteknik i Norrbotten AB med dryga 14 miljoner kronor, Tillväxtverket stödde den regionala projektverksamheten med knappa 11 miljoner kronor samt Uminova Expression AB med knappa fyra miljoner kronor. Under motsvarande period för 2022 stödde bland annat Högskola och universitet den regionala projektverksamheten med mest medel, drygt 204 miljoner kronor. Tillväxtverket och Vinnova bistod då med drygt 40 miljoner kronor vardera. Tidigare uppföljningar av den regionala projektverksamheten har visat att de aktörsgrupper som årligen stödjer den regionala projektverksamheten med mest medel många gånger är av det återkommande slaget. Något som kan sägas avvika i uppföljningen för 2023 där Norrlandsfonden, Leader och Saminvest Mitt AB är

²⁰ EU-medel är till störst del regionalfondssatsningar men innefattar även Landsbygdsprogrammet, Socialfonden och övriga EU-medel.

²¹ Se även Tillväxtverkets sammanställning av redovisningar om hållbart regionalt utvecklingsarbete för 2023. Tillväxtverket (2024), *Regionalt utvecklingsarbete 2023*.

exempel på nya aktörer som är med och finansierar den regionala projektverksamheten. De aktörer som listas nedan har medfinansierat den regionala projektverksamheten från cirka 4 miljoner kronor och uppåt.

Tabell 6.5. Aktörer inom Övrig statlig finansiering, i miljoner kronor och procent, år 2023.

Finansiär	Medfinansiering (mkr)	Medfinansiering (%)
Högskola och universitet	117,4	30,9
Vinnova	75,2	19,8
Almi	47,1	12,4
Norrlandsfonden	40,0	10,5
Leader	23,7	6,2
Saminvest Mitt AB	15,0	4,0
RISE	14,8	3,9
Informationsteknik i Norrbotten AB	14,3	3,8
Tillväxtverket	10,9	2,9
Uminova Expression AB	3,9	1,0

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Sammanfattning

Beslut om stöd till projektverksamhet från anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder fattas av såväl regionerna som Tillväxtverket. Den regionalt beslutade projektverksamheten redovisas i kapitel 6.1 medan Tillväxtverkets beslutade projektverksamhet redovisas i kapitel 6.2.

De regionala projektmedlen fungerar som en katalysator som gör att strategiska insatser kan komma till stånd. De används ofta som en hävstång och ett medfinansieringsinstrument för att kunna lösgöra medel från till exempel Regionalfondens program.

De regionala projektmedlen uppgick till 1 031,9 miljoner kronor under 2023. Det motsvarar en ökning med 328,9 miljoner kronor jämfört med 2022 då stödet uppgick till 703,0 miljoner kronor. En anledning till att besluten var fler under 2023 jämfört med 2022 har att göra med EU-programmens cykler. Under 2023 uppgick EU-medlen till 1 175 miljoner kronor, vilket motsvarade cirka 35 procent av den total som uppgick till cirka 3,5 miljoner kronor. Att jämföras med 2022 då EU-medlen uppgick till knappt 838 miljoner kronor, vilket då motsvarade 34 procent av den total som det året uppgick till cirka 2,5 miljoner kronor.

Finansieringen till det strategiska området *Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet* översteg precis som för 2022, det stöd som tilldelades övriga strategiska områden tillsammans. Stödet uppgick till drygt 685 miljoner kronor jämfört med drygt 474 miljoner kronor under 2022 för samma strategiska område. Beviljat stöd till det strategiska området *Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet* minskade med nästan hälften mellan år 2022 och 2023 från drygt 69 miljoner kronor till cirka 33 miljoner kronor. *Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet* ökade med åtta miljoner kronor från cirka 76 miljoner kronor till cirka 84 miljoner kronor. Stödet till *Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet* nästan femdubblades under 2023 från drygt 20 miljoner kronor 2022 till drygt 95 miljoner kronor 2023.

Stöden riktades framför allt till prioriteringarna *Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering, En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi samt Ett gott näringsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning* inom det strategiska området *Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet*. Det ligger i linje med 2022 års uppföljning av medlen med den skillnaden att prioriteringen *Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering* erhöll mest medel för 2023. De nu nämnda prioriteringarna beviljades drygt 219, 212 respektive 112 miljoner kronor vardera, vilket motsvarar cirka 21, 21 respektive 11 procent av medlen på totalen under 2023. Prioriteringen *Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer* inom prioriteringen *Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet* beviljades cirka 18 miljoner kronor vilket motsvarar knappt två procent av medlen. Prioriteringen *Väl fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande* inom det strategiska området *Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet* beviljades 65 miljoner kronor vilket motsvarar drygt sex procent av medlen. Prioriteringen *Tillgänglighet genom hållbara transportsystem* inom det strategiska området *Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet* beviljades knappt 73 miljoner kronor, vilket motsvarar drygt sju procent av medlen.

Inklusive medfinansiering omfattade den regionala projektverksamheten en investering på cirka 3,5 miljarder kronor i regional utveckling. Motsvarande belopp för 2022 var cirka 2,5 miljarder kronor. Anslag 1:1 utgjorde den näst största utgiftsposten med cirka 31 procent av totalsumman efter EU-medel med cirka 35 procent. Privata medel och medel från kommuner bidrog med knappa åtta procent vardera. Anslag 1:1 har under 2023 ökat med cirka 3,5 procentenheter som andel sedan 2022.

Högskola och universitet stödde den regionala projektverksamheten med mest medel under 2023, cirka 117 miljoner kronor. Vinnova bistod med drygt 75 miljoner kronor följt av Almi med knappt 71 miljoner kronor. Norrlandsfonden samt Leader stödde båda med knappt 24 miljoner kronor. Under motsvarande period för 2022 stödde bland annat Högskola och universitet den regionala projektverksamheten med mest medel, drygt 204 miljoner kronor. Tillväxtverket och Vinnova bistod då med drygt 40 miljoner kronor vardera. Tidigare uppföljningar av den regionala projektverksamheten har visat att de aktörsgrupper som årligen stödjer den regionala projektverksamheten med mest medel många gånger är av det återkommande slaget. Något som kan sägas avvika i uppföljningen för 2023 där Norrlandsfonden, Leader och Saminvest Mitt AB är exempel på "nya" aktörer som är med och finansierar den regionala projektverksamheten.

Tillväxtverkets bedömning är att även om finansieringen varierar mellan enstaka år har den regionala projektverksamheten ett likartat fokus runt om i landet åtminstone på en övergripande nivå. Det kan finnas flera anledningar varav en är den tematiska inriktningen i Regionalfonden. Det bör även nämnas att när projektmedlen ökar minskar företagsstöden och vice versa. Det ger en bild av att anslag 1:1 utifrån den hävstångseffekt som vi beskriver används med en viss systematik trots årsvisa variationer.

För en mer kvalitativ beskrivning av hur anslag 1:1 används som en hävstångseffekt för att växla upp EU-medel och/eller för att växla upp annan finansiering av det regionala utvecklingsarbetet, egna medel likväl som privata

och offentliga medel, se kapitel 12 i Tillväxtverkets sammanställning av redovisningar om hållbart regionalt utvecklingsarbete för 2023.²²

6.2 Tillväxtverkets projektverksamhet

Utveckling senaste året

I det här avsnittet redovisas Tillväxtverkets beviljade stöd till projektverksamhet under år 2023.

Tabell 6.6 visar att Tillväxtverket beviljade projektstöd med totalt 248,8 miljoner kronor under år 2023 att jämföra med 100,5 miljoner kronor år 2022. Den allra största delen 164,6 miljoner kronor har beviljats som medfinansiering till *Fonden för en rättvis omställning (FRO)*.

Av det totala projektstödet om 248,8 miljoner kronor är 200 miljoner kronor beviljade som medfinansiering antingen till *Fonden för en rättvis omställning*, insatsen *Regionala strukturer för validering* eller till insatsen *Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023–2027*. Dessa är särredovisade i Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder inom utgiftsområde 19 Regional utveckling. Det betyder att utöver dessa insatser är summan beviljade medel gällande Tillväxtverkets projektverksamhet 48,8 miljoner kronor under 2023.

Geografisk spridning

Den geografiska spridningen är stor och samtliga län fick under 2023 del av Tillväxtverkets medel. Norrbotten, Gotland och Västra Götaland har fått högst beviljat stöd vilket förklaras av att länen omfattas av insatser inom *Fonden för en rättvis omställning*. Insatserna inom *Fonden för en rättvis omställning* ska gynna Norrbottens, Västerbottens och Gotlands län men behöver inte äga rum där. Till exempel finansieras forskningsinsatser som leds av KTH, Chalmers, RISE med flera vilka ligger utanför de tre utpekade länen.

---

²² Tillväxtverket (2024), *Hållbart regionalt utvecklingsarbete 2023*.

Tabell 6.6. Beviljat stöd till projektverksamhet per län, nationella strategin 2021 – 2030 strategiska områden, i miljoner kronor, år 2023.

Län	Nationella strategin 2021–2030 Strategiska områden	Projektmedel (mkr)
Totaler		248,8
Stockholm	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	19,5
Stockholm	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	0,6
Stockholm	UPPGIFT SAKNAS	2,4
Stockholm	Övrigt	2,0
Uppsala	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	1,1
Södermanland	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	1,1
Södermanland	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	0,7
Östergötland	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	3,0
Östergötland	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,3
Jönköping	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	1,2
Jönköping	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,3
Kronoberg	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	1,0
Kronoberg	Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	1,1
Kronoberg	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,5
Kronoberg	UPPGIFT SAKNAS	2,4
Kalmar	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,5
Gotland	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	45,8
Gotland	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,1
Blekinge	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	2,9
Blekinge	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,5
Skåne	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	1,8
Skåne	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,3
Skåne	UPPGIFT SAKNAS	2,4
Halland	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	0,8

Halland	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	0,8
Västra Götaland	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	23,6
Västra Götaland	Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	5,0
Västra Götaland	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,5
Västra Götaland	UPPGIFT SAKNAS	2,4
Värmland	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	1,0
Värmland	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,5
Örebro	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	0,3
Örebro	UPPGIFT SAKNAS	2,4
Västmanland	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	2,2
Västmanland	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,5
Dalarna	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	0,4
Dalarna	Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	1,2
Dalarna	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,5
Dalarna	UPPGIFT SAKNAS	2,4
Gävleborg	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	1,6
Gävleborg	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,5
Västernorrland	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	2,9
Västernorrland	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,5
Västernorrland	UPPGIFT SAKNAS	2,4
Jämtland	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,5
Västerbotten	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	14,6
Västerbotten	Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	11,1
Västerbotten	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,5
Västerbotten	UPPGIFT SAKNAS	2,4
Norrbotten	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	45,5
Norrbotten	Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	14,1

Norrbottnen	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	1,5
-------------	--	-----

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

De 248,8 miljoner kronor som Tillväxtverket beviljade har fördelats till projekt inom ramen för 9 insatser och utgiftsposter. De största beloppen under budgetåret 2023 beviljades som medfinansiering till *Fonden för en rättvis omställning* 164,6 miljoner kronor följt av insatsen *Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023–2027* 25,2 miljoner kronor. Inom tre insatser har 2 miljoner kronor eller mindre beviljats.

Tabell 6.7. Beviljat stöd till projektverksamhet per program och län, i miljoner kronor, år 2023.

Län	Uppdrag	Projektmedel (mkr)
Totaler		248,8
Stockholm	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	0,6
Stockholm	Medfinansiering Fonden för en rättvis omställning	18,4
Stockholm	Regional exportsamverkan	1,1
Stockholm	Reglab	2,0
Stockholm	SFP Regionala TA medel 21–27	2,4
Uppsala	Regional exportsamverkan	1,1
Södermanland	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	0,7
Södermanland	Regional exportsamverkan	1,1
Östergötland	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,3
Östergötland	Medfinansiering Fonden för en rättvis omställning	1,7
Östergötland	Regional exportsamverkan	1,1
Östergötland	Säker Digitalisering Regionala anslaget	0,2
Jönköping	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,3
Jönköping	Kunskapsstöd innovation	0,1
Jönköping	Regional exportsamverkan	1,1
Kronoberg	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,5
Kronoberg	Regional exportsamverkan	1,0
Kronoberg	SFP Regionala TA medel 21–27	2,4
Kronoberg	Uppdrag att stödja regionernas arbete med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå	1,1
Kalmar	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,5
Gotland	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,1
Gotland	Medfinansiering Fonden för en rättvis omställning	45,8
Blekinge	Europeiska Digitala Innovationshubbar med Seal of Excellence	1,8
Blekinge	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,5

Blekinge	Regional exportsamverkan	1,1
Skåne	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,3
Skåne	Medfinansiering Fonden för en rättvis omställning	0,8
Skåne	Regional exportsamverkan	1,0
Skåne	SFP Regionala TA medel 21–27	2,4
Halland	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	0,8
Halland	Kunskapsstöd innovation	0,2
Halland	Säker Digitalisering Regionala anslaget	0,7
Västra Götaland	Europeiska Digitala Innovationshubbar med Seal of Excellence	1,4
Västra Götaland	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,5
Västra Götaland	Medfinansiering Fonden för en rättvis omställning	20,1
Västra Götaland	Regional exportsamverkan	2,2
Västra Götaland	SFP Regionala TA medel 21–27	2,4
Västra Götaland	Uppdrag att stödja regionernas arbete med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå	5,0
Värmland	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,5
Värmland	Regional exportsamverkan	1,0
Örebro	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	0,3
Örebro	SFP Regionala TA medel 21–27	2,4
Västmanland	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,5
Västmanland	Regional exportsamverkan	2,2
Dalarna	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,5
Dalarna	Kunskapsstöd innovation	0,4
Dalarna	SFP Regionala TA medel 21–27	2,4
Dalarna	Uppdrag att stödja regionernas arbete med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå	1,2
Gävleborg	Europeiska Digitala Innovationshubbar med Seal of Excellence	0,5
Gävleborg	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,5
Gävleborg	Regional exportsamverkan	1,1
Västernorrland	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,5
Västernorrland	Regional exportsamverkan	2,2
Västernorrland	SFP Regionala TA medel 21–27	2,4
Västernorrland	Säker Digitalisering Regionala anslaget	0,7
Jämtland	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,5
Västerbotten	Europeiska Digitala Innovationshubbar med Seal of Excellence	1,7

Västerbotten	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,5
Västerbotten	Kunskapsstöd innovation	0,4
Västerbotten	Medfinansiering Fonden för en rättvis omställning	22,2
Västerbotten	Regional exportsamverkan	1,1
Västerbotten	SFP Regionala TA medel 21–27	2,4
Västerbotten	Säker Digitalisering Regionala anslaget	0,3
Norrbotten	Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023 - 2027	1,5
Norrbotten	Medfinansiering Fonden för en rättvis omställning	55,5
Norrbotten	Regional exportsamverkan	1,1
Norrbotten	Uppdrag att stödja regionernas arbete med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå	3,0

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

De projekt som redovisas ovan beskrivs i följande avsnitt. Tillväxtverket redogör där för verksamheternas mål, syfte och genomförande.

Europeiska Digitala Innovationshubbar med Seal of Excellence

Initiativet *European Digital Innovation Hubs (EDIH)* ingår i EU-kommissionens DIGITAL-program som syftar till att bygga upp EU:s strategiska digitala strategi och underlätta en bred användning av digital teknik. Innovationshubbarna fungerar som one-stop-shops som möjliggör digital transformation för att företag och offentlig sektor ska bli mer konkurrenskraftiga på en europeisk marknad. I Sverige sökte 15 aktörer varav fyra beviljades EU-medel. Ytterligare sju svenska aktörer ansågs uppfylla kraven och fick därigenom kvalitetsstämpeln Seal of Excellence men beviljades inte medel. Av de sju har fyra aktörer medfinansierats av Tillväxtverket med 1:1 medel under 2023.

Fördela medel till kommersiell service i gles- och landsbygder 2023–2027

Regeringen har gett Tillväxtverket i uppdrag att fördela medel till regionerna samt att erbjuda stöd till regionerna i deras arbete inom området kommersiell service under perioden 2023–2027. Utöver att fördela medel som regionerna kan använda för stöd som kan beviljas enligt förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service utlyste Tillväxtverket under 2023 projektmedel för att stärka regionernas strategiska arbete för kommersiell service inom ramen för deras befintliga arbete med att utarbeta och genomföra regionala serviceprogram för perioden 2022–2030. Inom ramen för uppdraget har Tillväxtverket beviljat 25,2 miljoner kronor i projektmedel till 20 regioner. Projekten kommer att pågå till 2026. Regionernas projekt startade under andra halvan av 2023 och innehåller insatser som att analysera tillgängligheten till kommersiell service, förankra arbetet med kommersiell service i organisationen och hos kommunerna samt synliggöra utmaningar i landsbygder genom att prioritera vart och vilka olika stödinsatser som behöver genomföras. Flera regioner stärker också sin kapacitet att hantera de ansökningar om stöd till kommersiell service för vilka regionerna tilldelats beslutsutrymme från samma uppdrag.

Kunskapsstöd innovation

Insatsen är kopplad till Tillväxtverkets regeringsuppdrag att bistå regionerna i arbetet med smart specialisering. Syftet var att få regioner att samarbeta mer

internationellt och lägga grunden till att mer aktivt delta i europeiska program kopplade till smart specialisering. Under 2023 beviljade Tillväxtverket cirka 1,1 miljard kronor till fyra regioner för att förbereda internationella samarbeten.

Medfinansiering Fonden för en rättvis omställning

Fokus för det nationella programmet för *Fonden för en rättvis omställning (FRO) 2021–2027* är att klimatomställningen inom industrin ska ske med bibehållen konkurrenskraft för att upprätthålla ekonomiska och sysselsättningsmässiga nivåer. Programmet omfattar cirka 2,9 miljard kronor inklusive nationell medfinansiering för insatser i Norrbottens, Västerbottens och Gotlands län. År 2023 fortsatte Tillväxtverket genomförandet av fonden. Sammanlagt har Tillväxtverket beviljat 16 projekt 198 miljoner kronor i EU-medel. Samtliga dessa projekt beviljades medfinansiering från Tillväxtverkets nationella projektmedel, anslag 1:1. Totalt uppgick denna medfinansiering till 164,6 miljoner kronor. Av projekten som beviljades är tretton forskningsprojekt som ska främja förutsättningarna för klimatomställning för stål-, metall- respektive cementindustrin. Två av projekten avser kompetensutveckling för att genomföra metallindustrins omställning i Västerbotten respektive stålindustrins omställning i Norrbotten. Gotlands Elnät beviljades ett projekt som ska bidra till att stärka upp öns centrala elnät.

Regional exportsamverkan

Under 2023 fortsatte Tillväxtverket att delfinansiera *Regional exportsamverkan (RES)* i 18 av 21 län och lägga grunden för en ny långsiktig finansiering av *Regional exportsamverkan* genom Regionalfonden. Tre projekt inom insatsen är gemensamma för två län vardera: Halland och Västra Götaland, Jämtland och Västernorrland samt Örebro och Västmanland vilket innebär att 15 län har beviljats medel inom programmet. Målsättningen med projekten är att företagen i regionen ska uppleva att det är en dörr in till de aktörer som tillhandahåller exportstöd. Slutmålet är att företagen ska skapa och/eller bibehålla en hållbar tillväxt både i Sverige och internationellt. Under 2023 fick bland annat regionalfondsprojektet *Regional Exportsamverkan Norrbotten 2.0* beviljat medel. Medfinansieringen till projektet är medel från insatsen *Regional exportsamverkan*. Projektet vill bidra till att fler norrbottniska företag ska öka sin omsättning genom internationell handel och skapa ökad tillväxt i Norrbotten. Genom att vidareutveckla och tillgängliggöra ett samlat basutbud av tjänster från de exportfrämjande aktörerna baserat på företagets behov och anpassat till de regionala förutsättningarna ska *Regional Exportsamverkan Norrbotten 2.0* fortsätta stärka det gemensamma erbjudandet "en väg ut" för företag i Norrbotten. Projektet har som mål att stödja 300 företag.

Reglab

Reglab är ett forum för lärande om regional utveckling. Medlemmar är Sveriges 21 regioner, Tillväxtverket och Vinnova. Tillväxtverkets medlemsavgift finansieras av anslag 1:1. Under 2023 har flera aktiviteter genomförts av Reglab. Bland annat genomfördes årskonferensen i Göteborg som var en studiecirkel i återvinning och återbruk, smarta samarbeten och nygamla lösningar. De två nya formaten *Reglabs studiecirklar* och *Piloter* lanserades och två nya lärprojekt, *Masterclass: Leda omställning* och *Näringslivets gröna omställning* startades. Reglab har även fortsatt processleda de tre nätverken *RUS-nät*, *Analytikernätverket* och *Utvärderingsnätverket*.

Säker Digitalisering

Som en del av ett kunskaps- och utvecklingsarbete inom säker digitalisering finansierade Tillväxtverket tre regionala projekt under 2023. Satsningen byggde vidare på en första pilotinsats från 2022. Det övergripande syftet med insatsen var att öka kunskapen om de små och medelstora företagens behov och förutsättningar att hantera digitaliseringens risker som stöd för affärsnytta samt för hållbar och stärkt konkurrenskraft. Syftet var också att vidareutveckla tjänster och erbjudanden inom digital säkerhet och att ge möjligheten att kompetensutveckla personalen hos några innovations- och företagsfrämjande organisationer. I samarbete med de tre regionala projektägarna och ytterligare en regional innovations- och företagsfrämjare initierade Tillväxtverket också en pilotinsats med små konsultcheckar för digital säkerhet. Piloten nådde en bred målgrupp från mer traditionella småföretag till startups- och programvaruföretag. Syftet med checken var att stimulera till och förbereda en fortsatt utveckling av ett påbörjat arbete med digital säkerhet, höja beställarkompetens på konsultmarknaden samt att kompetensutveckla och vidareutbilda ledning och personal.

Uppdrag att stödja regionernas arbete med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå

Insatsen ingår i Tillväxtverkets arbete med att stödja regionernas arbete med kompetensförsörjning. I de 16 regionala projekten som pågår ingår 20 regioner. I projekten är aktörer inom kommunala vuxenutbildningen och arbetsförmedling särskilt viktiga för samverkan kring en regional struktur för validering. I målgruppen för arbetet finns utpekade yrkesgrupper som; skolchefer, rektorer, studie- och yrkesvägledare och yrkeslärare som alla är viktiga för att valideringen ska genomföras. Det är mindre tyngdpunkt i projekten på branschvalidering och samarbete med branschorganisationerna. Intern kapacitet hos regionalt utvecklingsansvarig aktör krävs för att en hållbar struktur ska uppnås för validering. Det är en del i uppdragets förändringslogik och något som ingår både i projektens aktiviteter liksom i Tillväxtverkets stödjande insatser. Under 2023 har Tillväxtverket genomfört regionala dialoger på tre platser i Sverige mellan regioner och myndigheter såsom Myndigheten för yrkeshögskolan, Arbetsförmedlingen och Skolverket. Utöver det har kunskapsseminarier och erfarenhetsutbyten skett digitalt.

Sammanfattning

Tillväxtverket beviljade projektstöd med 248,8 miljoner kronor under 2023, vilket är en ökning med 148,3 miljoner sedan 2022. Generellt fluktuerar summan beviljade medel kraftigt vilket till stor del beror på att insatserna är få till antalet och nya satsningar får stora utslag på totalsumman.

De 248,8 miljoner kronor som Tillväxtverket beviljade har fördelats till projekt inom ramen för nio insatser och utgiftsposter. Insatserna har olika fokus men har till allra största del registrerats inom det strategiska området *Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet*. Att en så pass omfattande andel av totalbeloppet har beviljats som medfinansiering till *Fonden för en rättvis omställning (FRO) 2021–2027* innebär att tyngdpunkten är ännu högre på detta strategiska område under 2023 jämfört med föregående år.

Vad gäller fördelningen per strategiskt område beror skillnaderna mellan olika år till stor del på att insatserna är få till antalet och att en insats såsom medfinansieringen till *Fonden för en rättvis omställning (FRO) 2021–2027* kan göra att strukturerna förändrats från ett år till ett annat. Ett projekt kan pågå

under flera år och utbetalningarna kan också ske under flera år men ofta beviljas större delen av summan när ärendet beslutas. Det kan också ge en förstärkning av enskilda insatsers dominans under enskilda år.

6.3 Verksamhetsbidrag till Hela Sverige ska leva och Skärgårdarnas Riksförbund

Tillväxtverket har haft i uppdrag (N2018/00044/HL) att fördela verksamhetsbidrag till organisationen Hela Sverige ska leva samt i uppdrag (N2018/02620/HL) att fördela verksamhetsbidrag till organisationen Skärgårdarnas Riksförbund. Under 2023 har inga nya medel beviljats.

Uppdragen att betala ut verksamhetsbidrag kommer återrapporteras i sin helhet under 2025.

7. Fördjupad finansieringsbild av den regionala projektverksamheten

Detta kapitel redogör för den totala finansieringen av de projekt som beviljats regionala 1:1-medel 2019–2023, med fokus på det nya rapporteringssystemet²³ i Nyps2020.

Tillväxtverket publicerade 2019 rapporten *Uppföljning med fokus på resultat*, som presenterar ett nytt system för uppföljning av projekt inom regional tillväxtpolitik. Den fortsatta texten utgår ifrån detta system som bygger på att regioner som söker medel för projektverksamhet gör mer ändamålsenliga klassificeringar av sina ärenden. Klassificeringarna sker med utgångspunkt i den verksamhetslogik som Tillväxtverket utvecklat, samt utifrån prioriteringar/Strategiska områden i *En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015 – 2020*²⁴ samt *Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030*²⁵

7.1 Verksamhetslogik och resultatkedjor

Tillväxtverket har utvecklat en verksamhetslogik, genom att studera den projektverksamhet som genomförs. Syftet är att på ett enkelt sätt klargöra logiken för hur olika typer av insatser kan förväntas leda till olika typer av resultat, på kort och lång sikt. I verksamhetslogiken delas projektverksamheten upp i fyra övergripande kategorier av projekt, vilka kallas resultatkedjor.

Verksamhetslogiken och resultatkedjorna visar att olika kategorier av projekt genomför olika typer av aktiviteter och därför genererar olika typer av resultat, under och efter projekttiden. De fyra resultatkedjorna är:

1. Investeringar i fysisk och digital infrastruktur
2. Utveckling av kunskap, strategier och planeringsunderlag
3. Utveckling av varor och tjänster – indirekt
4. Utveckling av varor och tjänster – direkt

Vid skrivandet av denna rapport har uppföljningssystemet funnits på plats i 5 år. I detta kapitel redovisas en samlad bild för att se hur registreringarna har sett ut i Nyps under tidsperioden för att få en aggregerad bild av utfallet för uppföljningssystemet.

När uppföljningssystemet infördes gällde *”En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020”*. Denna ersattes 2021 av *”Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030”*. Detta innebar en förändring av uppföljningssystemet i två steg. Först gjordes en översättningsnyckel som översatte prioriteringar och fokusområden för den tidigare strategin till strategiska områden och prioriteringar i den nya. I steg två gjordes uppföljningssystemet om för att matcha den nya nationella strategin. En smärre namnkorrigerings gjordes också av resultatkedjorna, men de får ses som tämligen stabila sedan de infördes.

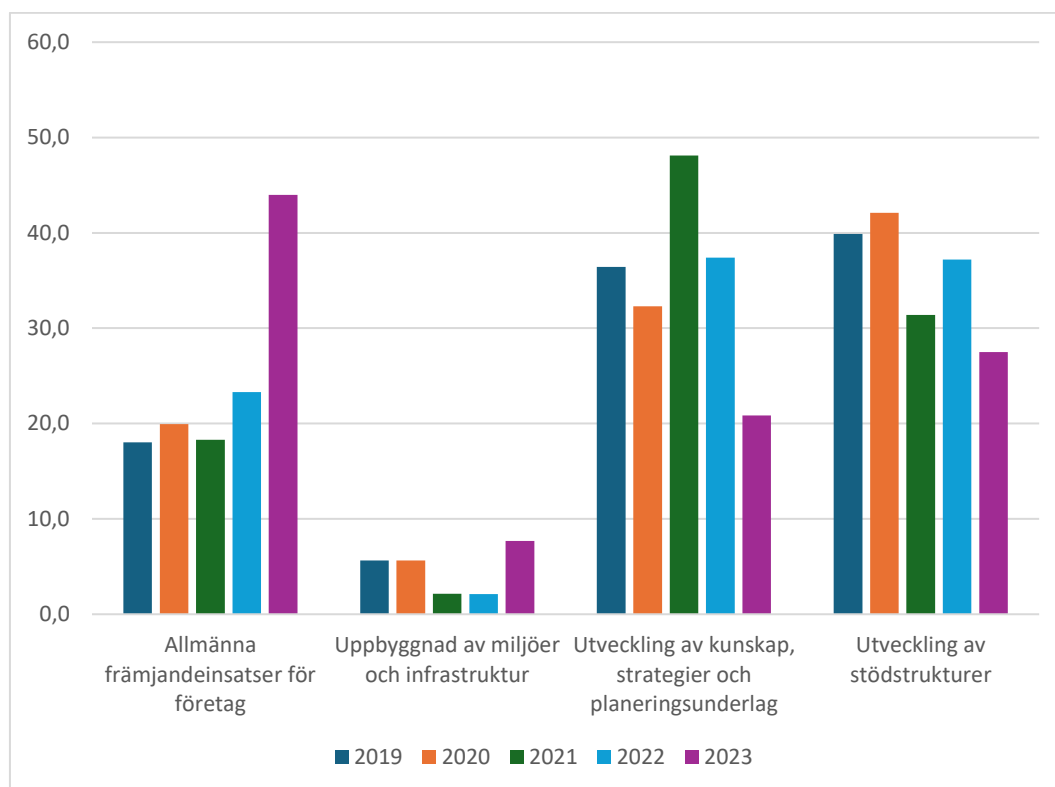
---

²³ Tillväxtverket (2019), *Uppföljning med fokus på resultat*. Rapport 0280.

²⁴ Regeringen, (2015), *En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015 – 2020*, Diarienummer: N2015:31.

Figur 7.1 visar fördelningen av beviljade medel de senaste fem åren. Det sker, i synnerhet för 2023, en del fluktuationer. Det går att notera att *Uppbyggnad av miljöer och infrastruktur* samtliga år haft avsevärt mindre medel beviljade än övriga tre resultatkedjor. *Allmänna främjandeinsatser* har legat näst lägst de undersökta åren, förutom 2023, då de största andelarna är beviljade i den resultatkedjan. 2023 beviljades också mest medel totalt för den undersökta perioden. Vidare i detta kapitel presenteras siffrorna ackumulerat under hela perioden 2019–2023, för att få stabilare summor. Med tanke på att många projekt är fleråriga och medel kanske bara beviljas en gång under projektets gång, kan det vara bra att se på den samlade finansieringen under perioden.

Figur 7.1. Resultatkedjor, andel av total beviljad summa per år, procent, år 2019-2023.

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Projektmedel ur ett medfinansieringsperspektiv

Såsom nämns i kapitel 6. Stöd till projektverksamhet används ofta projektmedlen som en hävstång och ett medfinansieringsinstrument för att frigöra medel till exempel till Regionalfonden. Siffrorna visar också att en relativt stor andel av medlen också går till just finansiering av EU-program. Men hur ser det ut i övrigt?

43 procent av projektmedlen totalt finansierar inte EU-fonder. *Utveckling av stödstrukturer* och *Utveckling av kunskap, strategier och planeringsunderlag* är de två största resultatkedjorna, sett till beviljade medel totalt och för ärenden som inte är EU-finansierade. Totalt sett utmärker sig *Uppbyggnad av miljöer och infrastruktur*, med mycket lägre summor beviljade än övriga resultatkedjor, såsom tidigare konstaterat.

Tabell 7.1. Projektmedel, miljoner kronor, år 2019 – 2023.

Besluts-organisation	Typ	Allmänna främjande-insatser för företag	Uppbyggnad av miljöer och infrastruktur	Utveckling av kunskap, strategier och planeringsunderlag	Utveckling av stödstrukturer	Totalsumma
1:1-projektmedel Totalt	Totalt	1 119,6	238,4	1 564,5	1 457,4	4 379,9
Regioner/länssstyrelser Totalt	Totalt	994,0	193,7	1 378,6	1 341,6	3 907,9
Varav med-finansiering EU	Förstudie	0,0	0,0	57,4	0,0	57,4
	Projekt	774,7	106,6	534,7	785,7	2 201,7
	Totalt	774,7	106,6	592,2	785,7	2 259,1
Varav ej med-finansiering EU	Förstudie	0,0	0,0	63,9	0,0	63,9
	Projekt	219,3	87,1	595,9	556,0	1 458,2
	Uppföljning, utvärdering och analys	0,0	0,0	126,6	0,0	126,6
	Totalt	219,3	87,1	786,4	556,0	1 648,8
Tillväxtverket Totalt	Totalt	125,6	44,7	185,9	115,8	472,0
Varav med-finansiering EU	Förstudie	0,0	0,0	0,5	0,0	0,5
	Projekt	92,7	43,3	26,0	70,1	232,1
	Totalt	92,7	43,3	26,5	70,1	232,6
Varav ej med-finansiering EU	Förstudie	0,0	0,0	2,5	0,0	2,5
	Projekt	32,9	1,5	156,9	45,7	236,9
	Totalt	32,9	1,5	159,4	45,7	239,5

Källa: Tillväxtverket (Nypps)

Resultatkedjor och andra indelningar

Fördelningen per resultatkedja ger en bild av hur regionerna och Tillväxtverket beviljar sina medel när det gäller vem som är mottagare av stödet och vad som förväntas bli resultat på längre sikt. Adderas nationella strategins strategiska områden/prioriteringar tydliggörs vilka ämnesområden insatserna syftar mot. *Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet* är med bred marginal det största strategiska området/prioriteringen. Fordelat per resultatkedja går det att notera att mest pengar finns inom *Utveckling av stödstrukturer*, vilket avviker från övriga strategiska områden/prioriteringar, där

mest medel är beviljade inom resultatkedjan *Utveckling av kunskap, strategier och planeringsunderlag*.

Tabell 7.2. Fördelning per strategiskt område/prioritering för förstudier och projekt, beviljade av regioner och länsstyrelser, miljoner kronor, år 2019–2023.

Strategiskt Område/-prioritering	Allmänna främjande-insatser för företag	Uppbyggnad av miljöer och infrastruktur	Utveckling av kunskap, strategier och planeringsunderlag	Utveckling av stödstrukturer	Totalt
Attraktiva miljöer och tillgänglighet	44,9	123,0	190,9	127,2	485,9
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	852,5	52,0	610,2	1021,8	2536,5
Internationellt samarbete	12,8	3,8	44,8	35,7	97,1
Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	41,3	5,5	235,3	126,2	408,3
Totalt	951,5	184,3	1081,3	1310,9	3527,9

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

För att återgå till spåret kring medfinansiering; om alla ärenden som finansierar EU-projekt exkluderas försvinner nästan hälften av ärendena och mer än 60 procent av medlen. En stor del av 1:1-medlen går alltså till EU-projekt, och dessa följs upp och utvärderas i viss mån i särskild ordning. Även när EU-projekten är exkluderade är den största kategorin resultatkedja/strategiskt område/prioritering *Utveckling av stödstrukturer/Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet*. Den största resultatkedjan är dock *Utveckling av kunskap, strategier och planeringsunderlag*.

Tabell 7.3. Fördelning per strategiskt område/prioritering för förstudier och projekt, beviljade av regioner och länsstyrelser. Ärenden som inte finansierar EU-projekt, år 2019–2023.

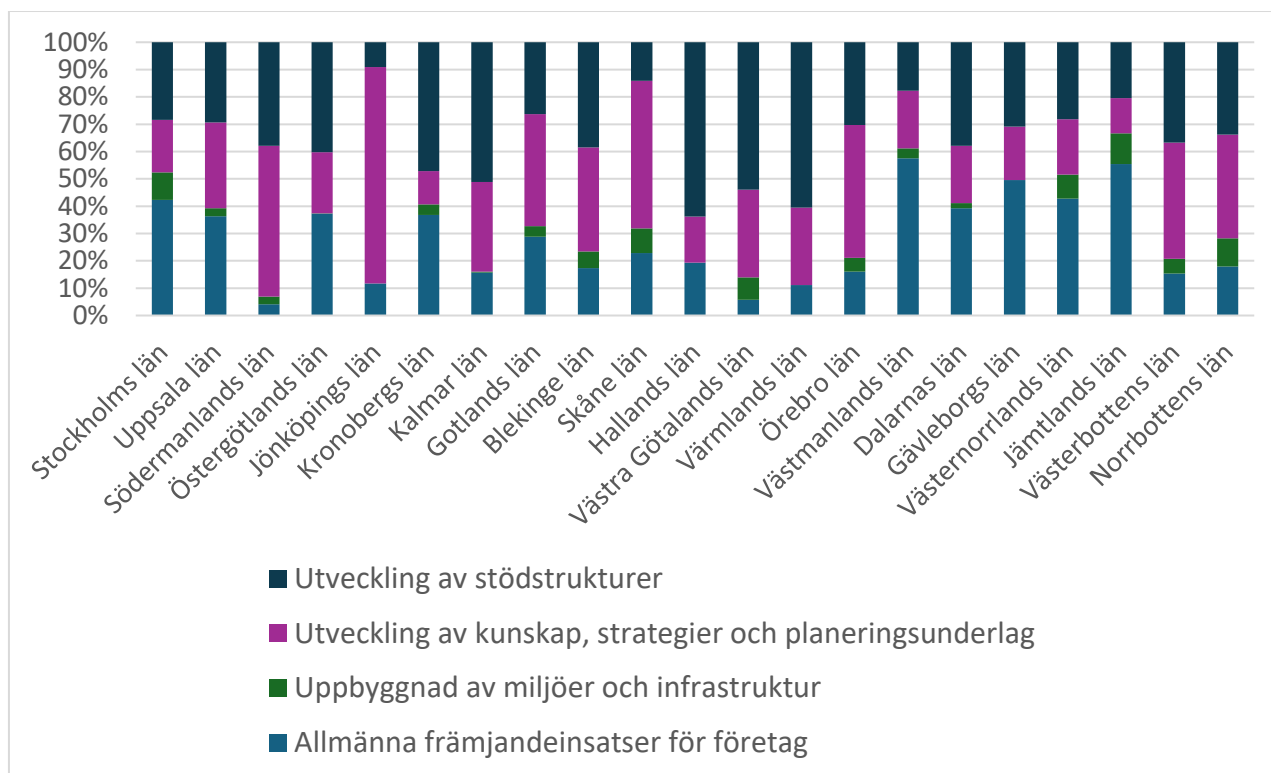
Strategiskt Område/-prioritering	Allmänna främjande-insatser för företag	Uppbyggnad av miljöer och infrastruktur	Utveckling av kunskap, strategier och planerings-underlag	Utveckling av stöd-strukturer	Totalt
Attraktiva miljöer och tillgänglighet	21,9	39,1	107,0	36,9	204,9
Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	152,2	34,3	275,8	416,0	878,3
Internationellt samarbete	2,7	3,8	16,3	8,9	31,7
Kompetens-försörjning och kompetens-utveckling i hela landet	18,0	2,7	143,5	79,0	243,1
Totalt	194,8	79,9	542,5	540,7	1357,9

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Geografisk fördelning

Figur 7:2 visar hur regioner/länsstyrelser beviljat projektmedel per resultatkedja mellan 2019–2023. Att betänka i sammanhanget är att regionerna har olika stora anslag vad gäller 1:1-medlen. Fördelningen av medlen per resultatkedja skiljer sig åt mellan länen i relativt stor omfattning. Regioner och länsstyrelser har själva kontroll över beviljandet av medel och registreringar i Nyps, så att det finns stora skillnader är inte speciellt märkligt. Vissa regioner har också förutsättningar för att medfinansiera EU-projekt i högre utsträckning och det är också en faktor som spelar in.

Figur 7.2. Fördelning per resultatkedja för beviljade medel, andel av totalt, år 2019–2023.

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Sammanfattning

Tillväxtverkets nya system för uppföljning av projektmedel har varit i bruk i fem år, 2019–2023. För de resultatkedjor som infördes i Nyps 2019 går det att konstatera att Utveckling av kunskap, strategier och planeringsunderlag, samt Utveckling av stödstrukturer har mest medel beviljade. Närmare 70 procent av projektmedlen finns inom dessa två resultatkedjor. Per år går det att notera fluktuationer per resultatkedja. Vidare i kapitlet presenteras uppföljningen under 2019–2023 aggregerat. I kapitlet konstateras att en relativt stor andel av projektmedlen går till medfinansiering av EU-projekt. Det går att notera att 1:1-medel som medfinansierar EU-projekt i högre utsträckning hamnar i resultatkedjan Utveckling av stödstrukturer, medan 1:1-medel som inte medfinansierar EU-projekt i något större andel ligger i resultatkedjan Utveckling av kunskap, strategier och planeringsunderlag. Fördelat per län finns stora variationer vad gäller beviljningar inom resultatkedjorna. Detta är dock inte speciellt märkligt då regionerna och länsstyrelserna själva avgör vilka projekt de vill bevilja medel för.

8. Jämställdhet inom företagsstöden

Tillväxtverket tittar varje år på företagsstöden ur ett jämställdhetsperspektiv, baserat på företagsledares kön samt könsfördelning i de stödbeviljade företagens styrelser. Som en konsekvens av hur stöden har beviljats har huvuddelen av medlen gått till företag inom tillverkningsindustrin.

Till följd av detta har stöden beviljats företag som drivs av män eftersom företagen i tillverkningsindustrin är mansdominerade. En annan konsekvens är att det är samma typ av näringar och branscher som återkommande beviljats stöd, vilket tyder på att denna ensidighet kan ha skett på bekostnad av mångfald vad gäller nya branscher och företagarmålgrupper.

8.1. Andel män och kvinnor i företagsledning och styrelse

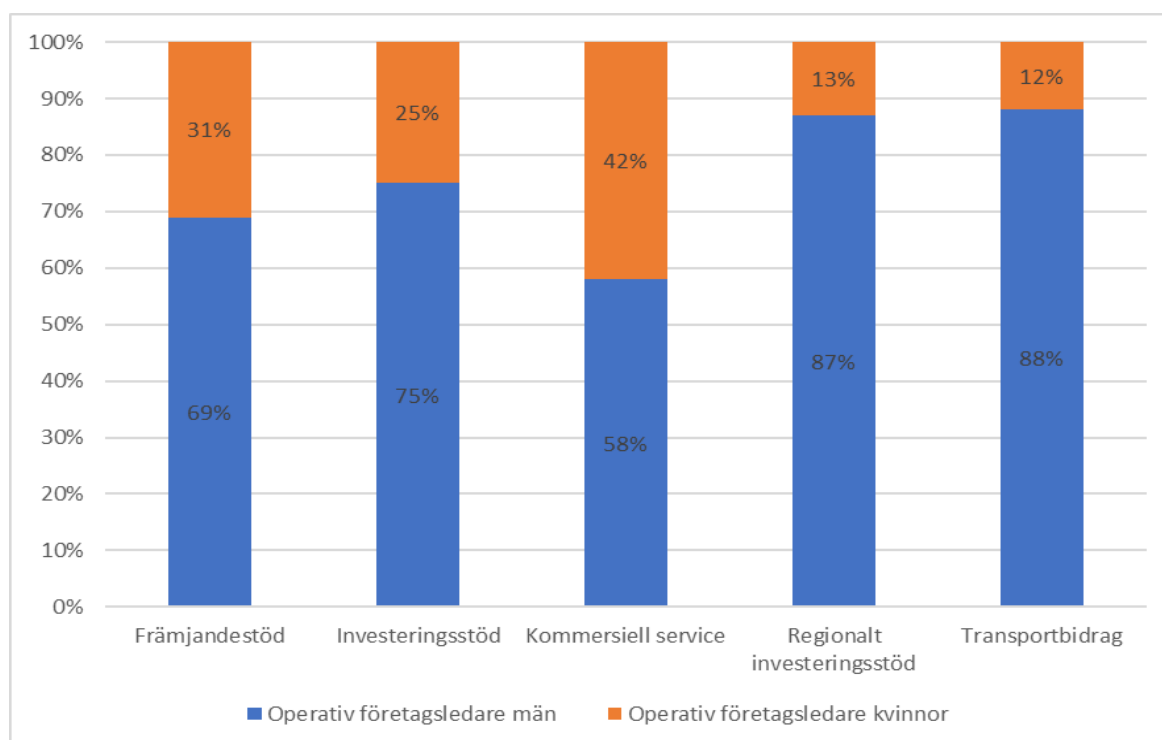
I detta avsnitt beskrivs könsfördelningen gällande företagsledning och styrelse hos de bolag som beviljats regionala företagsstöd under 2023. Med företagsledning menas operativ företagsledare, det vill säga den som driver det dagliga arbetet. Med styrelse avses ordinarie ledamöter samt suppleanter.

I den fortsatta texten fokuserar vi på transportbidraget, investeringsstöden, främjandestöden, regionalt investeringsstöd och stöd till kommersiell service. För en presentation av jämställdheten inom andra stödtyper hänvisas läsaren till Bilaga 8.

Generellt gäller att män har störst andel av poster för företagsledning och styrelseuppdrag, vilket också gäller för företag som använder sig av ovan nämnda stödformer. Företag som använder sig av stöd för kommersiell service uppvisar likt tidigare år jämnast fördelning mellan könen där kvinnor innehar 42 procent av poster för företagsledning och 47 procent av styrelseuppdragen medan män innehar 58 respektive 53 procent. Primärt lär det grunda sig i könssammansättningen inom branschen. Främjandestöden har inte en lika stor snedvridning i könsfördelningen som investeringsstöden och transportbidragen. Till skillnad från dessa stöd har främjandestöden en relativt jämn spridning mellan olika verksamhetsarter. Även om tillverkningsindustrin är den bransch som erhåller mest stöd används främjandestöden till kapacitetsförstärkande åtgärder och ges i jämförelse med tidigare presenterade stöd i större omfattning till tjänsteföretag. Att skillnaderna mellan kvinnor och män är så stora har flera anledningar, varav de mest tydliga är dels att färre kvinnor än män driver företag, dels att kvinnor och män driver företag inom olika branscher.

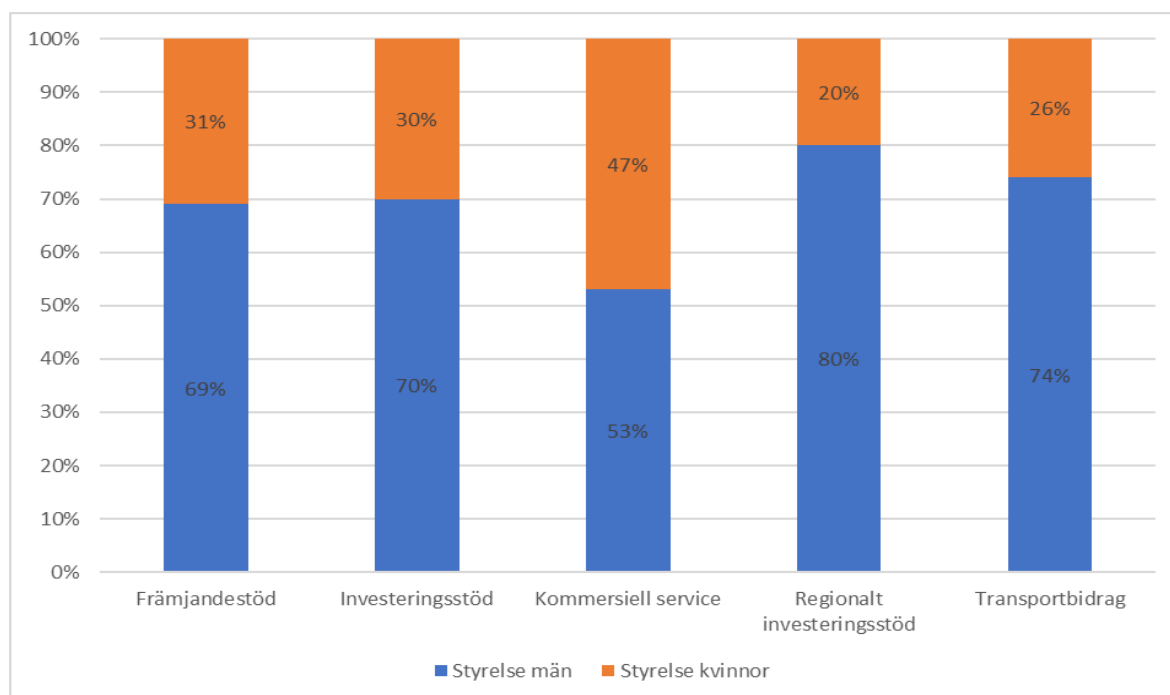
Figur 8.1. Fördelning per kön och stödform för operativ företagsledare, år 2023.

Källa: Tillväxtverket (Nyps) och Bolagsverket via Svea

Strukturen återkommer även för styrelsens sammansättning, även om det för vissa stöd är en något högre andel kvinnor än för operativ företagsledare.

Figur 8.2. Fördelning per kön och stödform för styrelse, år 2023.

Källa: Tillväxtverket (Nyps) och Bolagsverket via Svea

Sammanfattning

Utfallet för 2023 visar att andelen företag som beviljats stöd och som drivs av kvinnor ligger mellan 12 och 42 procent beroende på typ av stöd, där transportbidrag beviljas till företag med minst andel kvinnor i företagsledning och regionalt investeringsstöd till företag med minst andel kvinnor i styrelse. Stöd till kommersiell service beviljas till företag där störst andel kvinnor är representerade i både styrelse och företagsledning.

För att bättre förstå resultaten ovan behöver man ta hänsyn till de skilda syften och förordningar som omger företagsstöden. Transportbidraget syftar exempelvis till att kompensera för långa transportavstånd, vilket missgynnar kvinnor som i större utsträckning än män är verksamma på lokala marknader. Syftet med stöd till kommersiell service är däremot att stärka tillgängligheten till service för medborgare och företag i serviceglesa områden. Det görs genom att ge stöd till de företag som tillhandahåller service, ett område där det är vanligare att företag drivs av kvinnor. Möjligheterna att styra fördelningen av stödet till kvinnor respektive män är inom dessa stödtyper begränsade då själva förordningen och syftet avgränsar till viss typ av verksamhet där kvinnor och män är verksamma i olika utsträckning.

9. Utveckling i företag som beviljats investeringsstöd, främjandestöd, transportbidrag eller stöd till kommersiell service under 2019

9.1. Inledning

Föreliggande kapitel innehåller en analys av utvecklingen över tid för de företag som under 2019 beviljades investeringsstöd, främjandestöd, transportbidrag eller stöd till kommersiell service.²⁶ Företagens utveckling studeras över en period av tre år med utgångspunkt i tiden före stödets beviljande. Aspekter som beaktas är företagets omsättning, förädlingsvärde, arbetsproduktivitet, antal anställda och överlevnadsgrad. Överlevnadsgraden tar sin utgångspunkt i tiden för själva beviljandet och tre år framåt. Förädlingsvärdet beräknas som omsättning minus inköp av förbrukningsvaror och tjänster och arbetsproduktiviteten mäts som det förra värdet delat med antalet heltidsekvivalent anställda (årsarbetare). Samtliga ekonomiska variabler är beräknade i löpande priser.

Varje enskild grupp av stödmottagare jämförs med en för ändamålet identifierad kohort (grupp) av liknande företag utan stöd, benämnd kontrollgrupp. Syftet med kontrollgruppen är att illustrera den generella utveckling (trend) som företagen torde haft utan stöd. Identifieringen av kontrollgruppen baseras på information om den enskilda stödmottagarens storlek, näringsgren och region (län) själva beviljandeåret samt, i fallet med investeringsstöd, investeringsnivån året före. Rent praktisk genomförs identifieringen som ett obundet slumpmässigt urval av företag med egenskaper som är jämförbara med stödmottagarnas. Grundprincipen är att om möjligt tilldela varje enskilt företag tre kontrafakter (spegelbilder). På grund av att urvalet är stratifierat kan kontrollgruppen emellertid innehålla något fler än tre jämförbara företag per stödmottagare. Vissa stöd (kommersiell service och transportbidrag) är rättighetsbaserade. Det innebär att alla som uppfyller särskilda kriterier har rätt till stödet. Om samtliga berättigade ansöker om stöd saknas möjlighet att identifiera en kontrollgrupp. En sådan situation existerar emellertid ännu inte i realiteten.

Uppgifter om stödmottagarna hämtas från ärendehanteringssystem *NYPS* som förvaltas av Tillväxtverket.²⁷ Denna information kompletteras med ekonomiska fakta om aktiva företag från Statistiska centralbyråns databas *Företagens ekonomi*. Ett företag anses aktivt om det är registrerat för mervärdesskatt, är arbetsgivare eller har F-skatt hos Skatteverket.²⁸ Analysen ger en ögonblicksbild av hur stödmottagarna utvecklas i förhållande till övriga liknade företag. Jämförelsen med en kontrollgrupp bör inte förväxlas med identifiering av kausala samband.

---

²⁶ Förordning (2015:211) om statligt stöd till regionala investeringar, Förordning (2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag, Förordning (2000:284) om stöd till kommersiell service samt Förordning (2000:281) om regionalt transportbidrag. En utförligare beskrivning av de olika stöden återfinns i Kapitel 2: *Stöd inom det regionala utvecklingsarbetet*.

²⁷ NYPS används av myndigheter och organisationer som beslutar om stöd ur de regionalpolitiska medlen (<https://nypscentralen.tillvaxtverket.se/vara-tjanster/nyps-2020>). Stöden som analyseras i detta sammanhang beviljas antingen av Tillväxtverket eller av regionerna.

²⁸ <https://www.scb.se/vara-tjanster/bestall-data-och-statistik/foretagsregistret/vanliga-fragor/#:~:text=N%C3%A4r%20anses%20ett%20f%C3%B6retag%20verksamt,har%20F%2Dskatt%20hos%20skatteverket>.

9.2. Utveckling 2019-års stödmottagare

Tre år efter beviljande är andelen aktiva företag högre bland 2019-års stödmottagare än i respektive kontrollgrupp (Tabell 9.1 och Figur 9.1). Mottagare av investeringsstöd och transportbidrag är aktiva i störst utsträckning och variationen över olika årskullar varierar mest för mottagare av stöd till kommersiell service.

Tabell 9.1. Årlig utveckling företag som beviljas investeringsstöd, främjandestöd, transportbidrag eller stöd till kommersiell service jämte kontrollgrupper (procent).

Beviljandeår	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019	
Variabel	Stöd	Kont	Stöd	Kont	Stöd	Kont	Stöd	Kont	Stöd	Kont	Stöd	Kont	Stöd	Kont	Stöd	Kont
A, Kommersiell service																
Omsättning (KS)	6,0	-2,4	1,9	-2,2	0,9	-1,5	-0,5	-1,3	-0,4	-3,2	0,6	-3,9	3,7	-5,7	3,9	-1,4
Förädlingsvärde	6,9	-0,5	-0,7	3,4	7,9	1,5	3,3	1,8	4,1	-1,4	5,5	-2,1	8,5	-2,0	8,6	3,4
Arbetsproduktivitet	2,8	1,4	2,1	2,5	2,7	3,0	-0,9	2,7	3,0	-0,1	2,1	2,0	2,3	-0,2	1,1	4,7
Antal anställda	-1,5	-4,9	-1,6	-1,7	-0,1	-2,3	-2,4	-2,3	-2,2	-4,2	-6,4	-4,2	1,4	-1,4	4,3	-2,4
Överlevnadsgrad	92,7	82,4	95,6	83,1	90,9	84,5	93,9	82,6	93,8	81,5	89,9	83,3	92,8	84,0	95,0	83,8
Antal observationer	206	882	228	952	242	918	198	948	210	915	198	954	264	1121	281	1149
B, Transportbidrag																
Omsättning (TB)	2,4	-1,0	0,3	-1,2	3,9	1,9	2,2	2,4	4,1	3,0	3,4	0,4	5,1	1,4	4,0	2,2
Förädlingsvärde	6,2	0,6	4,0	2,6	7,4	1,1	4,0	-0,2	5,9	2,4	5,5	0,6	4,7	-1,2	8,1	3,2
Arbetsproduktivitet	4,0	0,5	4,3	2,5	2,9	3,5	2,8	2,3	1,6	2,8	1,9	3,3	2,4	1,8	5,3	3,0
Antal anställda	1,5	-2,1	1,2	-2,1	2,0	-1,2	1,6	0,5	2,7	0,6	0,1	-0,2	-2,1	-2,0	-2,6	-1,0
Överlevnadsgrad	91,7	89,4	93,7	88,5	94,1	88,4	92,9	89,3	93,0	90,3	93,4	91,3	95,0	90,6	96,9	91,7
Antal observationer	666	1331	591	1148	577	1193	533	1183	528	1113	513	1053	556	1016	542	956
C, Investeringsstöd																
Omsättning (IS)	-	-	-	-	-	-	12,2	2,2	11,2	1,4	9,7	0,8	12,8	-1,2	10,6	-2,8
Förädlingsvärde	-	-	-	-	-	-	15,0	3,3	13,2	1,3	15,2	4,7	11,6	1,3	13,1	-1,6
Arbetsproduktivitet	-	-	-	-	-	-	5,4	2,6	4,2	3,2	4,0	2,2	2,5	2,0	4,0	2,7
Antal anställda	-	-	-	-	-	-	5,7	-0,5	7,3	3,0	6,0	-1,3	3,2	-1,5	-1,9	-2,8
Överlevnadsgrad	-	-	-	-	-	-	96,1	88,7	95,1	89,7	95,9	90,3	96,1	87,1	96,9	85,1
Antal observationer	-	-	-	-	-	-	456	1212	446	1220	444	1204	534	1259	575	1566
D, Främjandestöd																
Omsättning (FS)	-	-	-	-	-	-	12,0	1,5	10,8	2,3	10,6	0,6	7,9	-2,7	9,3	0,7
Förädlingsvärde	-	-	-	-	-	-	14,5	1,4	9,1	2,2	9,2	1,2	10,2	0,4	10,1	3,0
Arbetsproduktivitet	-	-	-	-	-	-	3,5	4,6	3,8	2,9	4,0	2,7	2,9	1,6	4,1	4,0
Antal anställda	-	-	-	-	-	-	4,5	-1,2	6,3	0,1	5,2	-0,3	2,9	-0,3	5,9	-1,5
Överlevnadsgrad	-	-	-	-	-	-	91,7	86,5	93,3	88,8	93,9	88,9	94,2	88,3	95,4	86,3
Antal observationer	-	-	-	-	-	-	771	3885	1028	4922	1278	5753	1073	4594	948	4001

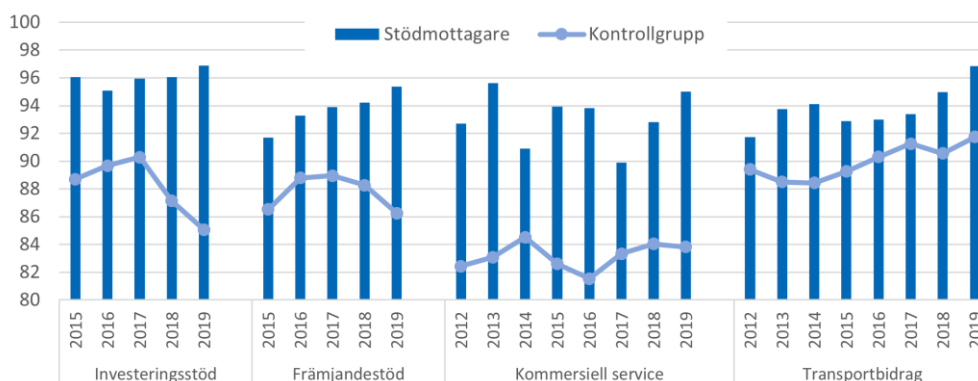
Anmärkning: Utvecklingen av omsättning, förädlingsvärde, arbetsproduktivitet och antal anställda avser årlig tillväxttakt i förhållande till tiden före stöd och tre år framåt. Överlevnadsgraden anger andelen företag som fortsatt är aktiva tre år efter beviljandet av stödet. Ekonomiska värden är beräknade i löpande priser. *Stöd* betyder stödföretag och *Kont* kontrollgrupp. Förordningsförändringar innebär att information om mottagare av investerings- och främjandestöd saknar jämförbarhet med åren före 2015.

Källa: Statistiska centralbyrån och Tillväxtverket

Skillnaden i förhållande till kontrollgruppen är tydligast för företagen med stöd till investeringar och kommersiell service. Sedan beviljandeåret 2017 framträder för samtliga stödgrupper en överlevnadsgrad som är bättre än för årskullen innan (Tabell 9.1). Samtidigt ökar diskrepansen till investerings- och främjandestödets kontrollgrupper. Bland mottagarna av investerings- och

främjandestöd framträder dessutom en kontracyklisk förändring i förhållande till respektive kontrollgrupper. Årskullen 2017 är den första gruppen stödmottagare för vilken analysens tidsram sträcker sig in i tiden för Covid-19-pandemin.

Figur 9.1. Överlevnadsgrad tre år efter beviljande företag med investeringsstöd, främjandestöd, transportbidrag eller stöd till kommersiell service (procent).

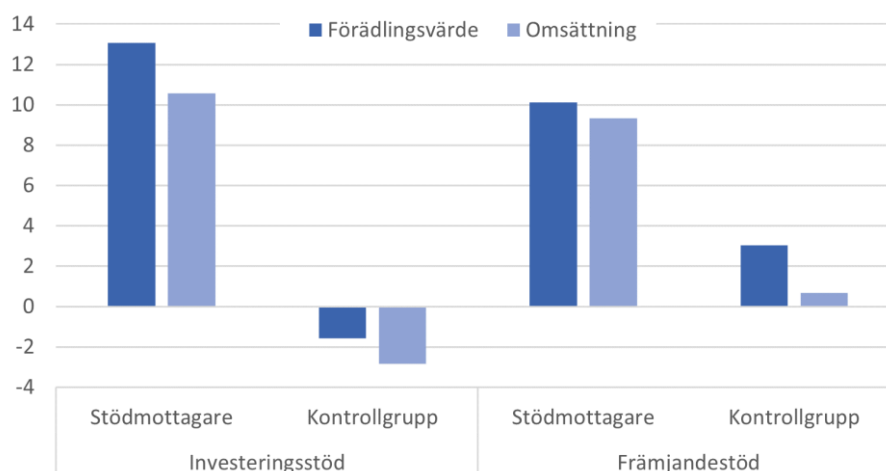

Anmärkning: Diagrammen visar den treåriga överlevnadsgraden från beviljandeåret för de enskilda grupperna av stödmottagare. Företagen i kontrollgruppen, liksom bland stödmottagarna, förändras mellan åren. Linjediagrammen används enbart för att tydliggöra skillnaderna över tid och mellan olika grupper av företag.

Källa: Statistiska centralbyrån och Tillväxtverket

Mottagarna av investerings- och främjandestöd 2019 växer starkare i produktionsvärden än företagen i respektive kontrollgrupp (Figur 9.2). Förändringstakten är hög i bägge fall, särskilt gällande investeringsstödet samtidigt som det är måttliga skillnader mellan produktionsvärdena. Företagen i kontrollgrupperna däremot, påvisar en dämpad eller reducerad tillväxttakt i såväl förädlingsvärde som omsättning. Även om stödmottagarna generellt över tid tenderar att uppvisa högre tillväxttakt än företagen i kontrollgrupperna, är det mer ovanligt att de senare går tillbaka (Tabell 9.1).

Figur 9.2. Årlig produktionsutveckling företag som beviljas investerings- eller främjandestöd 2019, medianvärden (procent).

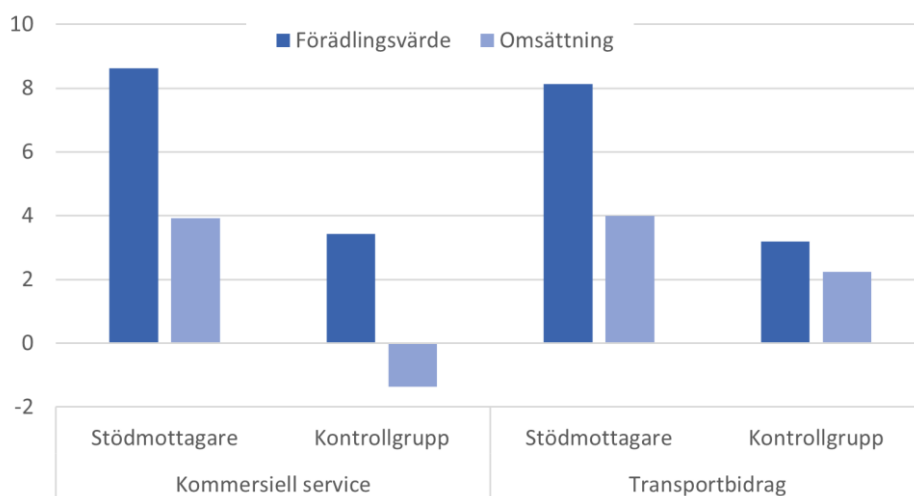

Anmärkning: Avser årlig utveckling under en treårsperiod i förhållande till året före stöd.

Källa: Statistiska Centralbyrån och Tillväxtverket

Även mottagare av stöd till kommersiell service eller transportbidrag växer mer påtagligt i produktionsvärden än respektive kontrollgrupper (Figur 9.3). Detta gäller särskilt omsättningen. Förädlingsvärdet utvecklas också gynnsamt, om än i en lugnare takt. Skillnaden i utveckling av förädlingsvärdet mellan mottagare av transportbidrag och kontrollgrupp är försumbar, men ett liknande förhållandet gäller inte för företagen inom kommersiell service. Där går företagen i kontrollgruppen tydligt tillbaka över den analyserade tidsperioden. Diskrepansen till kontrollgruppen är förhållandevis stabil över olika årskullar av företag med transportbidrag (Tabell 9.1). Det motsatta gäller för mottagarna av stöd till kommersiell service.

Figur 9.3. Årlig produktionsutveckling företag som beviljas stöd till kommersiell service eller transportbidrag 2019, medianvärden (procent).

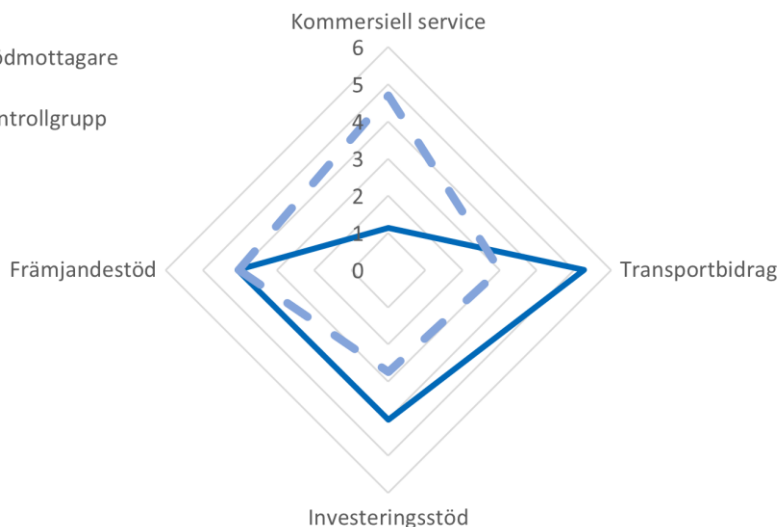
Anmärkning: Avser årlig utveckling under en treårsperiod i förhållande till året före stöd.

Källa: Statistiska Centralbyrån och Tillväxtverket

Ett företags produktivitetsutveckling anger hur effektivt det förmår att använda sina resurser. Detta mått kan således även betraktas som en indikation på företagets förmåga att konkurrera. En ökad arbetsproduktivitet kan därmed innebära att konkurrenskraften stärkts.

Samtliga grupper av stödmottagare växer i produktivitet jämfört med året före stödets beviljande 2019 (Tabell 9.1 och Figur 9.4). Variationen i utvecklingstakt är dock förhållandevis stor och spänner från 1,1 procent för mottagare av stöd till kommersiell service till 5,3 procent i fallet med företag som erhåller transportbidrag. Arbetsproduktiviteten växer dessutom mer bland företagen med transportbidrag och investeringsstöd än i respektive kontrollgrupper.

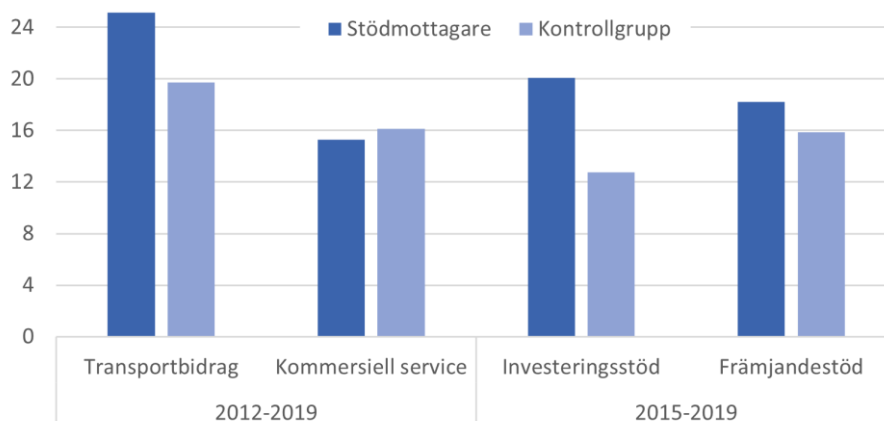
Figur 9.4. Årlig produktivetsförändring företag som beviljas investeringsstöd, främjandestöd, transportbidrag eller stöd till kommersiell service 2019, medianvärden (procent).

Anmärkning: Spindelnätsdiagrammet används för att åskådliggöra utvecklingen av arbetsproduktiviteten för såväl enskilda stödkategorier i relation till respektive kontrollgrupper som i förhållande till varandra. Källa: Statistiska Centralbyrån och Tillväxtverket

För främjandestödets mottagare noteras ingen skillnad i förhållande till kontrollgruppen och i fallet med företag som erhåller stöd till kommersiell service utvecklas produktiviteten svagare än i kontrollgruppen. Utvecklingen följer i stort ett historiskt mönster där mottagare av investerings- och främjandestöd oftare har en starkare produktivitetstillväxt än företagen i kontrollgruppen och där mönstren för företagen med stöd till kommersiell service och transportbidrag är mer otydliga. Över olika grupper av stödföretag, har mottagarna av stöd till kommersiell service den mest volatila utvecklingen.

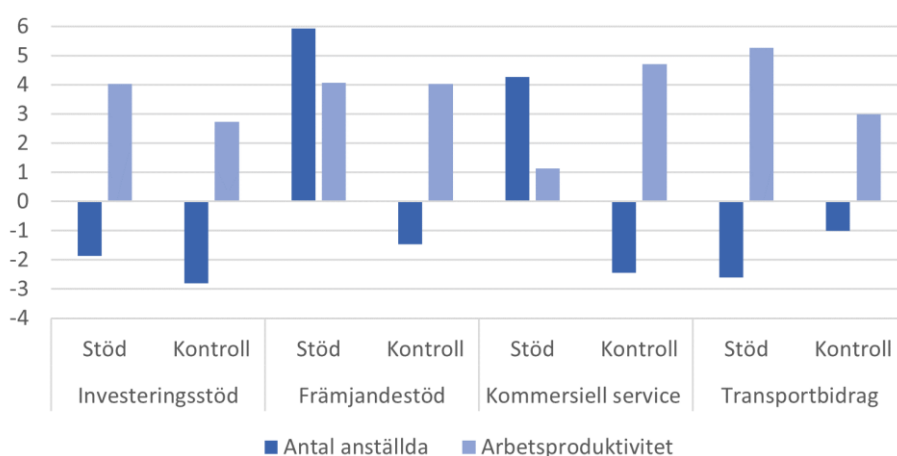
Figur 9.5. Ackumulerat produktivetsbidrag per stödkategori, medianvärden (procentenheter).

Anmärkning: Diagrammet baseras på en ackumulering av de olika kohorternas bidrag till den allmänna tillväxten under åtta år för transportbidrag och stöd till kommersiell service samt under fem år för investerings- och främjandestöd, jämfört respektive kontrollgrupper. Källa: Statistiska Centralbyrån och Tillväxtverket

Genom att ackumulera den årliga utvecklingen av arbetsproduktiviteten över olika stödkohorter, kan det långsiktiga produktivetsbidraget till den allmänna tillväxten som dessa företag genererar jämföras med varje enskild grupps allmänna trend. Med undantag av företag verksamma inom kommersiell service visar denna ansats att stödmottagarnas bidrag till den generella produktivitetsutvecklingen är högre än kontrollgruppernas (Figur 9.5). Det ackumulerade värdet är störst från mottagarna av transportbidrag och minst från företag med stöd till kommersiell service. Den mest betydande diskrepansen återfinns bland mottagare av investeringsstöd i förhållande till respektive kontrollgrupper (7,3 procentenheter).

Figur 9.6. Årlig utveckling antal anställda och arbetsproduktivitet företag som beviljas investeringsstöd, främjandestöd, transportbidrag eller stöd till kommersiell service 2019, medianvärden (procent).

Anmärkning: Avser årlig utveckling under en treårsperiod i förhållande till året före stöd. *Stöd* betyder stödmottagare och *Kontroll* kontrollgrupp.

Källa: Statistiska Centralbyrån och Tillväxtverket

Trots att förändringen i arbetsproduktivitet och antal anställda inte är fullt jämförbara storheter är det viktigt att beakta att ett företag med betydande tillväxt i antal anställda, men inte i produktivitet, kan ha en ineffektiv resursanvändning som leder till förlorad konkurrenskraft. Bland 2019-års stödkohorter skulle en sådan utveckling möjligen kunna identifieras i gruppen företag med stöd till kommersiell service.

9.3. Inflytelserika observationer

Huvuddelen av företagen som erhåller investeringsstöd, främjandestöd, transportbidrag eller stöd till kommersiell service är små eller medelstora (1–249 anställda). Även större företag förekommer dock bland stödmottagarna, något som påverkar identifieringen av kontrollgrupperna. För att möjliggöra jämförelser över tid ändras emellertid inte analysmetoden. Däremot genomförs alternativa beräkningar av företagens utveckling för att illustrera eventuella skillnader som följer av detta.

Det är framför allt bland mottagarna av transportbidrag som förhållandevis många stora företag återfinns (35). När dessa företag exkluderas visar analysen att förädlingsvärdet för de kvarstående stödmottagarna fortsatt växer gynnsamt, men i en något långsammare takt än vad som redovisas i den övergripande analysen (Tabell 9.1.). Företagen i den reviderade kontrollgruppen beter sig på ett likartat sätt. Det generella mönstret för stödmottagare i förhållande till kontrollgrupp påverkas emellertid inte.

I fallet med mottagare av stöd till kommersiell service är endast tre stora företag inkluderade i analysen. Med dessa exkluderade och med en anpassad kontrollgrupp, är det företrädevis utvecklingen av antalet anställda som berörs. Tillväxttakten blir då lägre bland stödmottagarna och i kontrollgruppen är tillbakagången större.

Tabell 9.2. Årlig utveckling små- och medelstora företag med investeringsstöd 2019, jämte kontrollgrupp, medianvärden (procent).

Variabel	Stödmottagare	Kontrollgrupp
Omsättning	10,6	1,4
Förädlingsvärde	12,8	0,9
Arbetsproduktivitet	4,1	4,7
Antal anställda	3,7	-1,9
Överlevnadsgrad	96,9	84,2
Antal observationer	574	1566

Anmärkning: Exemplet avser årlig utveckling under en treårsperiod när ett stort företag exkluderats från gruppen stödmottagare och kontrollgruppen justerats i förhållande till detta. Överlevnadsgraden beaktas från beviljandeåret.

Källa: Statistiska Centralbyrån och Tillväxtverket

Bland mottagarna av främjandestöd återfinns inga aktiva företag med fler än 249 anställda. Däremot kan ett stort företag identifieras bland dem som beviljas investeringsstöd. I detta fall blir det särskilt tydligt hur en enda inflytelserik observation kan påverka resultaten och identifieringen av kontrollgruppen. När det stora företaget är exkluderat elimineras tillbakagången i antal anställda bland stödmottagarna (Tabell 9.1 och Tabell 9.2). Den alternativa kontrollgruppen har inte heller längre någon tillbakagång i produktionsvärden. Det är emellertid fortsatt en nedgång bland antalet anställda i den senare gruppen, om än mindre än när det stora företaget inkluderas.

9.4. Sammanfattande slutsats

I denna studie jämförs den årliga utvecklingen för företag som under 2019 beviljades investeringsstöd, främjandestöd, transportbidrag eller stöd till kommersiell service med en för ändamålet identifierad grupp av liknande företag utan stöd, benämnd kontrollgrupp. Syftet med kontrollgruppen är att illustrera den generella utveckling (trend) som varje enskild grupp företag torde haft utan stöd. Med undantag av överlevnadsgraden tar jämförelsen sin utgångspunkt i året innan stödets beviljande. Den förstnämnda däremot, utgår från själva beviljandeåret. Resultaten relateras även till utvecklingen i tidigare årskullar av stödmottagare.

Samtliga grupper av 2019-års stödmottagare uppvisare en högre överlevnadsgrad än företagen i kontrollgrupperna. Distansen till kontrollgrupperna ser dessutom ut att öka över tid. Detta mönster följer sedan 2017-års stödkohorter och framträder tydligast för mottagarna av investerings- och främjandestöd. Stödmottagarna 2017 är de första grupperna att omfattas av en analysram som tidsmässigt sträcker sig in i tiden för Covid-19-pandemin.

Liksom i fallet med tidigare års stödmottagare visar analysen att dessa fortsatt har en starkare utveckling i produktionsvärden än övriga jämförbara företag. Tydligast är denna diskrepans för mottagare av investeringsstöd. Samtliga stödkohorter uppvisar dessutom en växande arbetsproduktivitet, även om utvecklingen stundtals nära nog sammanfaller med eller enbart är marginellt

högre än i respektive kontrollgrupp. Företagen med stöd till kommersiell service avviker dock i sammanhanget i den mening att deras utveckling är dämpad, samtidigt som kontrollgruppens produktivitet växer märkbart.

En beräkning över tid av de olika stödkohorternas bidrag till den allmänna produktivitetens utvecklingen avslöjar att samtliga grupper av företag gynnar denna. De mest substantiella bidragen kommer från mottagarna av transportbidrag och investeringsstöd, men även övriga företag verksamma i transportbranschen växer i produktivitet. Inom kommersiell service och främjandestöd däremot, är det begränsade skillnader mellan stödmottagare och kontrollgrupp.

Till skillnad från tidigare års stödkohorter, där antalet anställda generellt utvecklas bättre än i kontrollgrupperna erfar 2019-års mottagare av både investeringsstöd och transportbidrag tydliga nedgångar. Mottagarna av främjandestöd däremot förändras i en växande takt som följer ett historiskt mönster samtidigt som företagen med stöd till kommersiell service avviker med en avsevärt kraftigare uppgång i antal anställda.

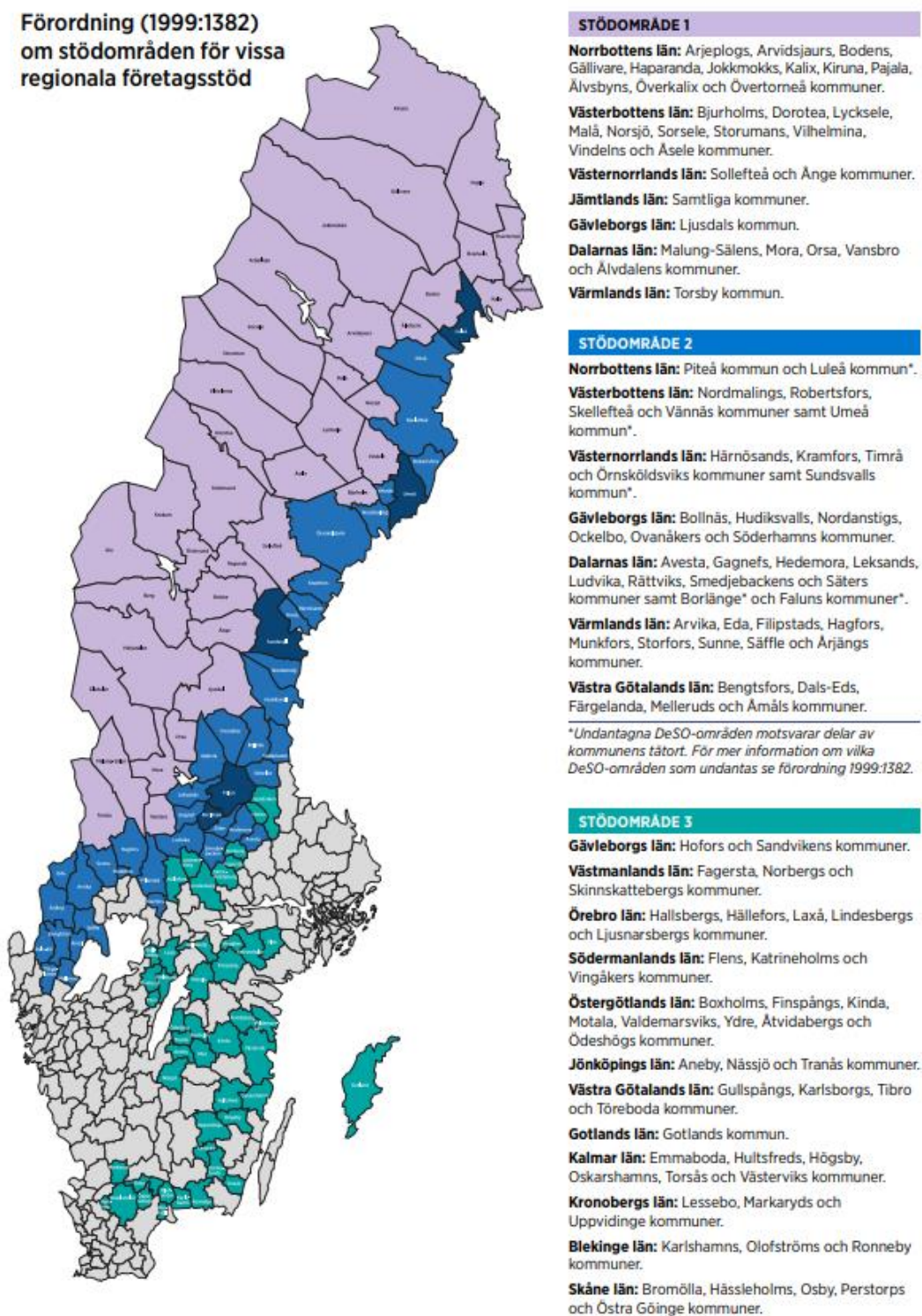
I en jämförelse över tid framträder ett mönster som skulle kunna indikera att stödmottagarna från och med 2018 har egenskaper som skiljer sig åt mot tidigare grupper. Alternativt kan denna variation följa av att företagen påverkas av både utvecklingen och de särskilda åtgärder som framför allt vidtas under Covid-19-pandemins inledande faser.

Bilagor

Bilaga 1. Stödområden

För att du ska kunna söka regionalt investeringsstöd ska investering finnas inom stödområde 1, 2 eller 3 enligt kartan.

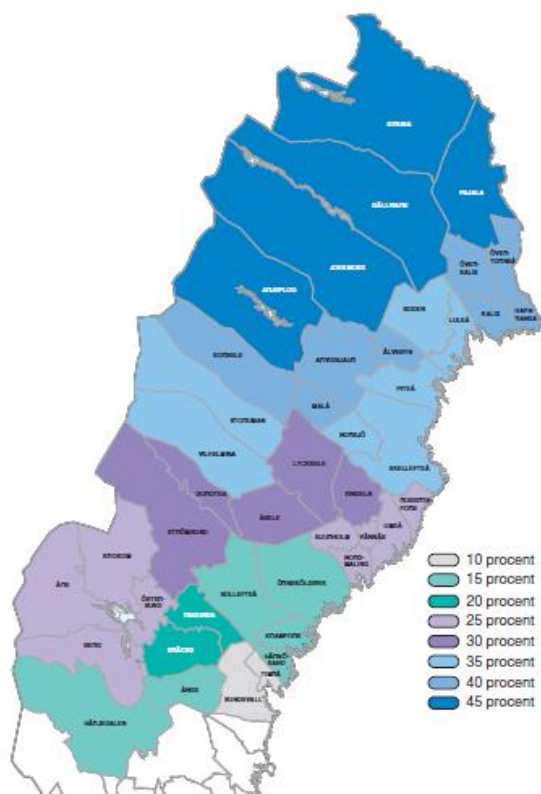
Figur B1.1. Stödområden för regionalt investeringsstöd

Källa: Tillväxtverket

Figur B1.2 visar stödområdet för transportbidrag. Bidragsprocenten beror på vilken kommun i stödområdet som företaget ligger i. Generellt kan sägas att ju längre norrut företaget finns, desto högre bidragsprocent. Intransportbidraget är fem procent lägre än uttransportbidraget.

Figur B1.2. Stödområden för transportbidrag*

Källa: Tillväxtverket

*Intransportbidrag är 5 procent lägre än uttransportbidrag

Bilaga 2. Regionalt investeringsstöd beviljat 2023 av Tillväxtverket, i miljoner kronor och antal.

Regionalt investeringsstöd beviljat 2023 av Tillväxtverket, i miljoner kronor och antal.²⁹

Län	Antal ärenden	Godkända kostnader (mkr)	Beviljat belopp (mkr)
	4	173,4	46,0
Kalmar	1	27,0	8,1
Västra Götaland	1	60,4	12,1
Gävleborg	2	86,1	25,8

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

²⁹ I Nyps2020 saknas den geografiska informationen om ärendets län. För regionernas ärende har vi använt beslutande organisation för att följa upp den geografiska dimensionen. Detta är dock inte möjligt för Tillväxtverkets ärende, där har vi i stället använt den geografiska dimensionen stödmottagare län arbetsställe.

Bilaga 3. Regionalt investeringsstöd beviljat 2023 av regioner, i miljoner kronor och antal.

Bilaga 3. Regionalt investeringsstöd beviljat 2023 av regioner, i miljoner kronor och antal.

Län	Antal ärenden	Godkända kostnader (mkr)	Beviljat belopp (mkr)
	37	326,0	104,0
Värmland	5	57,4	13,6
Dalarna	1	6,0	2,1
Gävleborg	10	53,7	18,4
Västernorrland	6	49,7	17,6
Jämtland	9	116,9	39,5
Västerbotten	1	0,6	0,3
Norrbotten	5	41,7	12,6

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Bilaga 4. Beviljat stöd till regionala projekt per län och strategiskt område i miljoner kronor, år 2023.

Län	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	Internationellt samarbete	Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet	UPPGIFT SAKNAS	Övriga insatser	Övrigt	Övrigt genomförande av RUS	Totalt
Stockholm	3,0	0,0	3,6	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	7,1
Uppsala	22,2	0,0	3,9	0,0	3,0	1,5	0,1	0,0	1,5	32,1
Södermanland	7,9	0,0	0,0	0,9	3,8	1,3	0,0	0,0	15,7	29,4
Östergötland	50,1	0,0	2,0	1,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	53,5
Jönköping	24,1	0,0	2,5	2,6	0,2	1,0	0,0	0,0	0,0	30,4
Kronoberg	14,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,6	0,0	0,0	0,0	16,3
Kalmar	24,3	0,0	4,2	4,4	0,0	1,4	0,0	0,0	3,9	38,3
Gotland	6,4	0,0	1,7	0,0	0,2	0,3	0,0	0,0	16,2	24,7
Blekinge	42,7	0,0	7,8	0,2	1,0	1,4	0,0	0,0	9,0	62,1
Skåne	16,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,5
Halland	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	10,5
Västra										
Götaland	29,8	0,0	5,5	2,5	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	38,7
Värmland	35,6	0,0	6,3	0,1	0,2	2,0	0,1	0,0	4,9	49,1
Örebro	36,0	0,0	2,6	1,5	3,8	0,8	0,6	0,0	1,1	46,4
Västmanland	20,0	0,0	0,0	1,5	0,0	0,9	0,1	0,0	2,4	24,8
Dalarna	78,8	0,0	5,7	0,0	4,5	0,0	2,1	0,0	9,9	101,0
Gävleborg	50,7	0,0	0,4	0,0	0,8	2,0	0,0	0,0	0,0	53,8
Västernorrland	31,9	0,0	3,9	0,5	15,5	2,0	0,0	8,3	3,1	65,3
Jämtland	62,6	0,0	4,1	2,4	8,4	1,9	0,0	0,0	0,0	79,3
Västerbotten	40,8	0,1	17,0	7,2	15,0	2,0	0,1	10,3	18,0	110,4
Norrbotten	79,3	0,0	14,1	9,5	37,3	2,0	0,0	0,0	0,0	142,1
Totalt	686,4	0,1	85,5	34,4	95,4	22,4	3,5	18,6	85,6³⁰	1 031,9

³⁰ Bilaga 4 visar regionernas beviljningar. Det finns inga avvikelser på totalen utan det är inom fördelningarna per strategiskt område/prioritering. Det beror förmodligen på avvikelser i Nypsbarometern då siffrorna påverkas av nya beviljningar. Det ska åtgärdas till nästa års rapportering. Se även not 15 och not 18.

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Bilaga 5. Total finansiering av stöd till projektverksamhet per aktörgrupp, i miljoner kronor och procent.

År	Anslag 1:1		Staten övrigt		Region		Kommun		EU-medel		Privat finansiering		Övrig finansiering		Total
2011	897	20%	898	20%	213	5%	532	12%	1 438	33%	338	8%	74	2%	4 390
2012	814	26%	512	16%	177	6%	443	14%	754	24%	285	9%	127	4%	3 112
2013	801	30%	591	22%	149	6%	354	13%	420	16%	239	9%	74	3%	2 628
2014	865	29%	708	24%	229	8%	323	11%	493	16%	316	11%	63	2%	2 997
2015	921	19%	776	16%	123	2%	561	11%	1 873	38%	588	12%	123	2%	4 965
2016	859,6	23%	741	20%	157,5	4%	385,9	11%	990,9	27%	404,4	11%	125,7	3%	3 665
2017	805,5	26%	537,2	17%	352,5	11%	331,6	11%	810,1	26%	243,6	8%	16,8	1%	3 097
2018	888,2	26%	480,9	16%	190,5	6%	327,9	10%	1 087,10	32%	319,8	9%	23,9	1%	3 376
2019	846,3	27%	552,6	18%	138,3	4%	412,3	13%	907,6	29%	252	8%	17,2	1%	3 126
2020	731,8	32%	368,6	16%	91,8	4%	186,7	8%	678,8	29%	220,6	9%	27,3	1%	2 321
2021	455,3	30%	214,7	15%	119,9	8%	144,5	10%	427,8	29%	114,7	8%	10,6	1%	1 496
2022	664,7	29%	398,5	16%	138,0	5%	218,7	9%	837,9	33%	185,8	7%	45,9	2%	2 489
2023	1 031,9	31%	411,3	12%	180,5	5%	258,1	8%	1 175	35%	255,5	8%	38,3	1%	3 350,6

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Bilaga 6. Resultatkedjor

Resultatkedja	Exempel på aktiviteter	Prestation	Prestations-indikator (Nyps)	Effekter
Investeringar i fysisk och digital infra-struktur	Miljöförbättringar genom fysiska investeringar som ej är statsstödd eller de minimis	Bidrag till realisering av infrastruktur/miljö	Gjorda investeringar (antal och SEK)	Ökad servicegrad/tillgänglighet för medborgare/näringsliv (varierar inom olika tematiska områden)
Utveckling av kunskap, strategier och planerings- underlag	Förstudier Regional uppföljning och utvärdering Analyser Program- och strategiarbete	Kunskapsunderlag utvecklas	Antal framtagna kunskaps- underlag	Ökad kunskap hos målgruppen: bättre underlag för styrning Tillämpning av kunskap i ordinarie verksamhet eller i framtida projekt
Utveckling av varor och tjänster – indirekt	Utveckling och test av arbets- metoder, tjänster och verksamhets- modeller som ej är statsstödd eller de minimis , inom t.ex.: Validering och tekniskt basår, digitalisering och destinations- utveckling	Organisationer (ej företag) deltar i projekt för utveckling och test av arbetsmetoder, tjänster och verksamhets- modeller	Antal deltagande organisationer	Ökad kunskap hos deltagande organisationer om arbets- metoder, tjänster och verksamhetsmode ller som kan implementeras eller testas vidare Tillämpning av arbetsmetoder, tjänster och verksamhets- modeller i ordinarie verksamhet eller i framtida projekt
Utveckling av varor och tjänster – direkt	Insatser för produkt- utveckling, marknads- föring, kompetens- utveckling i små och medelstora företag som ej är statsstödd eller de minimis.	Företag deltar i projekt	Antal deltagande företag	Ökad kunskap och förmåga hos deltagande företag Förändrat beteende hos deltagande företag som bidrar till ökad konkurrenskraft (t.ex. nya affärsmodeller)

Källa: Tillväxtverket (2019). *Uppföljning med fokus på resultat*. Rapport 0280.

Bilaga 7 Länsbeskrivningar

Stockholm

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnr) totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Främjandestöd (mnr)	9,5
Investeringsstöd (mnr)	-
Stöd till kommersiell service (mnr)	6,7
Transportbidrag (mnr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnr) totalt	31,6
Tillväxtverket	24,5
Regionalt	7,1
Totalt (mnr)	47,8

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Fordonsdalen Stockholm: Stärkt samverkan i Stockholm för fordonsindustrin
Projektägare:	Region Stockholm
Beviljade projektmedel:	2 400 000
Projektets totala budget:	9 625 926
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation/Företagande
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet ska öka tillgängligheten till den gemensamma forsknings- och innovationskapaciteten inom fordonsområdet i Stockholmsregionen. Samt etablera ett interregionalt samarbete i hela Fordonsdalen för en stärkt nationell utveckling för fordonsindustrin. Projektet ska även bidra till att öka förutsättningar för fordonsindustrin att åstadkomma en snabb och effektiv transformation mot fossilfritt, klimatneutralt och cirkulär omställning med digitalisering som ett viktigt verktyg.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	LIFTEN Långsiktig hållbar konkurrenskraft för SMF inom industri
Projektägare:	Södertälje Science Park AB
Beviljade projektmedel:	299 000
Projektets totala budget:	5 403 988
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Liften är ett affärsutvecklingsprogram för små och medelstora företag inom industrin som främst kopplar samman företag med resurser inom innovations- och främjarsystemet. Projektet ska stärka tillverkande små och medelstora företags konkurrenskraft och möjligheter att genomföra förändrings- och utvecklingsarbete genom att dra nytta av främjar- och innovationssystemets resurser och kompetens.

Uppsala

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnkr) totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Främjandestöd (mnkr)	4,4
Investeringsstöd (mnkr)	-
Stöd till kommersiell service (mnkr)	1,6
Transportbidrag (mnkr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnkr) totalt	33,2
Tillväxtverket	1,1
Regionalt	32,1
Totalt (mnkr)	39,2

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Insatser för ett stärkt innovationsekosystem för additiv tillverkning inom Life Science i Uppsala
Projektägare:	Uppsala universitet
Beviljade projektmedel:	4 500 000 kronor
Projektets totala budget:	20 159 463 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet/Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet bidrar till att utveckla Uppsala till en av Europas mest innovativa och attraktiva regioner för Life science och precisionshälsa, med innovativa, effektiva och hållbara lösningar längs hela tillverkningskedjan inom additiv tillverkning (AM).
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Hållbar Kompetens
Projektägare:	Almi Företagspartner Uppsala
Beviljade projektmedel:	3 120 000 kronor
Projektets totala budget:	7 800 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet/ fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet ska skapa bättre förutsättningar för företagen att öka sin förmåga att attrahera och rekrytera rätt kompetens samt utveckla och behålla befintlig kompetens. Företagen skall också ha ökad kännedom om relevanta utbildningsaktörer och kontaktvägar.

Södermanland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnkr) totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Främjandestöd (mnkr)	1,5
Investeringsstöd (mnkr)	-
Stöd till kommersiell service (mnkr)	1,1
Transportbidrag (mnkr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnkr) totalt	31,1
Tillväxtverket	1,7
Regionalt	29,4
Totalt (mnkr)	33,7

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Ungas framtid
Projektägare:	Region Sörmland
Beviljade projektmedel:	27 024 271 kronor
Projektets totala budget:	50 024 271 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Underlätta inträde på arbetsmarknaden i Östra Mellansverige
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet Ungas Framtid är för unga mellan 13 och 19 år och sker i samverkan mellan Region Sörmland och fyra av länets kommuner. Projektet ska stärka deltagarnas syn på sin egen förmåga och vilja att utvecklas. Målet är att fler unga ska fullfölja sina studier och på så sätt stärka sina möjligheter att komma in i arbetslivet och därmed bidra till utlysningens förväntade resultat, att öka möjligheten till ett inkluderande och hållbart arbetsliv för alla.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Modda Sörmland
Projektägare:	Region Sörmland
Beviljade projektmedel:	900 000 kronor
Projektets totala budget:	1 800 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Stärka Sörmlands identitet som tekniskt och innovationsdrivande län
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Modda Sörmland är ett digifysiskt science center som vilar på tre ben: Digital, fysisk och pedagogisk verksamhet. Projektet har sin utgångspunkt i XR och upplevelsebaserat lärande. Målgrupp är både elever och lärare och syftet är att stimulera till ökad nyfikenhet i matematik, teknik och no ämnen för att på lång sikt öka intag på gymnasie- och högskoleutbildningar av teknisk karaktär. Detta för att möta kompetensförsörjningsutmaningar inom regionen samt att positionera regionen som ett tekniskt och innovationsrikt län.

Östergötland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnkr) totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Främjandestöd (mnkr)	9,5
Investeringsstöd (mnkr)	0,6
Stöd till kommersiell service (mnkr)	6,6
Transportbidrag (mnkr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnkr) totalt	57,8
Tillväxtverket	4,3
Regionalt	53,5
Totalt (mnkr)	74,5

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Rumslig Strategi
Projektägare:	Region Östergötland
Beviljade projektmedel:	3 000 000 kronor
Projektets totala budget:	12 000 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Attraktiva miljöer och tillgänglighet
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Rumslig strategi är en del av Utvecklingsstrategin för Östergötland (RUS) och preciserar den rumsliga inriktningen genom att ge en fördjupad bild av hur länet fungerar och bör knytas samman. Rumslig strategi visar den regionala målbilden för Östergötland 2040 och består av strukturbilder i tre skalnivåer med tillhörande principer. Principerna innehåller prioriteringar för att nå RUS:ens mål om goda livsvillkor i Östergötland och strukturbilderna visar hur principerna kan tolkas i skalnivåerna; regional nivå, närgeografi samt storregional nivå.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	SKISS
Projektägare:	Region Östergötland
Beviljade projektmedel:	1 400 000 kronor
Projektets totala budget:	21 484 994 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet SKISS hade som mål att utveckla det regionala tillväxtarbetet i Östergötland samt stärka det regionala ledarskapet och strukturkapitalet kopplat till smart specialisering. Projektet har lett till <ul style="list-style-type: none"> • Förstärkt kapacitet hos regionala aktörer i Östergötland kopplat till smart specialisering. • Förbättrad kapacitet och regionalt strukturkapital genom mer professionaliserade kluster och innovationsmiljöer. • Förstärkt kapacitet hos kommuner att bidra till och ta del av regionens styrkor och erbjudanden. • Metoder och processer för att stödja företagens behov av digital omställning.

Jönköping

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnr) totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Främjandestöd (mnr)	4,2
Investeringsstöd (mnr)	-
Stöd till kommersiell service (mnr)	6,4
Transportbidrag (mnr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnr) totalt	32,9
Tillväxtverket	2,5
Regionalt	30,4
Totalt (mnr)	43,5

Källa Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	EFFEKT - tillsammans för ett hållbart energisystem i Jönköpings län
Projektägare:	Energikontoret Norra Småland, Region Jönköpings län
Beviljade projektmedel:	6 748 425 kronor
Projektets totala budget:	16 917 347 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande/Miljödriven näringslivsutveckling och energifrågor
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	I projektet EFFEKT samarbetar Energikontoret Norra Småland med länets kommuner och länsstyrelse för ett hållbart och tillförlitligt energisystem i länet. Målet är att länets kommuner ökar kapacitet och förmåga att möta utmaningar med energiförsörjning, behov av förnybar energiproduktion och minskad belastning på elnätet. EFFEKT fokuserar på att öka analysunderlag, kunskap, samverkan och innovationsgrad hos kommuner, energibolag och näringslivet i Jönköpings län. Medfinansieras av ERUF.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Strategisk kompetens för framtiden
Projektägare:	Träcentrum Nässjö Kompetensutveckling Aktiebolag
Beviljade projektmedel:	2 700 000 kronor
Projektets totala budget:	13 673 310 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Kompetensförsörjning
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet Strategisk kompetens för framtiden möter träindustrins utmaningar att hitta kompetent personal att anställa. Målgruppen är företag som behöver olika nivåer av kompetenser: Grundnivå, påbyggnadsnivå och avancerad nivå. Projektet ska genomföra kompetensutveckling för medverkande företag och även genomföra aktiviteter för att utveckla företagets ledningsfunktioner. Målet är att säkra upp den långsiktiga kompetensförsörjningen i branschen genom strategisk och strukturell kompetensutveckling av befintlig personal. Medfinansieras av ESF+.

Kronoberg

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnr) totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Främjandestöd (mnr)	6,6
Investeringsstöd (mnr)	-
Stöd till kommersiell service (mnr)	6,0
Transportbidrag (mnr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnr) totalt	22,3
Tillväxtverket	16,3
Regionalt	6,0
Totalt (mnr)	34,9

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	REIS Kronoberg
Projektägare:	Region Kronoberg
Beviljade projektmedel:	3 751 077 kronor
Projektets totala budget:	7 922 770 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet/Internationalisering, investeringsfrämjande och ökad export
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet ska stärka och utveckla nuvarande samverkan och främjande arbete mellan offentligt exportfrämjande aktörer inom regionen, samt undersöka och skapa samverkan och strukturer för ett främjande arbete inom investering och etablering. Projektet ska bygga upp strukturer, förutsättningar och samverkan för att kunna arbeta proaktivt med att få fler företag och aktörer att investera och etablera sig i Kronobergs län. Projektet avser att stärka samarbetet mellan lokal, regional och nationell nivå och mellan berörda aktörer.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	SMART DAT
Projektägare:	Linnéuniversitetet
Beviljade projektmedel:	3 695 718 kronor
Projektets totala budget:	15 582 875 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet/Tillvarata digitaliseringens möjligheter
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Syftar till att små och medelstora företag inom tillverkningsindustrin ges den kunskap och praktiska erfarenhet de behöver för att automatisera och digitalisera sin verksamhet; de ska bli mer effektiva, minska sin kostnadsbas, genomföra miljöbesparingar och utveckla nya affärsmodeller, för att öka sin konkurrenskraft. Projektets insatser ska ha positiv inverkan på framtida utbildningsutbud, så att det bättre matchar mot behoven. Samverkan mellan företag, innovationsmiljöer, främjande aktörer och universitet kommer att stärkas; innovation och teknikspridning främjas i en befintlig demonstrationsanläggning.

Kalmar

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnkr) totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Främjandestöd (mnkr)	3,8
Investeringsstöd (mnkr)	13,0
Stöd till kommersiell service (mnkr)	11,7
Transportbidrag (mnkr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnkr) totalt	39,8
Tillväxtverket	1,5
Regionalt	38,3
Totalt (mnkr)	68,3

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Waterman
Projektägare:	Region Kalmar län
Beviljade projektmedel:	500 000 kronor
Projektets totala budget:	3 882 774 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande/Miljödriven företagsutveckling
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Waterman syftar till att utveckla metoder och strategier för lokal vattenåteranvändning med 16 partners inom 6 länder kring Östersjön. I Kalmar län finns två pilotområden där innovativa metoder kommer utvecklas och testas för att återanvända vatten av olika kvaliteter. Projektet ska leda till utveckling av strategier för hur en kommun kan integrera vattensparande och vattenåteranvändande metoder. Ett syfte är också att skapa erfarenhetsutbyte med södra Europa som har kommit längre i detta arbete.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Molekyl
Projektägare:	IUC Kalmar län AB
Beviljade projektmedel:	3 947 063
Projektets totala budget:	13 716 989
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och förnyelse/Cirkulär ekonomi
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Samverkansprojekt med Tillväxt Gotland utifrån ett identifierat behov hos små och medelstora företag att ställa om till mer cirkulära affärsmodeller och industriell symbios. Projektet erbjuder industri- och tillverkningsföretag innovationsprocesser för att identifiera resursflöden som lämpar sig för industriell symbios, testbäddar, erfarenhetsutbyte och kunskap om affärsmodeller. Målsättningen är att företagen ska få förändrade förmågor och etablera nya affärssamarbeten för att utveckla ett hållbart företagande genom att förebygga och reducera avfall.

Gotland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnr) totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Främjandestöd (mnr)	1,6
Investeringsstöd (mnr)	-
Stöd till kommersiell service (mnr)	0,9
Transportbidrag (mnr, avser utbetalt belopp)	-
Projektmedel (mnr) totalt	71,6
Tillväxtverket	46,9
Regionalt	24,7
Totalt (mnr)	74,1

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Molekyl
Projektägare:	Industriellt Utvecklingscentrum i Kalmar Län AB
Beviljade projektmedel:	3 946 798 kronor
Projektets totala budget:	13 716 988 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap i hela landet
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet syftar till att bidra till ett grönare Europa och mål 2.6 som handlar om att främja cirkulär ekonomi genom att förse företag i Jönköpings och Gotlands län med innovationsprocesser, erfarenhetsutbyten och kunskap om affärsmodeller för etablering av cirkulära flöden i symbios med andra företag. Målet med projektet är att 12 företag ska ha integrerat cirkulära material eller resursflöden i sina affärsmodeller för etablering av cirkulära flöden i symbios med andra företag.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	SMILE - Samverkan möter innovation för ett livskraftigt entreprenörskap
Projektägare:	Coompanion Jönköpings Län ekonomisk för.
Beviljade projektmedel:	1 000 000 kronor
Projektets totala budget:	8 075 541 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap i hela landet.
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet syftar till att använda Coompanions arbetsmodell och den kooperativa arbetsformen för att öka den lokala samverkan och konkurrenskraften för små och medelstora företag på landsbygden och i mindre orter. Projektet är tänkt att initiera samverkan och även vidareutveckla redan befintliga konstellationer för att stärka den gemensamma konkurrenskraften.

Blekinge

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnkr) totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Främjandestöd (mnkr)	4,1
Investeringsstöd (mnkr)	2,0
Stöd till kommersiell service (mnkr)	3,9
Transportbidrag (mnkr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnkr) totalt	66,5
Tillväxtverket	4,4
Regionalt	62,1
Totalt (mnkr)	76,5

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	SPIK
Projektägare:	Tech Tank
Beviljade projektmedel:	989 483 kronor
Projektets totala budget:	1 999 006 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet.
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Den gröna omställningen påverkar alla typer av tillverkande företag. Genom ett partnerskap mellan arbetsmarknadens parter (IF metall och Teknikföretagen), IUC Syd och Tech Tank ska projektet långsiktigt bidra till en snabbare takt i den gröna omställningen, fler företagsledningar som arbetar strategiskt med kompetensförsörjningen samt att fler medarbetare i industrin står rustade med rätt kompetensmässiga förutsättningar att bidra till den gröna omställningen.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Främja entreprenöriell vilja och förmåga i Blekinge
Projektägare:	ALMI Företagspartner Blekinge
Beviljade projektmedel:	4 930 389 kronor
Projektets totala budget:	14 226 109 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	En av de stora utmaningarna för Blekinges långsiktiga utveckling inom länets smarta specialiseringsområden är den historiskt låga entreprenöriella viljan och förmågan i länet. Syftet med projektet är att långsiktigt skapa förutsättningar för ett ökat tillflöde av nya företag inom Blekinges specialiseringsområden. I samarbete med forskare i entreprenörskap ska projektet utveckla och testa kunskap, strategier, metoder och arbetssätt med särskilt fokus på unga, kvinnor, personer med utländsk härkomst och unga tillväxtbolag inom specialiseringsområdena.

Skåne

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnkr) totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Främjandestöd (mnkr)	16,7
Investeringsstöd (mnkr)	-
Stöd till kommersiell service (mnkr)	3,3
Transportbidrag (mnkr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnkr) totalt	21,9
Tillväxtverket	5,4
Regionalt	16,5
Totalt (mnkr)	41,9

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Cirkulär Livsmedelsproduktion
Projektägare:	Industriellt Utvecklingscentrum Syd Aktiebolag
Beviljade projektmedel:	6 000 000 kronor
Projektets totala budget:	21 241 506 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet bidrar till att lösa utmaningen med bristande kapacitet för att kraftsamla kring samhällsutmaningen om ett mer hållbart livsmedelssystem. Kraftsamlingen sker exempelvis i form av öppna mötes- och testarenor dit aktörer kan vända sig för att utveckla, designa och testa nya tvärspektoriella och branschöverskridande innovationer, även på systemnivå. Deltagande organisationer utvecklar nya och förbättrade metoder/modeller för att stötta företagets utveckling av nya produkter och processer samt för att stimulera tekniköverföring och tillämpad forskning där näringslivet deltar aktivt.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Fokus Tillväxt
Projektägare:	Region Skåne
Beviljade projektmedel:	3 000 000 kronor
Projektets totala budget:	6 000 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	"Syftet med projektet är: Stärka och tillgängliggöra tillväxthöjande insatser för fler små och medelstora företag - för att öka deras lönsamhet och konkurrenskraft. Projektets huvudfokus är att öka samverkan mellan aktörer inom det innovationsstöttande systemet, genom konkret, gemensamt arbete mot kundföretagen. Den övergripande målsättningen med Fokus Tillväxt är att fler små och medelstora företag ökar sin tillväxt samt bidra till ett mer optimerat och tillgängligt stödsystem. Fokus Tillväxt ligger i linje med regionala utvecklingsnämndens prioritering ökad produktivitet."

Halland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnr) totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Främjandestöd (mnr)	9,4
Investeringsstöd (mnr)	-
Stöd till kommersiell service (mnr)	1,2
Transportbidrag (mnr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnr) totalt	12,1
Tillväxtverket	1,6
Regionalt	10,5
Totalt (mnr)	22,7

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Utredningar Regionalt trafikförsörjningsprogram Halland
Projektägare:	Region Halland
Beviljade projektmedel:	450 000 kronor
Projektets totala budget:	900 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Utveckling av kunskap, strategier och planeringsunderlag
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Det regionala Trafikförsörjningsprogrammet för Halland 2020-2025 aktualiseras vart fjärde år i samband med en ny mandatperiod. Tre utredningar pekas ut som viktiga inför revidering av nästa Trafikförsörjningsprogram: Anslutande trafik till och från nya tågstationer, Stationsutredning: utreda eventuella nya stationslägen, Kapacitetsstark kollektivtrafik i stråk 158.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Förstudie Intelligent system
Projektägare:	Halmstad Business Incubator AB
Beviljade projektmedel:	750 000 kronor
Projektets totala budget:	1 500 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Utveckling av kunskap, strategier och planeringsunderlag
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Region Halland och Högskolan i Halmstad samarbetar i projektet VIAkub Halland med att utveckla olika former för behovsdriven innovation i samverkan mellan små och medelstora företag inom de tre näringarna kultur, utbildning och besöksnäring. Projektet syftar till att utveckla företagets tjänster och produkter med stöd av digitala resurser och kreativa metoder. Genom att utveckla olika mötesarenor med testmiljöer vill VIAkub Halland bidra till att utveckla befintliga företag, att det startar nya företag samt att fler företag etablerar sig i Halland.

Västra Götaland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnr) totalt	12,1
Tillväxtverket	12,1
Regionalt	-
Regionala främjandestöd (mnr)	7,3
Investeringsstöd (mnr)	32,1
Stöd till kommersiell service (mnr)	8,2
Transportbidrag (mnr) avser utbetalt belopp	
Projektmedel (mnr) totalt	71,2
Tillväxtverket	32,5
Regionalt	38,7
Totalt (mnr)	130,9

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Projekt Visual Arena 2023-2025
Projektägare:	Lindholmen Science Park
Beviljade projektmedel:	9 000 000 kronor
Projektets totala budget:	18 600 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet / Tillvarata digitaliseringens möjligheter/ Kulturella och kreativa näringar
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Visuell Arena är en öppen och neutral test- och samverkansplattform för visuell och virtuell innovation, som utforskar nya visualiseringsmöjligheter i takt med att samhälle och digital teknik utvecklas. Visualisering öppnar upp för dialog och engagemang och är effektivt för lärande, viktigt i ett kunskapssamhälle med fokus på omställning av kompetens. Organisationer får stöd att i hur data kan användas som grund för utveckling genom visualisering, och hur nya metoder och verktyg kan stärka innovationsprocessen. Tekniker som utforskas är bland annat digitala tvillingar, AR, VR och AI bilder.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Projekt Level Up Swedish Game Industry
Projektägare:	Science Park Skövde
Beviljade projektmedel:	5 250 000 kronor
Projektets totala budget:	10 500 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet / Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering / Kulturella och kreativa näringar
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Genom VGRs tidigare satsningar på Sweden Game Arena har en nod för dataspel byggts upp i Skövde. Nu är behovet stort att fortsätta vidareutveckla och samordna insatserna för att bli starkare både nationellt och internationellt. Målet är att bidra till en robustare industri med större eget inflytande och mer hållbara ekonomiska förutsättningar för dataspelsföretag, och därigenom även Sveriges ekonomiska utveckling och konkurrenskraft. Projektet består av klustersamverkan, attraherande av forsknings- och innovationsmedel, omvärldsbevakning, påverkan och att bygga ett nationellt community.

Värmland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnkr) totalt	13,6
Tillväxtverket	-
Regionalt	13,6
Främjandestöd (mnkr)	3,8
Investeringsstöd (mnkr)	26,0
Stöd till kommersiell service (mnkr)	8,9
Transportbidrag (mnkr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnkr) totalt	51,6
Tillväxtverket	2,5
Regionalt	49,1
Totalt (mnkr)	103,9

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Hållbara Investeringar
Projektägare:	Region Värmland
Beviljade projektmedel:	4 437 250 kronor
Projektets totala budget:	50 874 500 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Ett gott näringsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet syftar till att skapa förutsättningar för ett mer hållbart näringsliv i Värmland och att bidra till de nationella/europeiska klimatmålen om koldioxidneutralitet. Med rådgivning, kunskapshöjande och fysiska investeringar ökas medvetenheten och appliceringen av koldioxidsnål teknik, energieffektivitet och övergång till att använda mer förnybar energi och nya affärsmodeller för tjänster som kan bidra till mindre miljöpåverkan. Projektet ska öka kunskapen om hållbarhet, cirkulär bioekonomi, finansiering, jämställdhet och mångfald samt EU:s taxonomi.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	On demand lokal och hållbar tillverkning av kritiska reservdelar och komponenter 2033
Projektägare:	Sustainable Steel Region
Beviljade projektmedel:	7 405 298 kronor
Projektets totala budget:	49 229 400 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektets syfte är att etablera en systemdemonstrator i NMS för On demand manufacturing med additiva tillverkningsmetoder, för att bidra till resilient och resurseffektiv industri. Genom att strukturera ett system av behovsägare, originaltillverkare och lokala tillverkare kan försörjningskedjorna och konceptet utvecklas, för att spridas inter- och nationellt. Demonstratorn ska genom experimentella försök och utveckling i verklig miljö, visa hur man kan möta globala utmaningar med resilienta värdekedjor, där man i hög grad distribuerar digital information i stället för fysiska komponenter.

Örebro

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnr) totalt	
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Främjandestöd (mnr)	4,1
Investeringsstöd (mnr)	9,1
Stöd till kommersiell service (mnr)	1,8
Transportbidrag (mnr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnr) totalt	49,1
Tillväxtverket	2,7
Regionalt	46,4
Totalt (mnr)	64,1

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Elsmarta Östra Mellansverige
Projektägare:	Region Örebro län
Beviljade projektmedel:	1 845 731 kronor
Projektets totala budget:	18 873 596 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi.
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Elnätskapacitet utgör idag en begränsande faktor för tillväxt och bostadsbyggande. Projektet kommer att bidra till att hantera befintliga utmaningar genom att bidra till: <ul style="list-style-type: none"> - Utveckling av en samordnad och effektiv planering för utbyggnad av elnätsinfrastruktur - Utvecklad planering för en ökad produktion av fossilfri energi - Ökad kunskap om åtgärder som bidrar till en ökad användarflexibilitet och en effektivare energianvändning.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	RISE - Nulägesanalys för tätorten Frövi i Lindesbergs kommun
Projektägare:	RISE
Beviljade projektmedel:	248 000 kronor
Projektets totala budget:	497 328 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	God samhällsplanering
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	RISE ska genomföra en förstudie med målet att utarbeta en nulägesanalys som klargör rådande förutsättningar för tätorten Frövi i Lindesberg kommun. Därutöver ska Frövis samhällsutvecklingsbehov utredas i en lokal, kommunal och regional kontext. Syftet är att stödja en positiv och långsiktigt hållbar utväxling på den omställning som nu sker i Frövi, via etableringen av en storskalig tomatodling och anstalten Hinsebergs utökning.

Västmanland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnr) totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Främjandestöd (mnr)	16,2
Investeringsstöd (mnr)	4,6
Stöd till kommersiell service (mnr)	1,0
Transportbidrag (mnr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnr) totalt	28,5
Tillväxtverket	3,7
Regionalt	24,8
Totalt (mnr)	50,3

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Grönt Näringsliv - Industri och drivmedel i synergi
Projektägare:	BioDriv Öst AB
Beviljade projektmedel:	1 200 000 kronor
Projektets totala budget:	17 038 336 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	2021 uppgick utsläppen av växthusgaser från inrikes transporter och industrin till 2/3 av Sveriges totala utsläpp. För att nå regionala och nationella energi- och klimatmål behöver omställningen i dessa sektorer accelereras. Projektets insatser är operativt expertstöd, kunskapshöjande insatser och samverkan till små och medelstora företag inom tillverkningsindustrin och de som bedriver yrkesmässig verksamhet med tunga transporter i Östra Mellansverige samt Stockholms län. Aktiviteterna möjliggör på olika sätt omställning till förnybar processenergi samt förnybara drivmedel med fokus på el, vätgas och biogas.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Exportlyftet RES Västmanland och Örebro län 2023-2026
Projektägare:	Almi Företagspartner Mälardalen AB
Beviljade projektmedel:	1 475 000 kronor
Projektets totala budget:	7 349 986 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet ska bidra till att små och medelstora företag är bättre rustade för att växa på en internationell marknad med hållbarhet som konkurrensfördel. Att företag genom kunskap, rådgivning, tillgång till nätverk och stöd har stärkt sin exportförmåga. För att nå fler företag och utveckla samarbetsformer och ett samlat utbud av tjänster ska projektet fokusera på att stärka den operativa samverkan mellan Regional exportsamverkan i Örebro och Västmanland och övrig Regional exportsamverkan inom Östra Mellansverige.

Dalarna

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnkr) totalt	2,1
Tillväxtverket	-
Regionalt	2,1
Regionala främjandestöd (mnkr)	3,9
Investeringsstöd (mnkr)	9,3
Stöd till kommersiell service (mnkr)	8,9
Transportbidrag (mnkr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnkr) totalt	106,5
Tillväxtverket	5,5
Regionalt	101,0
Totalt (mnkr)	130,7

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Boost Dalarna
Projektägare:	Region Dalarna
Beviljade projektmedel:	14 022 368 kronor
Projektets totala budget:	28 044 736 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektets mål är att etablera samhandlingsplattformar för aktörerna i Dalarnas innovationsstödsystem /främjarsystem, för ett effektivt genomförande av Dalarnas strategi för regional innovation. Genom plattformar för kunskapsområdena ska aktörer i främjandesystemet fördjupa sig i smart specialisering som metod för jämställd och hållbar lokal och regional utveckling. Genom en ökad samhandling i Dalarnas främjarsystem ska innovationsförmågan stärkas. Dalarnas främjarsystem ska bli mer ihopkopplade till nationella och internationella innovationsekosystem och miljöer.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	On demand lokal och hållbar tillverkning av kritiska reservdelar och komponenter 2033
Projektägare:	Sustainable Steel Region
Beviljade projektmedel:	7 405 298 kronor
Projektets totala budget:	49 229 400 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektets syfte är att etablera en systemdemonstrator i Norra Mellansverige för "On demand manufacturing" med additiva tillverkningsmetoder, för att bidra till resiliens och resurseffektiv industri. Fokus ligger på kritiska reservdelar och komponenter. Målet är att understödja resiliens, resurseffektiv och hållbar produktion och tillverkning, där demonstratorn utgör ett verktyg för att motivera företag och skapa förutsättningar för systemförändring.

Gävleborg

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnr) totalt	44,2
Tillväxtverket	25,8
Regionalt	18,4
Främjandestöd (mnr)	2,2
Investeringsstöd (mnr)	50,6
Stöd till kommersiell service (mnr)	8,2
Transportbidrag (mnr) avser utbetalt belopp	-
Projektmedel (mnr) totalt	56,9
Tillväxtverket	3,1
Regionalt	53,8
Totalt (mnr)	162,1

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Applicerad SMART elektrifiering av arbetsmaskiner - en Värdeupptäcktsarena
Projektägare:	Hudiksvalls Hydraulikkuster
Beviljade projektmedel:	2 200 000 kronor
Projektets totala budget:	8 835 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Genom samarbete mellan civilsamhälle, industri, akademi och offentlighet avser projektet skapa en innovations- och samarbetsplattform baserad på quintuple helix. Plattformen ska stödja applicerad elektrifiering av arbetsmaskiner och bidra till forskning samt utveckling av- och specialisering inom nya tekniker, innovationer, samarbetsformer och affärsmodeller för en socialt hållbar och koldioxidneutral ekonomi.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	On demand lokal och hållbar tillverkning av kritiska reservdelar och komponenter 2033
Projektägare:	Sustainable Steel Region
Beviljade projektmedel:	7 405 298 kronor
Projektets totala budget:	49 229 400 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet syftar till att etablera en systemdemonstrator i Norra Mellansverige för att visa hur on demand manufacturing med additiva tillverkningsmetoder kan göra industrin mer robust och resurseffektiv. Genom att börja med kritiska reservdelar och skapa ett samarbete mellan behovsägare, originaltillverkare och lokala tillverkare, strävar man efter att utveckla och sprida konceptet nationellt och internationellt. Systemdemonstratorn fokuserar på att ersätta fysiska komponenter med digital information och identifiera behov och hinder.

Västernorrland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnr) totalt	17,6
Tillväxtverket	-
Regionalt	17,6
Främjandestöd (mnr)	12,1
Investeringsstöd (mnr)	83,9
Stöd till kommersiell service (mnr)	11,5
Transportbidrag (mnr) avser utbetalt belopp	59,8
Projektmedel (mnr) totalt	72,1
Tillväxtverket	6,8
Regionalt	65,3
Totalt (mnr)	257,0

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Projekt Mittstråket 2.0
Projektägare:	REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN
Beviljade projektmedel:	7 994 535 kronor
Projektets totala budget:	26 648 444 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet / Tillgänglighet genom hållbara transportsystem
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Det finns stora brister vad gäller långa restider, järnvägskapacitet och otillräcklig terminalkapacitet för omlastning mellan väg och järnväg på Mittbanan. Projektet kommer genomföra utredningar som undersöker nya omlastningsmöjligheter samt hur godsflöden kan påverkas och utvecklas av Meråkerbanans elektrifiering och etableringen av logistikparken i Sundsvall. Utredningarna kommer öka kunskapen om hur kapaciteten för kort- och långväga godstransporter och persontrafik kan utvecklas och på så vis möta den utvecklingen.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	H50 - Hållbar Samhällsomställning
Projektägare:	HÄRNÖSANDS KOMMUN
Beviljade projektmedel:	9 000 000 kronor
Projektets totala budget:	31 799 753 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet / En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	De massiva investeringar som pågår eller planeras i norra Sverige är avgörande för att nå klimatmålen. Industri- och samhällsomställningen har hög hastighet, vilket utmanar traditionella strukturer och system. Det är av största vikt att lyfta frågan om resiliens till organisations- och samhällsnivå. Stödstrukturer behöver utvecklas för att möta de utmaningar som den gröna industrialiseringen medför. Tillgänglig och samordnad stödstruktur krävs för att stötta innovationskraft och ytterligare utveckla kapacitet på landsbygd och i glesbygd. På längre sikt är målet främjande av målgruppen små och medelstora företag.

Jämtland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnr) totalt	39,5
Tillväxtverket	-
Regionalt	39,5
Främjandestöd (mnr)	4,9
Investeringsstöd	95,1
Stöd till kommersiell service (mnr)	11,6
Transportbidrag (mnr) avser utbetalt belopp	63,0
Projektmedel (mnr) totalt	80,8
Tillväxtverket	1,5
Regionalt	79,3
Totalt (mnr)	294,9

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	ReCap AS&P: Regaining capacity in a changing Sápmi
Projektägare:	Nordiska Samerådet
Beviljade projektmedel:	500 000 kronor
Projektets totala budget:	9 674 286 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet/Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet syftar till att bygga kapacitet hos samiska organisationer för att möjliggöra dem att vara generatorer för utveckling inom det samiska samhället och de samiska näringarna. För att de samiska organisationerna ska kunna vara stabila partners i regional utveckling behöver deras kapacitet stärkas genom insatser som bland annat handlar om samverkan för att bygga stödstrukturer. Projektet adresserar hur det samiska samhället ska bli robust och motståndskraftigt i tider av snabba förändringar och stärka samiska civilsamhällets möjligheter att delta på lika villkor i samhällsdebatten.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Fossilfria besöksmål och destinationer
Projektägare:	Region Jämtland Härjedalen
Beviljade projektmedel:	6 735 158 kronor
Projektets totala budget:	11 225 264 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet/En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi.
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektets aktiviteter har som syfte att långsiktigt bidra till ökad användning av förnybar energi, hållbara kommunikationer, ett konkurrenskraftigt fossilbränslefritt näringsliv, minskade utsläpp av växthusgaser samt en effektivare resursanvändning. Mål på kort sikt är att 60 företag deltar i och får till sig ett värde av projektets aktiviteter bland annat genom samverkan och erfarenhetsutbyte men också genom att höja kunskapen om exempelvis fossilfria arbetsmaskiner, energieffektivisering och upphandling.

Västerbotten

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnkr) totalt	0,3
Tillväxtverket	-
Regionalt	0,3
Främjandestöd (mnkr)	4,0
Investeringsstöd (mnkr)	11,3
Stöd till kommersiell service (mnkr)	19,0
Transportbidrag (mnkr) avser utbetalt belopp	220,4
Projektmedel (mnkr) totalt	140
Tillväxtverket	29,6
Regionalt	110,4
Totalt (mnkr)	395,0

Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Arena för hållbar utveckling
Projektägare:	Biosfärområde Vindelälven-Juhttátahkka ekonomisk förening
Beviljade projektmedel:	1 925 000 kronor
Projektets totala budget:	5 911 466 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Nat. strat. 2021-2030 Prioriteringar: Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer// Fokusområde:// Nat. strat. 2021-2030 Strategiska områden: Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	De globala utmaningarna som är aktuella i biosfärområdet och i regionen är kopplade till klimatförändringar, markanvändning och förvaltning av naturresurser. Projektet utgår från erfarenheter och lärdomar från egna och andras arbeten, har en bred förankring och har integrerat ungdomsperspektivet i alla arbetspaket. Det övergripande målet är att bidra till beteendeförändring för att uppnå de globala målen i Agenda 2030. Arbetet med hållbar utveckling är inte en enskild aktörs uppdrag, det kräver kunskap, kommunikation, engagemang och samhandling.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Stärkt livsmedelsnäring i Västerbotten - ett kommunalt och regionalt samarbetsprojekt
Projektägare:	Region Västerbotten
Beviljade projektmedel:	1 950 000 kronor
Projektets totala budget:	11 413 778 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Nat. strat. 2021-2030 Prioriteringar: Ett gott näringsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning//Fokusområde:// Nat. strat. 2021-2030 Strategiska områden: Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet//
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektets huvudmål är att öka livsmedelsproduktionen i Västerbotten. För att nå detta ska projektet stimulera till ökad efterfrågan på närproducerade livsmedel i de offentliga köken samt genomföra företagsbesök och analyser. Företagen ska därefter erbjudas konkreta arbets- och utvecklingsmöten utifrån de utmaningar som identifierats, ex finansieringslösningar, vägar till företagsutveckling, hur man blir anbudsgivare etc. Projektet bidrar till byggandet av långsiktiga strukturer för utveckling av livsmedelsbranschen i Västerbotten. Umeå kommun och Skellefteå kommuner är samverkansparter.

Norrbottnen

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2023
Regionala investeringsstöd (mnkr) totalt	12,6
Tillväxtverket	-
Regionalt	12,6
Regionala främjandestöd (mnkr)	1,80
Investeringsstöd (mnkr)	14,5
Stöd till kommersiell service (mnkr)	12,9
Transportbidrag (mnkr) avser utbetalt belopp	174,4
Projektmedel (mnkr) totalt	203,2
Tillväxtverket	61,1
Regionalt	142,1
Totalt (mnkr)	419,4

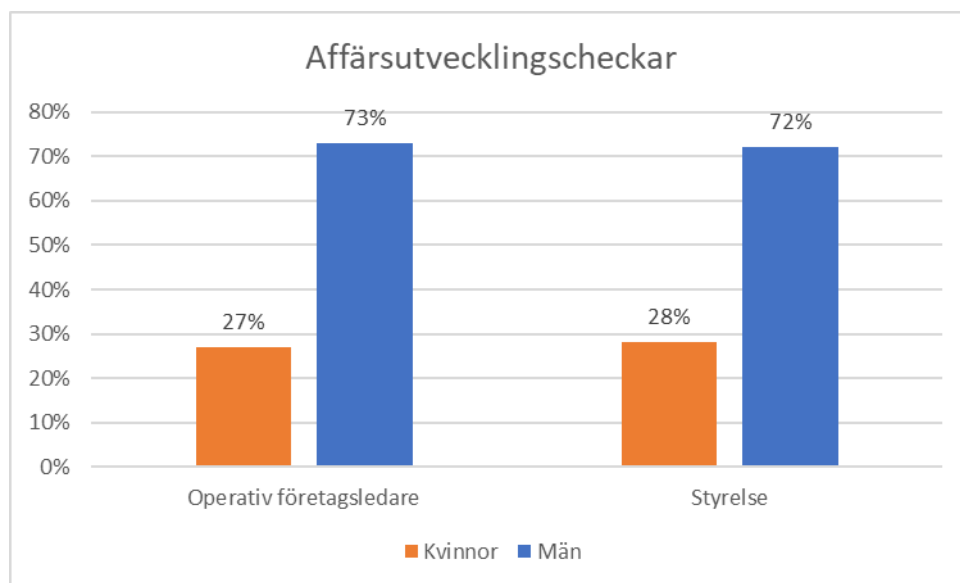
Källa: Tillväxtverket (Nyps)

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Hållbar mobilitet och tillgänglighet till Bodens nya industriområde
Projektägare:	Bodens kommun
Beviljade projektmedel:	14 178 944 kronor
Projektets totala budget:	28 357 888 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Attraktiva miljöer och tillgänglighet/Tillgänglighet genom transportsystemet
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Bodens kommun har planlagt ett nytt industriområde som bland annat ska innehålla H2 Green Steels stålverk för produktion av fossilfritt stål. En infrastrukturkorridor behöver skapas. Projektet skapar säker kollektivtrafik och busshållplatser, laddningsstationer för elcyklar och jämställda cykelbanor till det nya industriområdet för pendlare personal, externa besökare och kommuninvånare samt öppnar upp tillgången till det viktiga friluftsområdet Gruvberget. Projektet möjliggör en hållbar lokal/regional utveckling för Bodens kommun i samband med den gröna samhällsomställningen.
Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Charm food lab
Projektägare:	Älvsbyns kommun
Beviljade projektmedel:	5109600
Projektets totala budget:	16285184
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande/En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi.
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Norra Sverige behöver fler och starkare mat- och dryckesaktörer för att skapa ett mer hållbart matsystem för motståndskraft och livsmedelsberedskap i en orolig tid. Genom att skapa ett FoodLab skapas förutsättningar för ökad livsmedelsproduktion då entreprenörer får en plats för samarbete och innovation. Fokus är att etablera ett fysiskt FoodLab i Älvsbyn. Platsen Älvsbyn valdes då det är en mindre landsbygdsort nära goda råvaror, med aktiva livsmedelsföretagare och en industriell part i form av Polarbröd. Projektet bidrar till diversifiering och attraktivitet.

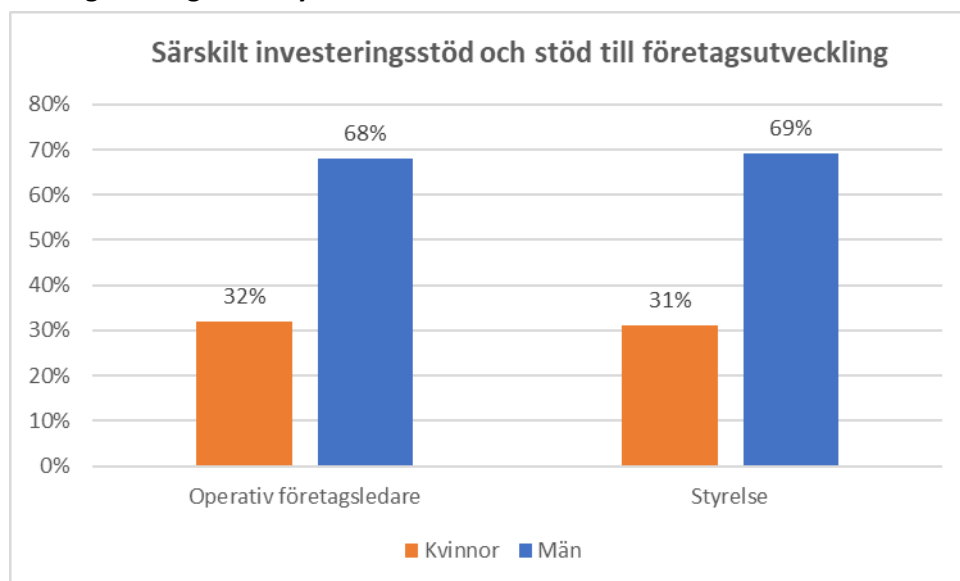
Bilaga 8. Fördjupad jämställdhetsredovisning

Affärsutvecklingscheckar. Andel män och kvinnor i företagsledning samt styrelse

Källa: Tillväxtverket (Nyps) och Bolagsverket via Svea

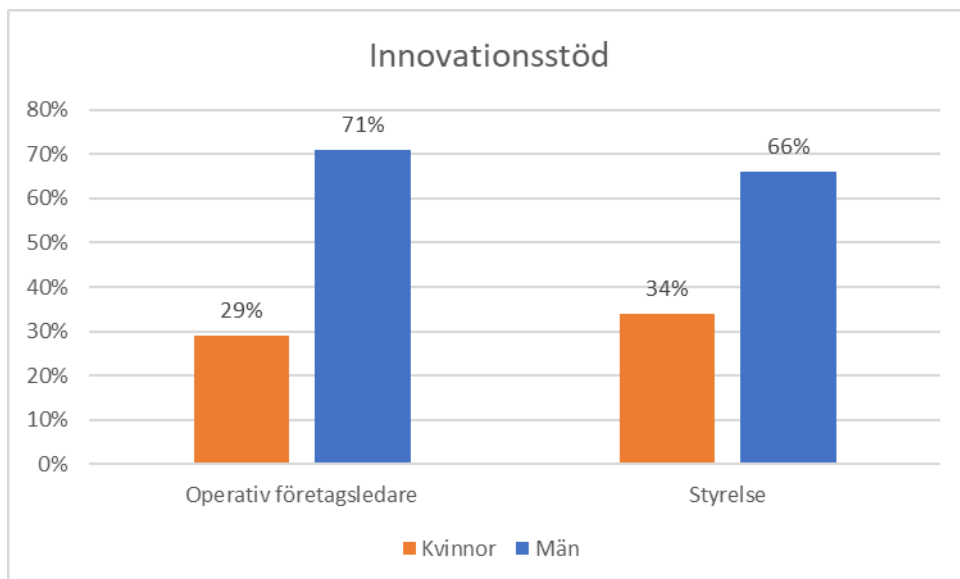
Särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling. Andel män och kvinnor i företagsledning samt styrelse.

Källa: Tillväxtverket (Nyps) och Bolagsverket via Svea

Innovationsstöd. Andel män och kvinnor i företagsledning samt styrelse.

Källa: Tillväxtverket (Nyps) och Bolagsverket via Svea

Bilaga 9. Metod för framskrivning av antal anställda i företag med investerings- eller främjandestöd

Tillväxtverket har tidigare tagit fram underlag som kan användas för att skriva fram (prognosticera) utvecklingen av antalet anställda i företag som beviljats investerings- eller främjandestöd. Metoden för denna beräkning är ett rullande genomsnitt över en förutbestämd tidsperiod. Baserat på detta mått framgår det att antalet anställda i företag med investeringsstöd ökade med cirka åtta procent per år under den närmaste tiden före Covid-19-pandemins utbrott (2017–2019) (Tabell 9.1). Motsvarande utveckling för företag med främjandestöd är tio procent.

Sedan pandemins inträde fluktuerar emellertid både antalet företag som beviljas stöd och antalet anställda i dessa betydligt mer än tidigare. Även medelstorleken på företagen varierar i högre grad än förut. Tillväxten i det genomsnittliga antalet anställda är 14 procent bland mottagarna av investeringsstöd och nio procent bland dem med främjandestöd sedan 2020 (källa: Statistiska centralbyrån och Tillväxtverket). Om företagen som beviljas stöd framöver är större, blir förändringstalet för antalet anställda sannolikt lägre. Huruvida utvecklingen följer nya mönster för vilka företag som beviljas investerings- eller främjandestöd är ännu oklart. Förhållandet innebär dock att metoden med rullande genomsnitt baserade på kortare tidsperioder har vissa svagheter. Därför föreslås i stället att tonvikten läggs på utvecklingen över längre tidspann.

Nya beräkningar av förändringstakten där även år 2023 inkluderas tyder på att antalet anställda i företagen som beviljas stöd fortfarande växer, men en återgång till den stabila utvecklingstakt som förekom innan tiden före Coronapandemin kan ännu inte identifieras. För närvarande ser det ut som om tillväxten i antalet anställda är avtagande.

Tabell 9.1. Förändringstakt antal anställda i företag som beviljats investerings- eller främjandestöd (procent).

Stöd/Tidsperiod	2014-2019	2017-2019	2014-2023	2017-2023
Investeringsstöd	13,2	8,4	4,7	5,6
Främjandestöd	8,0	10,6	8,7	3,3

Källa: Tillväxtverket och Statistiska centralbyrån